

Bodø/Glimt

Les intervjuet med daglig leder Frode Thomassen i Bodø/Glimt og Askeladd-historien om fotballklubben som setter sportslige og økonomiske rekorder i Norge. Side 18-19

Kompetansen i nord må opp

Og sårbarheten må ned! Daglig leder i Haplast AS, Dan Kjetil Nordheim med klar tale til leverandørindustri og næringsliv i nord. Side 20-24

Politisk mageplask - grunnrente til besvær

Innføring av grunnrentebeskatning har engasjert det norske folk. Da fristen for å komme med høringsuttalelser gikk ut hadde det kommet inn 414 høringsuttalelser. Og kun en håndfull har applaudert grunnrenteskatten. Side 30-31

Nofima

Nord-Europas største næringsrettede forskningsinstitutt blant annet innen fiskeri og matnæring. Her representert ved økonomidirektør Grete Sollesnes Winther. Side 28-29

Elektrifisering av Melkøya: Equinor kan spare 4 milliarder i året

Store verdier står på spill i debatten om elektrifisering av Melkøya. Det er et spørsmål om en skal bruke strømressurser i Nord-Norge for å nå nasjonale mål, lokale mål i Hammerfest eller om de samme ressursene skal brukes til industriutvikling i hele Nord-Norge. Det er ikke mulig å tilfredsstille alle. Les mer på sidene 6, 7 og 8

Nord-Norges 300 største bedrifter

Få med deg oversikten over de største selskapene i landsdelen! Hvem er de, hva omsetter de for og hvor lønnsomt driver de? Og ikke minst: Hvem eier de 10 største nordnorske bedriftene?

Side 44 - 49

Kun i
Nordnorsk
Rapport!

BERNOULLIFILTER

Det originale BernoulliFilter
- solgt i 750 eksemplarer i Norge!

Et helautomatisk filter for ferskvann,
sjøvann og prosessvæsker.

Filteret motvirker effektiv gjentetting
og smuss på trykksatte system.

Teknologien i filteret utnytter
Bernoullis prinsipp.

- A Spylesekvensen startes enten av en timer-installasjon eller av en differansetrykkvakt, før en blokkering av filter-innsatsen forårsaker vannreduksjon.
- B Rengjøringen starter ved at spyleventilen åpnes og større partikler spyles ut.
- C Under spylesekvensen føres en spesialformet disk montert på en pneumatisk sylinder inn i filter-innsatsen der den skaper et mellomrom mellom disken og filter-innsatsen.
- D Vannhastigheten øker lokalt rundt disken samtidig som det statiske trykket minskes i samsvar med Bernoullis prinsipp. Dermed frigjøres partikler som har festet seg på filter-innsatsen.
- E De løse partiklene forsvinner ut av filteret gjennom spyleutløpet.

Telefon 741 67 390 • www.teknor.no • norway@teknor.no

Leder

La pengene bli i distriktene

■ Grunnrenteskatt på oppdrett. Økt grunnrenteskatt på kraftprodusenter. Økt skattestrykk på vindkraft. All over-skuddskraft nord for Ofoten til Equinorkkontrollerte Melkøya. Stopp i utbygging av nye kraftledninger og overføringsnett til lokalt næringsliv.

■ På toppen av dette: Investeringstopp, sier mange oppdrettsbedrifter.

■ Det er mange mørke skyer for underskogen av leverandørbedrifter som er viktige for distrikts- og kystsamfunn.

■ Bekymringene ser vi i denne utgaven av Nordnorsk Rapport der lederen av Haplast AS, Dan Kjetil Nordheim, kommer med en kraftig advarsel om at «Ring-

virkningene for leverandørindustrien antageligvis er minst like store som konsekvensene av grunnrenta mot oppdrettsaktørene». Senterpartiestor og tidligere parlamentarisk leder i Senterpartiet, Lars Peder Brekk, er ikke mindre nådig. I sitt hørings svar til Regjeringens grunnrenteutspill sier han at «Regnestykket går ikke i hop. Dette er ikke bærekraftig».

■ Toppsjef Tommy Torvanger i Nergård-konsernet får ikke den kraften han trenger for å kunne bygge ut og utvikle konsernets virksomhet på Senjahopen. Equinor og Melkøya skal få det meste av kraft og ny overføringskapasitet han og mange andre næringslivsaktører langs kysten i Nord-Norge ønsker seg.

■ Regjeringen har riktignok lovet at deler av pengene som tas fra distriktene skal tilbakeføres. Kommunene vil ha minst 70 prosent av grunnrenteskatten bedriftene må betale. Det er imidlertid en stor forskjell på å være en budsjettpost i et budsjett laget av regjeringen og det å la kapitalen få arbeide der den tjenes av de som står for og er nær inntjeningen.

■ Plutselig blir tjenester avhengig av budsjettforhandlinger mellom partier på Stortinget i stedet for at tjenestene løses og finansieres lokalt. Elektrifisering av Melkøya er et stjerneeksempel der lokalt og regionalt næringsliv får svi for sentrale og nasjonale hensyn, og beslutninger bestemt i Oslo.

■ På Vestlandet er et opprør på gang. Industrilederen Roger Hofseth har tatt initiativ for å styrke det de kaller den vestlandske modellen der arbeid og kapital går sammen med felles lokalpatriotisme.

■ På kysten er det nærmere kontakt mellom næringsliv og folk. En milliardær på sunnmørskysten er ikke det samme som en milliardær i Oslo, sa Hofseth nylig til NRK.

■ Dette opprøret og det Hofseth står for er like aktuelt for befolkningen i Nord-Norge. Hva ville eksempelvis Lovund vært uten fremsynte bedriftseiere som samarbeider godt med lokale politikere?

■ Vi pleier ikke å gå ut så sterkt. Nå mener vi det er på tide å ta bladet fra munnen og oppfordre til et opprør fra Nord-Norge og distrikts-Norge mot sentraliseringen som skjer over en bred front. Virkningene av det som skjer nå ser en kanskje ikke i morgen.

■ Over tid får grunnrente på oppdrett, økt grunnrente på kraftproduksjon, stopp i utbygging av overføringsnett for kraft betydning som slår svært negativt ut for distrikts-Norge og Nord-Norge. Dette er mye viktigere enn symbolpolitikk om kommunesammenslåinger og fylkesgrenser.

Innhold

Nr. 1 - 2023

Halvdan har fortsatt mye på hjertet	3	Politisk mageplask: Grunnrente til besvær	30
10 ting som kjennetegner bedrifter med suksess	5	Listen over de som har gitt sitt besyv med grunnrentebeskatning	32
Olje og gass		Kaisalg av fisk er snart historie	33
Barentshavet - flere flaskehals	6	Får ikke strømmen de ønsker: Frustrasjonen eksploderer	34
Elektrifisering av Melkøya: Hvem skal få strømmen i nord?	8	Ro Senja klar for utfordringer	35
Hydrogenfergene til Torghatten bygges neppe i Norge	9	Prosjekt: Nordlaks	
Aker BP planlegger gigantutbygging på Skarv	10	Nordlaks på vei mot neste nivå	36
Dette er altfor slapt!	12	- Spennende og lærerikt prosjekt	37
Satser med roboter og kunstig intelligens	14	Langt samarbeid med Nordlaks	38
Roboten svarer	15	- Den største fabrikk vi har levert	39
- Vi må ha spissere albu	16	Messer: Lofotfishing	
Jobber mot storstilt ammoniakprosjekt i Narvik	17	Det skrives alltid kontrakter under Lofotfishing	41
Generelt		På messe med grønne tanker	42
Går for gull-budsjett med 4. plass	18	Finans	
Fiskeri og havbruk		Nordnorske bedrifter - de 300 største	44
- Kompetansen i nord må opp - og sårbarheten må ned	20	Store endringer blant tungvektene	46
Fiskerilaget skeptisk til havvind	25	Utlandet dominerer	46
- Skremmende høye priser	26	Banker og kraft: Mest lønnsomme	49
Sildelaget tapte	27	Innovasjon	
Med blick på fremtidens matproduksjon	28	Bevilgningene fra Innovasjon Norge siste periode	50
For 90 millioner får man enda bedre forskning	29		

NORDNORSK RAPPORT

NORD-NORGES
NÆRINGSLIVSAVIS

ISSN 2535-793X

UTGIVER
REDAKSJON

Utgiver
Nordnorsk Rapport AS

Ansvarlig redaktør
Dag Danielsen

Tlf. 48 42 94 72
dag@nnrapport.no

Journalister
Jonas Ellingsen
Edd Meby
Knut Ørjasæter

ANNONSER
GRAFISK PRODUKSJON

Markedskonsulent
Mette Bårdsen
Tlf.: 96 70 21 09
mette@nnrapport.no

Layout / produksjon
AADX Reklame
Tlf. 911 69 930
post@aadx.no

Trykk
Amedia Trykk, Lillestrøm

ABONNEMENT
ADRESSE

Abonnement
Tlf. 41 19 07 82
abo@nnrapport.no

Årsabonnement
kr 1600,- pr. år

Postadresse
Mikael Olsensveg 52,
9022 Krokeldalen

Forretningsadresse
Styrmannsveien 13,
9014 Tromsø

Hjemmeside
www.nordnorskrapport.no

Vi siterer

"Hadde mine bryster blitt utsatt for en presidentbeføling eller to, skulle jeg samlet på det som et glansbilde jeg kunne nyte i alderdommen, og såvisst ikke tatt det som en sladresyk bimbo."
- Tove Nilsen, forfatter

"Før du gifter deg med en person, bør du først få dem til å bruke en datamaskin med treg internetforbindelse for å se hvem de egentlig er."
- Will Ferrell, amerikansk humorist og skuespiller

"Alle vil til himmelen, men ingen vil dø."
- Timbuktu (Jason Diakité), svensk hiphop-artist

"Spis aldri mer enn du kan løfte."
- Miss Piggy (The Muppet Show)

Shopping

Det va den gangen prisan på matvaran va mye billigere enn i dag. En gubbe kom inn på landhandeln og sa til ungjenta bak disken:

- Æ ska ha ti kilo sukker og ti pakka gjær.

- Javel, svarte ungjenta og satte fræm varan på disken.

Så tok ho frem ei lita notisblokk og begynte å regne sammen ka det kosta mens ho momla halvhøyt: - to ned, fire i minne....og ætter ei stund sa ho høyt til gubben: - Det blir sæks og nitti.

Gubben tente på alle pluggan og sa høyt til jenta:

- Det skal du gje dæ fan i ka æ skal med gjæra og sukret!

SUKSESS: Gjennom mer enn 50 års fartstid har Halvdan Sivertsen skrevet en rekke låter som inngår i det norske standardrepertoaret. Det har også sikret artisten gode inntekter. Pressefoto: Rune Nilsen

FOLKEKJÆR ARTIST: Halvdan Sivertsen under en konsert i Bodø Domkirke under forbundet Kystens landsstevne 2006 i Bodø: Foto: Wiki Commons

Halvdan har fortsatt mye på hjertet

Musikklivets ubestridte nestor i Nord-Norge rundet 70 for to år siden, men legger neppe gitaren på hylla med det første. Halvdan Sivertsen vil også i fremtiden gi oss stadig nye skråblikk på politisk udugelighet, kjærligheten og livet.

Av – Jonas Ellingsen

Om noen skulle være i tvil: I midten av februar slapp Sivertsen en rykende fersk låt om et brennhett tema: Vindkraftsaken. I sangen "Don Quijote" maner artisten den velkjente romanskikkelen til ny innsats, denne gang mot "monstermøllene":

«Nå står nye monstre der den frie naturen skulle være. Du må komme tilbake igjen: Vindmøller på land gir ren energi, men belaster sårbar natur som vi må ta vare på», synger Halvdan, som sier at visa handler om når klima- og miljøhensyn går i klinsj med hverandre.

Hall of fame

I 2020 ble Halvdan Sivertsen innlemmet i Rockheim Hall of Fame, en heder til artister, band og personer som har hatt spesielt stor betydning for norsk populærmusikkens utvikling og utbredelse.

Karrieren til Halvdan spenner over mer enn 50 år, fra den spede starten i Bodøs pop- og rockmiljø på 60-tallet, via viseølgen på 70-tallet, til å bli

en av landets mest populære artister de siste 30 årene.

I tillegg til å gi ut en rekke prisbelønte album og være en fjerdedel av tidens største norske supergruppe, Gitar-kameratene, har musikken til Halvdan blitt brukt i både film og teater. En hel generasjon vil også huske Sivertsen som «faren» til Labbetuss.

Artistens sanger som for eksempel «Kjærlighetsvisa», «Sommerfuggel i vinterland», «Venner» og «Nordaførr vårvisa» er blitt udødelige standardlåter innen norsk populærmusikk.

På parti med folk flest

Alle som har vært på konsert med Sivertsen vet at han er en glimrende historieforteller. Slagferdigheten og de humoristiske gullkornene mellomlåtene utfordrer selv de beste standupkomikerne. Hvem glemmer for eksempel historien om da den første Frp-politiker kom til himmelen?

Sivertsen har vært åpen om sin politiske overbevisning og sitt engasjement for en mer rettferdig fordeling av ressurser i samfunnet. Han har også uttalt at han ikke ønsker å være en del av en kultur som glorifiserer rikdom og luksus, og at han heller ønsker

å bruke musikken sin til å sette fokus på samfunnsproblemer og engasjere publikum i politiske spørsmål.

God butikk

Artisten har like fullt hatt god avkastning fra sitt virke, både gjennom inntekter fra plateutgivelser, konserter og royalties fra radio- og TV-spillinger av musikken hans.

Artistens selskap Nordaførr AS med to ansatte har siden starten i 1998 hatt årlige inntekter på rundt fem millioner kroner. De ti siste årene har årsresultatet ligget på et gjennomsnitt på 2,5 millioner. Ved utgangen av 2021 var egenkapital i selskapet på nesten 28 millioner, der drøyt 13 millioner var bankinnskudd og 12 millioner var investeringer i fast eiendom. I 2021 sto artisten oppført med en nettoinntekt på 1,2 million kroner og en nettoformue på 13,5 millioner.

«Ærlighetsvisa»

Ingen kan bestride at Halvdan Sivertsen har vært en viktig stemme i norsk kultur- og samfunnsniv, og en aktiv deltaker i samfunnsdebatten. Gjennom musikken og sitt politiske engasjement har han satt fokus på viktige saker og har bidratt til å forme den offentlige debatten.

Artistens som alltid håper at vinden fra høyre skal snu ble derimot ikke veldig begeistret da Høyres ordfører kandidat

i Tromsø i 2011 skrev om Kjærlighetsvisa til Ærlighetsvisa, noe som bidro til brakvalg og ordførerjobb. - En hån mot sangens idé. For en frekkhet, raste artisten.

I 2005 ble Sivertsen overraskende nok nektet å holde konsert i Førde kirke, siden menighetsrådet fant noen av artistens tekster upassende. Sivertsen hadde da holdt konsert i mer enn 20 norske kirker under tittelen "Gjør døren høy", der budskapet var likeverd, kjærlighet og vennskap. Men på det kristenkonervative Vestlandet ble altså formuleringer som «tanken bak e jævlige dårlig gjemt» litt for sterk kost.

Samlede artist

Når alt kommer til alt er Halvdan Sivertsen en samlede artist, som åpenbart har hengivne fans på tvers av religiøse og politiske skillelinjer. Mange vil nok få med seg dokumentarfilmen «Halvdan førr evig», som hadde premiere i slutten av januar. Her tas seerne med inn i Halvdan Sivertsens eget univers og hans reise fra tiden som smal artist til allemannseie – det hele formidlet av underholderen selv. Regissør Gunnar Sohlberg Hagen har fått plass til 25 låter fra artistens skattekasse, og det hele formidles langs de tre M'ene: Moro, Mening og Musikk. Filmen har fått terningkast fem hos de fleste anmeldere.

Kilder: HalvdanSivertsen.no, Wikipedia og diverse nettavis

WEINTECH

totalleverandør av sveisetekniske tjenester og inspeksjon

Welding and Inspection Technology AS har mer enn 25 års erfaring med sveiseinspeksjon og NDT, og har spesialkunnskap innen olje og gass, maritim og bygg og anlegg. Vi holder til i Harstad.

Vår kompetanse omfatter:

- NDT inspeksjon (alle metoder)
- Sertifisering av sveisere og sveiseprosedyrer
- Inspeksjon for klassing av skip
- EN 1090-oppfølgning
- Tilstandskontroll av tank og rørledninger

www.weintech.no | Telefon: 99 54 31 93 | Mercurveien 86, 9408 HARSTAD | E-post: tore@weintech.no

ET HAV AV MULIGHETER

Det er store uoppdagede,
gjenværende ressurser på
norsk sokkel.

Vi ser frem til en ny og
spennende epoke, både for vår industri,
og for hele landet.

OFFSHORE NORGE

WWW.OFFSHORENORGE.NO

Bedrifter som lykkes er basert på en god forretningsidé, men erfaringer viser at det alene ikke er nok. Hvilke andre ting har suksessbedriftene til felles?

Av – Jonas Ellingsen

Noen faktorer går igjen når man prøver å knekke koden for bedriftene som gjør det best i markedet:

Bedrifter med suksess har en klar visjon, strategi og mål. De har også en sterk ledelse og en kultur som fremmer innovasjon og samarbeid. De er gode på å rekruttere og beholde talentfulle ansatte, og har ofte et sterkt merkenavn og positive kundeopplevelser. Evnen til å tilpasse seg endringer i markedet og til å håndtere risiko er også viktige faktorer. La oss se nærmere på hva dette innebærer.

1. Forretningsidéen

En god forretningsidé har flere kjennetegn:

1. Bidrar til å løse et reelt problem eller behov i markedet.

Tjenesten eller produktet skaper merverdi for kundene.

2. Ideen er gjerne unik og skiller seg ut fra konkurrentene.
3. Det må være et stort nok marked for ideen, enten lokalt, nasjonalt eller internasjonalt. Tilstrekkelig potensielle er en forutsetning for å generere fortjeneste og skape økonomisk lønnsomhet.
4. Vekstbedrifter er ofte et resultat av løsninger som dekker et behov i en større bransje.
5. Skalérbarhet: Ideen skal være skalérbar slik at den kan vokse sammen med økt etterspørsel.

Skalérbarhet (scalability) er bl a en avgjørende faktor for veksten til teknologiselskaper som Facebook, der produksjonen eller antall brukere/kunder vokser uten at kostnadene øker proporsjonalt.

2. Visjon og målsetting

Suksessbedrifter har en tydelig visjon og klare mål om hvor de vil være i fremtiden.

Det gir retning og motivasjon til virksomheten og hjelper med å sikre at alle aktiviteter og beslutninger støtter opp under de overordnede målene. Dette bidrar til å opprettholde fokus og engasjement fra alle involverte og setter en tydelig retning for virksomheten. Det gir også et

grunnlag for å ta beslutninger og handle på dem.

Visjonen gir en beskrivelse av hva bedriften vil oppnå og hvordan de vil være anerkjent. Det gir en motivasjon til ledere og ansatte om å jobbe sammen for å nå målene.

Klare mål gir en konkret definisjon av suksess, slik at bedriften vet når de har nådd sine mål. Det gir også en måte å måle fremdrift og justere strategiene når det er nødvendig.

3. Sterk ledelse

En ledelse med evne til å ta beslutninger og handle ut fra dem er en nøkkelkomponent for suksess. En effektiv leder må være i stand til å vurdere situasjonen, vurdere alternative løsninger og ta beslutninger basert på informasjon og erfaring.

Ledere må også være i stand til å kommunisere beslutningene til sine team og gi støtte og retning for å sikre at de blir gjennomført effektivt.

4. Markedsorientering

Suksessbedrifter har et sterkt fokus på kundetilfredshet og jobber hardt for å oppfylle kundens behov og forventninger. Slike bedrifter lytter aktivt til tilbakemeldinger fra kundene,

KRITERIER FOR SUKSESS: Bedrifter med suksess har som regel en klar visjon om hvor de vil være i fremtiden. For å nå målet investerer de i innovasjon og utvikling av ansatte. Foto: Unsplash / Campaign creators.

deler dem i selskapet sitt, og bruker informasjonen til videreutvikling og forbedring av sine produkter og tjenester.

En markedsorientert innstilling omfatter også å følge med på konkurrentene samt den generelle utviklingen i samfunnet i form av teknologisk utvikling, endringer i forbrukeratferd og politiske endringer.

En bedrift som tilpasser seg endringer og identifisere nye muligheter i markedet vil styrke sin posisjon.

5. Investerer i ansatte

En bedrift med en sterk organisasjonskultur som fokuserer på å støtte og utvikle sine ansatte, vil bidra til økt engasjement, motivasjon og lojalitet blant sine medarbeidere. Det vil ha en positiv effekt på trivsel og produktivitet.

Når ansatte føler seg sett, verdsatt og satset på, er de mer tilbøyelige til å gi sitt beste og være mer produktive og kreative. De vil også føle seg mer tilknyttet bedriften og være mer lojale over tid.

6. Effektiv organisasjon

Suksessbedrifter har ofte en godt organisert og effektiv driftsstruktur, noe som øker sjansen for at de når sine mål.

Det bidrar til effektiv ressursutnyttelse, reduserte kostnader, økt produktivitet og konsistente resultater.

En god driftsstruktur inkluderer klare rolle- og ansvarsdefinisjoner, effektive arbeidsprosesser og en kultur som støtter samarbeid og kommunikasjon.

7. Fleksibilitet

Bedrifter som lykkes er ofte i stand til å tilpasse seg endringer i markedet og å ta raskt beslutninger for å utnytte nye muligheter. Fleksible bedrifter er bedre rustet til å håndtere risiko. De vil også være mer robuste i perioder med usikkerhet og endring.

Slike bedrifter har ofte en kultur som støtter endring og innovasjon, noe som styrker evnen til å overleve og vokse i et konkurranseutsatt marked.

8. Innovasjon

Suksessbedrifter er ofte innovative og jobber kontinuerlig med å forbedre sine produkter og tjenester.

Bedriftene som er ekstraordinære, er de som klarer å se langt frem. Som ser hvordan ulike industrier utvikler seg og som forstår hvordan teknologi og det å drive tjenesteinnovasjon endrer seg og gir muligheter innenfor ulike bransjer. De innovative bedriftene som satser på utvikling vil ofte tiltrekke seg de beste fagfolkene.

9. Synlige

De beste bedriftene forstår viktigheten av å være synlige der kundene leter etter dem, enten det er online eller offline. De har en sterk tilstedeværelse på relevante plattformer som sosiale medier, nettsteder og bransje, for å nå sine målgrupper.

I tillegg til å være synlige online, er det viktig for bedrifter å også være synlige i sine lokalsamfunn. Dette kan inkludere å delta i bransjebegivenheter, samarbeide med lokale organisasjoner og støtte lokale prosjekter.

10. Sterk merkevare

Et sterkt merkenavn bygger tillit hos kunder, noe som er viktig for å skape langsiktige forhold til kunder og for å øke salget. Positive kundeopplevelser bidrar også til å bygge et godt rykte for bedriften og øker salget. ➡

► **Bedrifter med suksess har en kultur som fremmer innovasjon og samarbeid.**

Vi leverer det meste innen undervannsarbeid

Døgnåpent. Vi server havbruksnæringa.

BEHOV FOR DYKKERTJENESTER? Vi har godkjente yrkesdykkere. Båter med kraner og slepekapasitet m.m.

Barentsdykk Mehamn AS

Ringveien 14 • 9770 Mehamn • Telefon: 909 99 547 • E-post: inge@barentsdykk.no

Barentsdykk
Mehamn

Barentshavet - flere flaskehals

Nedbetalingstid for elektrifisering av Melkøya er kun 3 år!

Manglende infrastruktur er den største flaskehalsen for en økt interesse og raskere utvikling av gassressursene i Barentshav-området. Det er ikke ledig kapasitet på Melkøya til å prosessere mer gass enn det som kommer fra Snøhvit på flere tiår. Dette er en av de viktigste årsakene til at det i første rekke er oljeselskapene som leter i dette området.

Av – Knut Ørjasæter

Ved produksjon av olje kan en såkalt FSPO-løsning brukes. Det er en flytende produksjons-, lagrings- og losseinnretning, der oljen prosesseres, stabiliseres og lagres for videre transport med tankskip. Gassen pumpes tilbake i reservoaret og bidrar til å holde trykket og produksjonen oppe ifra reservoaret. Dette krever relativt sett lite infrastruktur. Men oljeselskapene har ingen steder å gjøre av gassen de finner. Alternativet til olje og FSPO-løsning er gigantiske gassfunn som kan bære infrastrukturinvesteringer mer eller mindre alene. Snøhvitfeltet var stort nok, men selv dette feltet ble

lenge vurdert til å være for lite til å bære utviklings- og investeringskostnadene alene. Det ble mye frem og tilbake før endelig vedtak om utbygging med stadige utsettelse. Feltet kom i produksjon i 2007, 23 år etter det ble funnet. I dag er Snøhvit en pengemaskin for eierne og den norske stat.

Hittil har drømmen om nye gigantfunn ikke kommet i oppfyllelse. Følgen er at oljeselskapenes interesse for leting er blitt mindre enn det myndighetene har forventet og ønsket de siste årene. I januar i år ble 25 oljeselskap tilbudt eierandel i totalt 47 lisenser. Bare 2 var i Barentshavet, resten var hen-

holdsvis 29 i Nordsjøen og 12 i Norskehavet. TFO er en forkortning for Tildeling i Forhåndsdefinerte Områder. Årlig deles slike lisenser ut i modne områder på norsk sokkel. Regjeringen annonserte etter kompromisset med SV på slutten av fjoråret at den 26. konsesjonsrunden utsettes til 2025.

En kan dele flaskehalsene i Barentshavet inn i følgende problemstillinger:

- Manglende infrastruktur for prosessering og transport av gass
- Kostbare investeringer og krevende tekniske løsninger med lang planleggingshorisont

- Kostbare CO₂-utslipp og nasjonale forpliktelser til å redusere klimautslipp

Barentshavet - noen tall

Først noen fakta. Barentshavet er det største havområdet på norsk sokkel. Den norske delen dekker 313 000 kvadratkilometer. To felt, Snøhvit og Goliat, er de eneste feltene som er i produksjon i Barentshavet. Feltene ble satt i produksjon i henholdsvis 2007 og 2016. Johan Castberg-feltet blir det tredje feltet som kommer i produksjon og er nå under utbygging. Etter planene blir det produksjonsstart i fjerde kvartal 2024. Johan Castberg ligger cirka 10 mil nord for Snøhvit-feltet. Til sammenlikning er det 70 produserende felt på norsk sokkel i Nordsjøen og i Norskehavet er det 21 felt i produksjon.

Gassen fra Snøhvit går i rørledning til landanlegget på Melkøya ved Hammerfest. Der blir gassen prosessert, nedkjølt til flytende gass (LNG) og fraktet til markedet med spesialskip. Ved Goliat brukes en FSPO. Johan Castberg er primært et oljefelt og også her blir det en løsning med FSPO med undervannsinstallasjoner.

Viktige funn

Nye funn er avgjørende for den videre utviklingen og hvor fort Barentshav-området kan utvikles. Vår Energi har nylig offentliggjort to funn, et gassfunn kalt Lupa og et oljefunn. Gassfunnet ble offentliggjort i desember i fjor og ligger nær Goliat. Oljefunnet ble offentliggjort i februar i år. Vår Energi er allerede operatør på Goliat.

Gassfunnet Lupa var det største på norsk sokkel i 2022. Likevel er funnet maksimalt bare 10 prosent av Snøhvit-feltet. Snø-

hvit inneholdt opprinnelig gass tilsvarende rundt 1,3 milliarder fat oljeekvivalenter. Direktør for leting og utvinning i Vår Energi, Rune Oldervoll uttalte følgende i forbindelse med offentliggjøring av Lupa-funnet.

- Funnet styrker fotfestet vårt i nord, og kan være et nytt skritt mot å realisere ny, framtidig gassinfrastruktur i Barentshavet. Vi har en langsiktig vekststrategi i nord, og vil fortsette jakten på nye muligheter for verdiskaping i regionen. Ytterligere gassfunn i nord kan potensielt bidra til ny diskusjon om et eventuelt gassrør til regionen.

Gass i rør mot sør, eller?

Det er et stort nettverk av rørledninger i Nordsjøen med forgreninger opp i Norskehavet. En løsning for Barentshav-gass er å koble seg på dette rørledningsnettet. Alternativt kan en prosessere av gassen nær funnområdet slik som Snøhvitgassen gjøres på Melkøya. Det er imidlertid svært kostbart og krever mye energi/strøm. - Med røroppkobling til rørledningsnettet lengre sør kan mindre gassfunn bli lønnsomme. Det er dette direktør Rune Oldervoll tar til ordet for.

Gassco, som driver det norske nettverket av gassrør lenger sør, utredet i 2020 en rekke alternativer for hvordan en skulle håndtere gassfunn i fra Barentshavet.

De mest aktuelle alternativene er:

- Kapasitetsøkning på Melkøya LNG-anlegg
- Utbygging av et nytt LNG-anlegg
- Utbygging av et tradisjonelt prosessanlegg (DPCU) på Melkøya med transport via

Vår geografiske plassering gjør oss til en naturlig samarbeidspartner innen fiskeri, reiseliv og petroleum!

**NORDKAPPREGIONEN
NÆRINGSHAGE®**

Telefon: 92 88 37 99 • Postboks 193 • 9751 Honningsvåg
nordkappnh.no • facebook.com/NordkappNH

Johan Castberg-skipet ankommer Aker Solutions Stord i april 2022. Johan Castberg blir det tredje olje- og gassfeltet i Barentshavet, med planlagt produksjonsstart i fjerde kvartal 2024. Foto: Jan Arne Wold & Roar Lindefjeld / © Equinor

Melkøya og eventuelt nye prosessanlegg som kan komme.

gass har svingt mye blant annet på grunn av konflikten i Ukraina.

Med dette blir utviklingen av Barentshavet også en diskusjon om utnyttelse av kraftressursene og utvikling av strømmettet i Nord-Norge.

Regner vi forsiktig med at gassen kan selges for 3 milliarder kroner blir regnestykket litt forenklet for Melkøya-eierne som følger: - 3 milliarder kroner spart i CO2 avgift/kvoteavgift pluss 3 mrd. kroner i økte salgsinntekter ved salg av gass som ellers ville blitt brukt på Melkøya, til sammen spares det vel 6 mrd. kroner.

Equinor tjener stort

For Equinor som er operatør for Snøhvit og Melkøya, er regnestykket enkelt. Selskapet vil spare store summer på elektrifisering og spesielt gjelder dette for Melkøya. Det koster Equinor vel 500 millioner kroner årlig i CO2-avgift og ytterligere nær 1 milliard kroner i CO2-kvoteavgift. Kostnaden vil øke kraftig ettersom CO2-avgiften skal økes fra 500 kr. per tonn til 2000 kr. per tonn. For eierne av Melkøya vil kostnadene øke tilsvarende.

På den annen side vil anlegget måtte betale for strøm fra land. Denne kostnaden er beregnet til mellom 1,9 og 2,2 mrd kroner gitt en pris på 0,55 til 0,65 kr per KWh. Samlet årlig besparelse blir på vel 4 milliarder kroner for Melkøya-eierne. Det er derfor ikke merkelig at Equinor kjemper så hardt de kan bare for elektrifisering.

Videre vil eierne av Melkøya ved elektrifisering kunne selge gassen som tidligere ble brukt til å produsere elektrisk strøm. Årlig utgjør det mellom 330 og 340 Sm³ LNG gass. Prisen på

Det er anslått at elektrifisering av Melkøya vil koste mellom 13 og 14 milliarder kroner. Det betyr at en slik investering vil nedbetales i løpet av litt over 3 år.

Alternativene for Gass transport	Kapasitet MSm ³	Investering Mrd NOK	Driftskostnad millioner NOK årlig
Kapasitetsøkning Melkøya	4,5	5,90	245
Kapasitetsøkning Melkøya	7,5	9,05	395
Nytt LNG anlegg	3	6,37	196
Nytt LNG anlegg	5	8,80	273
Tradisjonelt prosess anlegg Melkøya	10	15,40	254
Tradisjonelt prosess anlegg Melkøya	20	23,00	462
Ny gassrørledning	10-20	12,50	125
Et enkelt prosessanlegg	10	4,22	254
Et enkelt prosessanlegg	20	7,60	440

Kilde: Gassco

gassfunnet til Vår Energi tilstrekkelig til å rettferdiggjøre rørledning sørover til eksisterende rørledningsnett. Det kan imidlertid bli en viktig bidragsyter.

Tung forurensere

Ved siden av transportproblemer for gass er forurensning i forbindelse med prosessering av gass et stort problem og en flaskehals for utvikling av olje- og gassforekomstene i Barentshavet. Bare på Melkøya produserer gasskraftverket lokalt mellom 3,4 og 3,6 TWh for å drifte anlegget. Det er like mye som det samlede forbruket i Finnmark. Samlede utslipp fra anlegget er på mellom 900.000 og 1.000.000 tonn CO₂ årlig. Dette ønsker Equinor nå skal erstattes med kraft fra land. Utslippene fra Snøhvit/Melkøya utgjør cirka 10 prosent av alle CO₂-utslipp på norsk sokkel. Det gjør det opportunt for sentrale politikere å bedre klimaregnskapet ved å jobbe for elektrifisering av

en ny gassrørledning til eksisterende transportsystem i Norskehavet

- Utbygging av et enklere prosessanlegg og transport via en ny gassrørledning til eksisterende transportsystem/rørledninger i Norskehavet

I tabellen ser man alternativene fra Gassco-utredningen. Det er brukt 2020-tall.

En ny gassrørledning må inkludere et prosessanlegg. Det vil derfor bli en investering på mellom 20 og 30 milliarder 2020-

kroner avhengig av valgt løsning og kapasitet for en ny rørledning som kobles opp mot eksisterende rørsystemer i Norskehavet som sender gass til kunder i Europa. Til sammenlikning har Snøhvit/Melkøya-utbyggingen kostet vel 60 milliarder kroner. Men det er 2006/2007 kroner som i dag vil være 90 milliarder kroner inflasjonsjustert. Oljedirektoratet anslår at to tredeler av uoppdagede gassfelt på norsk sokkel befinner seg i Barentshavet.

Skal vi konkludere så er ikke

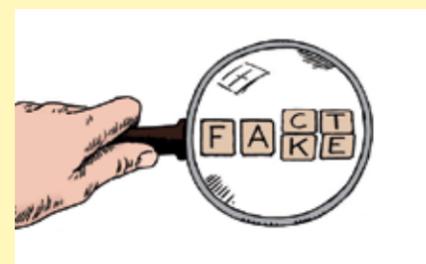

Netwax NI Gold

Notimpregnering med optimal beskyttelse mot groe

Sansynligvis et av de mest bærekraftige produktene for impregnering av not

Kobberimpregnering vil for mange fortsatt være den mest effektive og bærekraftige løsningen for å forhindre groe. Se film og info på netkem.no eller scan QR-koden.

NetKem AS

Telefon: 66 80 82 15
post@netkem.no - www.netkem.no

Elektrifisering av Melkøya: Hvem skal få strømmen i nord?

Store verdier står på spill. I debatten om elektrifisering av Melkøya er det et spørsmål om en skal bruke strømressurser i Nord-Norge for å nå nasjonale mål, lokale mål i Hammerfest eller om de samme ressursene skal brukes til industriutvikling i hele Nord-Norge. Det er ikke mulig å tilfredsstille alle. Det har lokale politikere oppdaget.

Av – Knut Ørjasæter

Kjempefest for Hammerfest

I Hammerfest er det sterke krefter som arbeider for elektrifisering av Melkøya. Mellom 13 og 14 milliarder kroner skal investeres dersom Equinor får gjennomslag for elektrifiseringsplanene. Mye vil bli brukt lokalt, anslagsvis 4 milliarder kroner. Det vil bety store ringvirkninger, mer jobb og økonomiske oppgangstider for alle i Hammerfest. Det bor i overkant av 10.000 mennesker i kommunen. Dette betyr at nær 400.000 kroner skal kjøpes lokalt i investeringsperioden per innbygger i kommunen.

For Equinor og partnerne i Snøhvit/Melkøya anleggene er det store penger å spare og en kraftig bedring av selskapets klimaregnskap. Investeringen på mellom 13 og 14 milliarder kroner vil bli nedbetalt på litt over 3 år.

For sentrale politikere vil elektrifisering bety at klimamål Norge har forpliktet seg til lettere kan oppnås. Norges årlige CO2-utslipp er på 49 millioner tonn, og dette skal ned til 23 millioner tonn i 2030. Elektrifisering av Melkøya vil bidra til å redusere norske totale utslipp med vel to prosent. Det gjør det enkelt for sentrale politikere å ta beslutninger som gir rask effekt. I etterkant av at Equinor leverte rettighetshavernes plan for elektrifisering av Melkøya, like før siste årsskifte, uttalte olje- og energiminister Terje Aasland følgende:

- Rettighetshaverne har også besluttet

en omlegging av energiforsyningen på Melkøya fra dagens drift med gass-turbiner til drift med kraft fra nettet. Konesjonsbehandlingen av nødvendige nettforknyninger for å gjennomføre prosjektet pågår. Omleggingen av kraftforsyningen vil redusere CO2-utslippene fra Melkøya med rundt 850 000 tonn årlig. Dette er et svært viktig tiltak for å redusere utslippene fra norsk olje- og gassproduksjon.

Ikke overraskende får han støtte fra ordfører Terje Wikstrøm (Ap) i Hammerfest. - At vi skal si nei til planene på Melkøya som kan forlenge levetiden for hele anlegget, er i mitt hode ganske oppsiktsvekkende, uttalte ordføreren i slutten av januar i år til nettavisen E24.

Trussel for nordnorsk nærings-utvikling

To problemer oppstår som opprører mange i Nord-Norge. Skal Melkøya elektrifiseres forsvinner det meste av overskuddskraften som Nord-Norge har i dag. Det reiser spørsmål om en aktør skal kunne karre til seg det meste av overskuddskraft tilgjengelig eller om dette er noe som bør fordeles etter andre kriterier. Det ligger mange prosjekter på bordet som krever mer miljøvennlig kraft fremover.

Dernest setter elektrifisering av Melkøya sterke begrensninger i hvem, hvor, og hvor mye kraft andre skal få. Ikke på grunn av hvor mye kraft som er tilgjengelig. Men hvem skal få eller ha kraftkabler som er i stand til å transportere kraften til de som trenger mer kraft.

Samlet årlig besparelse blir på vel 4 milliarder kroner for Melkøya-eierne. Det er derfor ikke merkelig at Equinor kjemper så hardt de bare kan for elektrifisering. Foto: Helge Hansen / © Equinor

Statnett har etter at Equinor leverte sin elektrifiseringsplan satt foten ned for alle som ønsker tilknytning i kraftnettet med en kapasitet på 1 MW eller mer. Bare i januar har Statnett sagt nei til sammenlagt over 40 søknader til alle nettselskapene nord for Ofoten for tilknytning på strømmettet. Statnett sitt nei betyr blant annet nei til nye oppdrettsanlegg og ny industri langs hele kysten. Det ikke er ledig kapasitet i strømmettet. De får ikke tilgang til mer elektrisk kraft. Det kan ikke kan gis ja til tilknytning før det produseres mer kraft, og nettet blir forsterket. Elektrifiseringen av Melkøya skal gjennomføres ved at Statnett bygger en 420 KV kraftlinje fra Skaidi og videre til Hammerfest-området. Det gir liten plass til andre tilknytningsprosjekter.

- Hvis avslaget blir stående, betyr det at vi ikke får elektrifisert fabrikk slik vi har planlagt. Det betyr at vi ikke når våre egne mål om de-karbonisering, uttalte administrerende direktør Håvard Jørgensen i fiskefor-produsenten BioMar til NRK i februar i år.

En rekke ordførere, også de fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, er bekymret for at en stor aktør stikker av med både det meste av kraftoverskudd og det som skal bygges av ny kapasitet i Nord-Norge. Bare ikke ordføreren i Hammerfest. Fylkespartiet til Arbeiderpartiet kom med et krav om en 420 KV-linje til Varangerbotn før de vil akseptere elektrifisering av Melkøya. Videre kom årsmøtet med følgende uttalelse:

- Behandling av konsesjonssøknader og utbygging av nettkapasitet i Finnmark og inn til Finnmark må skje parallelt, og med prioritering av økt kapasitet til Øst-Finnmark. Det er behov for mer effektiv konsesjonsbehandling, samtidig som hensyn til natur og samenes urfolksrettigheter ivaretas».

Også Høyre er bekymret for utviklingen der Melkøya elektrifiseres på bekostning av kraftbehov og tilknytning for annet nordnorsk næringsliv.

Høyres Bård Ludvig Thorheim har sendt et spørsmål til olje- og energiminister Terje Aasland (Ap), der han spør om statsråden snarest vil «identifisere nye kraftprosjekter i Nord-Norge som kan konsesjonsbehandles i et eget hurtigspor og realiseres innen Melkøya etter planen er elektrifisert i 2028.»

Behandlingstiden for nye kraftprosjekter er svært lang. Det er nå i ferd med å utvikle seg politisk enighet blant de største partiene i Nord-Norge om at det må til raskere behandling av nye søknader for økt produksjon av elektrisk kraft. Skal man bruke kraftressurser i Nord-Norge for å nå nasjonale mål eller skal lokale interesser prioriteres?

Det er alternativer til elektrifisering under utvikling med karbonfangst og lagring, men det vil koste Equinor og partnerne mye mer enn de planene som nå ligger på bordet. En skal ikke være en veldig flink økonom for å forstå at dersom en aktør spiser opp det meste av tilgjengelig overskuddskraft, så vil prisene på strøm stige.

► **Elektrifisering av Melkøya setter sterke begrensninger i hvem, hvor, og hvor mye kraft andre skal få.**

Hydrogenfergene til Torghatten bygges neppe i Norge

Fra 2025 skal det gå hydrogenferger mellom Bodø og Lofoten. De to fergene bygges mest sannsynlig i utlandet.

Av – Edd Meby

Avgjørelsen er ikke tatt, men Eirik Olsen, driftsdirektør i Torghatten Nord, regner med at de endelige beslutningene gjøres i løpet av vinteren. - Vi er inne i en prosess der vi har gått bredt ut for å se hvem som ønsker å bygge, og til hvilken pris.

Er dere opptatt av å bygge norsk, eller er det kun pris som teller? - Vi ser på en kombinasjon av pris og kvalitet. Det er flere som kan bygge selve fergen, men ingen som har teknologi på hydrogen delen, sier Olsen.

For dyrt i Norge

SV har foreslått et tilskudd på 200 millioner kroner til norske verft for å sikre at de to prestisjefergene blir bygd i Norge, men på den annen side står EU sine regler for offentlige anskaffelser – og hvordan norske myndigheter håndhever disse. Olsen sier at uten tilskudd er det «ikke overveiende god grunn til å tro at det blir norsk»

Legger vi sammen hans forsiktige uttalelse og den harde virkelighet i norsk verftsbransje så blir summen at de to hydrogenfergene som skal trafikere Vestfjorden fra oktober 2025 ikke blir bygd i Norge. De senere år er det nesten ikke bygd ferger i Norge.

4,9 milliarder

Torghatten Nord vant i desember 2021 kontrakten på fremtidens fergeforbindelse Bodø-Værøy-

Røst-Moskenes, en avtale på 15 år verdt 4,9 milliarder kroner. Fra oktober 2025 skal sambandet trafikkeres av to hydrogenferger på 120 meter, hver med en kapasitet på 120 biler og 599 passasjerer. De nye ferjene vil redusere CO₂-utslippet med 26.500 tonn årlig sammenlignet med dagens ferjer, som drives på naturgass. Fergene bruker femseks tonn hydrogen pr dag, og det er knyttet stor interesse til hvilken leverandør Torghatten til slutt velger.

Skepsis i Lofoten

Vestfjorden blir det første store og værharde fergesambandet som skal drives med hydrogenferger. I dag er Hjelmelandsambandet i Rogaland betjent av hydrogenferge, men dette er innaskjært og kan ikke sammenlignes med det været man kan ha på Vestfjorden. Det bekymrer ordførere i Lofoten, som har

Torghatten Nord vant i desember 2021 kontrakten på fremtidens fergeforbindelse Bodø-Værøy-Røst-Moskenes, en avtale på 15 år verdt 4,9 milliarder kroner. Fra oktober 2025 skal sambandet trafikkeres av to hydrogenferger på 120 meter, hver med en kapasitet på 120 biler og 599 passasjerer. Illustrasjon: Norwegian Ship Design / www.torghatten-nord.no

gått ut og advart «mot at staten skal velge en løsning med hydrogenferger i dette farvannet før teknologien er tilstrekkelig utprøvd». Bak budskapet sto ordførerne i Røst, Værøy og Moskenes, som viste til de store problemene da de nye gassfergene kom i 2013, med 1000 innstillinger i løpet av noen måneder.

- Hydrogenfergene kan gå både på hydrogen og diesel, og blir mer driftssikre, mener Olsen.

Hvem vinner?

Tre av de selskapene som er inne i bildet er Glomfjord Hydrogen, som holder til i Glomfjord i Mel-

øy rett sør for Bodø, og GreenH som har søkt om å få etablerere et hydrogenanlegg på Langstranda i Bodø. Også selskapet Linde AS er på banen. Det er i Norge i dag ingen som har storskalaproduksjon av hydrogen, men Torghatten har tidligere uttalt at selskapet ønsker å handle lokalt. Utstyrspakkene til de to fergene samlet er kalkulert til 400-450 millioner kroner, og leverandør av hydrogen må være på plass før Torghatten avgjør hvor fergene skal bygges.

Vi er i sluttfasen nå og regner med å offentliggjøre leverandør av hydrogen i nær fremtid, opplyser driftsdirektør Eirik Olsen.

TosLab – din leverandør av laboratorietjenester

- TosLab AS selger mikrobiologiske og kjemiske analyser av drikkevann, avløpsvann, næringsmidler, hygiene og miljø. Vi har et bredt spekter av akkrediterte analyser.
- TosLab AS bidrar med kompetansestøtte til å utarbeide internkontrollsystem, bestemme kritiske kontrollpunkt, kjemisk og mikrobiologisk rådgivning og kvalitetssikring etter regelverk og interne spesifikasjoner.
- TosLab AS tilbyr tjenester med høyest mulig kvalitet og er akkreditert av Norsk akkreditering i henhold til ISO 17025.

TosLab
www.toslab.no

Aker BP planlegger gigantutbygging på Skarv

Skarv Satellittprosjekt (SSP) vil gi investeringer på 16 milliarder over en periode på tre til fire år. 60 prosent av leveransene forventes å tilfalle norske leverandører, der Aker BP har et klart mål om å skape lokal aktivitet og ringvirkninger i Nordland.

Carboline Norge har gleden av å presentere det nyeste produktet i Carbolines omfattende produktspekter - Carboguard AQP, en løsemiddelfri maling, utviklet unikt for brønnbåt med lastetanker for levende fisk, samt fiskebåter med RSW-tanker.

LOKALE RINGVIRKNINGER: Skarv satellittprosjekt skal benytte basene i Sandnessjøen og Brønnøysund. Aker BP har et uttrykt mål om at prosjektet skal skape lokale ringvirkninger samt bygge mer kompetanse og kapasitet til lokal leverandørindustri i Nordland. Grafikk: Aker BP

Carboguard® AQP

Kostnadseffektivt og slitesterkt belegg

Spesielt utviklet for lasterom i brønnbåt og RSW-tanker.

- » Løsemiddelfri
- » Meget god slitestyrke, og lang levetid
- » 1-2 strøkssystem. Direkte-på-metall (DTM)
- » Kan også benyttes med holdingprimer
- » Høy kjemikalieresistans
- » Neddykket service etter 24 timer ved 20°C
- » Hurtigherdende
- » Gir en vedvarende blank overflate
- » Enkelt vedlikehold med hurtigtørkende rep kit

Carboline Norge AS
Postboks 151 Midtun
5843 Bergen - Tlf.: 55 52 59 00 www.carboline.no

SKARV-SKIPET: Skarvfeltet drives med et produksjons- og lagringsskip (FPSO) med et gedigent anlegg for gassprosessering. Her behandles gassen før den transporteres til Kårstø-terminalen i en drøyt 800 kilometer lang rørledning. Olje fra Skarv hentes av tankskip og fraktes videre. Foto: Aker BP

Av – Jonas Ellingsen

Etter rekordhøy produksjon på Skarv-feltet både i 2021 og 2022, planlegger operatøren Aker BP og lisenspartnerne PGNiG, Wintershall Dea og Equinor en ny utbygging. Selskapene har tatt investeringsbeslutning for tre separate utbygginger i Skarv-området.

- Planer for utbygging og drift (PUD) ble overlevert til Olje- og energiministeren i midten av desember, og vi forventer en myndighetsgodkjenning i løpet av våren, sier pressetalsmann i Aker BP, Ole-Johan Faret.

Tre satellitter

De tre utbyggingene, som er koordinert gjennom Skarv Satellittprosjekt (SSP), består av gass- og kondensatfunnene Alve Nord, Idun Nord og Ørn. Hver av utbyggingene består av en 4-slots undervannsinstallasjon og to brønner, som knyttes tilbake til Skarv produksjonsskip (FPSO), lokalisert i den nordlige delen av Norskehavet.

I tillegg til brønnboring og bygging av gigantiske havbunnsrammer skal det strekkes 120 kilometer med rør og kabler for å koble satellittene til produksjonsskipet, som ligger ca. 200 kilometer vest for Sandnessjøen. Her ligger det an til mange hundretusener arbeidstimer som skal utføres ved ingeniørkontorer og verft langs hele kysten.

Fremtidig vekst

Skarv Satellittprosjekt muliggjør fremtidig vekst i Skarv-området ved å videreutvikle infrastrukturen, øke fleksibiliteten og forlenge estimert produksjonsperiode for Skarv FPSO. Utbyggingen av de tre funnene koordineres av et prosjektteam for å redusere kostnadene gjennom felles infrastruktur og få ut synergier på tvers av leveransene.

Utvinnbare ressurser i de tre utbyggingene er totalt estimert til omtrent 120 millioner fat oljeekvivalenter og da hovedsakelig gass. Produksjonsstart er planlagt i tredje kvartal 2027. Produksjonen fra de tre utbyggingene vil ha lave CO₂-utslipp på ca. 4,5 kg. per fat, og vil etter oppstart stå for omtrent 60 prosent av Aker BPs nettoproduksjon fra Skarv-området i flere år.

Kontrakter tildelt

Prosjektet vil bruke Aker BPs allianse-

modell i gjennomføringsfasen og fortsette den kontinuerlige forbedringen knyttet til gjennomføring av prosjekter i Skarv-området.

Rundt 60 prosent av investeringene til Skarv Satellittprosjekt forventes levert av norske leverandører. I forbindelse med PUD-overleveringen har Aker BP, på vegne av de tre SSP-lisenspartnerne, inngått følgende utførelseskontrakter:

- Subsea 7 Norge for rørledninger (SURF) og Aker Solutions for undervanns produksjonssystemer (SPS). Kontrakten vil bli utført av Subsea-alliansen.

- Aker Solutions for modifikasjonsarbeid på Skarv FPSO. Kontrakten vil bli utført av Modifikasjonsalliansen.

Lokale ringvirkninger

Prosjektleder for Skarv Satellittene i Aker BP, Kristine Gunnarshaug sier at målet er å bruke lokale leverandører i størst mulig grad, for å øke de regionale effektene.

- Prosjektet skal bruke basen i Sandnessjøen og Brønnøysund, ingeniørene på Horvneset og ikke minst Aker Solutions sitt verft på Strendene med flere lokale leverandører. Vi har en langsiktig og tydelig strategi for vår tilstedeværelse i nord, der vi skal bidra til økt andel lokal aktivitet og flere positive ringvirkninger. Ett av de sentrale målene er å bygge mer kompetanse og kapasitet til lokal leverandørindustri, sier Gunnarshaug til Arctic Energy Partners.

- Gevinster til alle

Nettverket som tidligere gikk under navnet Petro Arctic arbeider for størst mulig ringvirkninger av energiprojekter i Nord-Norge. Ambisjonene og løftene fra Aker BP er musikk i ørene til direktør Kjell Giæver.

- Her ser vi konkrete resultater av at aktiviteter til havs gir ringvirkninger på land. Dette prosjektet vil gi gevinster til alle; basebruk, sysselsetting og bruk av lokal leverandørindustri, sier han.

- Vi som leverandørnettverk vil sammen med Ocean Cluster Helgeland, Aker BP og deres alliansepartnere jobbe for at flest mulig lokale bedrifter kommer i posisjon for nye leveranser. Økt aktivitet på Skarv vil bidra til ringvirkninger og fulle verkstedhaller i Sandnessjøen, slår han fast.

Gir full gass

Sjelden er det blitt produsert så mye gass på norsk sokkel som i fjor – og sjelden er det blitt besluttet større investeringer.

2022 var et år preget av krigen i Ukraina og energikrise. Disse faktorene påvirket også aktivitetene på norsk sokkel. Bortfallet av russisk gass i det europeiske markedet har økt betydningen av norsk gasseksport, og i løpet av fjoråret ble Norge den største enkeltleverandøren av gass til Europa.

I Oljedirektoratets oppsummering av sokkelåret 2022, går det frem at gassproduksjonen var ni milliarder standard kubikkmeter høyere i fjor enn i 2021. Totalt ble det produsert 122 milliarder standard kubikkmeter (Sm³) gass. Gass utgjør nå mer enn halvparten av produksjonen på sokkelen.

Noen av årsakene til dette er at myndighetene ga tillatelser til å øke produksjonen fra flere felt, det var høy stabilitet på driften og at Snøhvit kom i produksjon igjen etter å ha vært stengt ned. I 2022 ble det tatt mange investeringsbeslutninger for nye prosjekt. Gassproduksjonen forventes å ligge om lag på 2022-nivå de neste fire-fem årene.

Vortex Wellbore Clean Out™

Vendor to major oil companies

Seashore Technology AS

Address: Storåkeren 11, P.O. Box 3204

Phone: +47 911 18 573,

E-mail: post@seashoretechnology.no

Zip: NO-9498, City: Harstad

www.seashoretechnology.no

Dette er altfor slapt!

Aktiviteten i Barentshavet er altfor lav. Fagforeningsleder Frode Alfheim retter pekefingeren mot oljeselskapene.

Oljeselskapene må brette opp ermene og finne frem prosjekter i Barentshavet, sier leder i Industri Energi, Frode Alfheim. Foto: Industri Energi

Av – Edd Meby

Det er altfor slapt! Den lave tildelingen av TFO-områder i Barentshavet reflekterer interessen fra selskapene. Derfor retter vi pekefingeren mot selskapene og sier at nå må de brette opp ermene og finne frem prosjekter i Barentshavet til neste TFO-runde.

TFO-områder er forhåndsdefinerte, såkalt modne, områder som deles ut i årlige konsesjonsrunder. Til tross for laber interesse velger Alfheim å tro at

selskapene ikke gir opp Barentshavet:

Selskaper som Equinor og Vår Energi er tydelige på at de fortsatt ser et betydelig potensial i Barentshavet. Da må vi tro dem på det og jobbe deretter. Og så må vi stille forventninger tilbake om at de leverer prosjekter, investeringer, arbeidsplasser og ringvirkninger, sier Alfheim.

Skuffede medlemmer

Han har siden 2017 vært leder for det mektige LO-forbundet Industri Energi. Dette er LOs fjerde største forbund, og har

over 56.000 medlemmer innen olje-, gass- og landindustri som står for 80 prosent av den norske eksportverdien.

Våre medlemmer er opptatt av å utvikle ressurser på hele den norske sokkelen. Vi har lenge vært opptatt av og jobber for å utvikle aktiviteten nordover og er entusiastiske for dette. Derfor er vi også skuffet over at ikke aktivitetspakken for oljeindustrien ga større uttelling i Barentshavet. Da tenker jeg særlig på Wisting-utsettelsen. Det føles som en eventyrlig mulighet som nå er skjøvet betydelig ut i tid.

Må tro på selskapene

Det er Equinor som har Wistingfeltet, og selskapet har bedyret at det skal åpnes, selv om Alfheim er meget skuffet over utsettelsen.

- Jeg utfordret nylig Equinors norgessjef, Kjetil Hove, på dette. Han ga sin forsikring om at Wisting skal komme. Da må vi ta han på ordet og tro han på det. Jeg er veldig opptatt av at Wisting må realiseres og det kommer jeg til å terpe på til den dagen de leverer plan for utbygging og drift.

- Er den lave aktiviteten i Barentshavet kun selskapenes ansvar?

- Wisting-utsettelsen og at det bare ble to blokker i årets TFO, ligger helt klart på selskapene. Det er de som må gå foran og vise interesse. Så mener jeg i tillegg regjeringen har et ansvar for å vise at stabile rammevilkår fortsatt gjelder i Norge. Vi kan ikke ha det slik at to ganger i året skal minipartier på Stortinget få kaste om på rammevilkårene i tolvte time av budsjettforhandlingene. Norsk sokkel konkurrerer med andre lands olje- og gassressurser om investeringer. Stabilitet på

- Trådløse sensorer og telemetri loggere

- Nivå- og trykkmåling
- Mengdemåling
- Vannkvalitet
- Turbiditet
- H₂S måling
- Overflow

Process Partner
Member of AxFlow Group

Telefon: 33 14 03 30
E-post: office@processpartner.no
Web: processpartner.no

ters av skiftende politiske regjeringer har alltid vært et stort konkurransefortrinn, det må vi ikke skusle bort.

SV skader klimakampen

Fagforeningslederen liker dårlig at SV får legge premisser for regjeringens oljepolitikk.

- SV skader klimakampen slik de holder på. Det må det bli slutt på! Slik situasjonen er nå, er partiets olje- og gasspolitikk også i direkte motsetning til hva Europa trenger for å ha trygg og stabil tilgang på energi, fremfor å måtte kjøpe fra ustabile regimer. SV må gå i seg selv og velge om de vil ha nærsynt symbolpolitikk, eller om de vil ta ansvar og se norsk energi- og klimapolitikk i et større perspektiv. Senest i januar har norsk og tysk industri inngått avtaler om å fase ut tysk kullkraft, først med norsk naturgass, og etter hvert med hydrogen produsert fra havvind og naturgass med fangst og lagring av CO₂. Alternativet er amerikansk skifergass, eller å gjøre seg mer avhengig av ustabile diktaturregimer. SV må våkne opp og forholde seg til den virkelige verden.

SV fornøyd

Det spørs om Alfheim får innfridd sitt ønske. I et intervju i Dagens Næringsliv har SVs energipolitiske talsmann Lars Haltbrekken gitt klart uttrykk for at han mener oljeselskapene ikke er så interessert i Barentshavet. Selskapene vet det blir dyrere, fordi det ikke er noe infrastruktur i Barentshavet, hevder han, og mener selskapene nå «ser skriften på veggen» fordi EU vil redusere sitt forbruk av fossil energi.

- Det virker som om få lisenser er vann på mølla for oljemotstanderne, Alfheim?

- Dette handler ikke om oljemotstanderne, men om hva bransjen selv prioriterer. Det er de som har ansvaret og sitter på nøkkelen til å dra opp aktiviteten i Barentshavet.

Støre bedre enn Solberg

Skiftende regjeringer har de siste 15 årene lovet Nord-Norge en nordområdesatsing, og det betyr nok noe ekstra for Frode Alfheim, som kommer fra Dønna på Helgeland.

Erna Solberg lovde i 2014 en nordområdesatsing. Den synes jeg vi så veldig lite til. Det var Jonas Gahr Støre som i sin tid

lanserte nordområdesatsingen, og det engasjementet vises i Hurdalsplattformen. Jeg håper vi skal klare å få til mer med denne regjeringen. Nord-Norge blir utrolig viktig for industriutvikling både på land og til havs, mener Alfheim.

Vi jobber for at industri basert på naturressurser skal gi størst mulig ringvirkninger der ressursene er. Derfor dytter vi også på selskapene for at de aktivt skal bidra til utdanning og rekruttering i Nord-Norge. Det er et langsiktig arbeid, som hele veien må ha høyt fokus.

Nordnorsk fremtid

Hvorfor at det så viktig for Nord-Norge at det blir mer fart i Barentshavet?

Først og fremst er det viktig fordi det vil gi arbeidsplasser og verdiskaping i Nord-Norge, dersom vi klarer å bygge ut flere felt i Barentshavet. Ikke kun de direkte arbeidsplassene knyttet til utbygging og drift, men også alt som kommer

- SV skader klimakampen slik de holder på. Det må det bli slutt på! Slik situasjonen er nå, er partiets olje- og gasspolitikk også i direkte motsetning til hva Europa trenger for å ha trygg og stabil tilgang på energi, fremfor å måtte kjøpe fra ustabile regimer, fortsetter leder i Industri Energi, Frode Alfheim.

Foto: Industri Energi

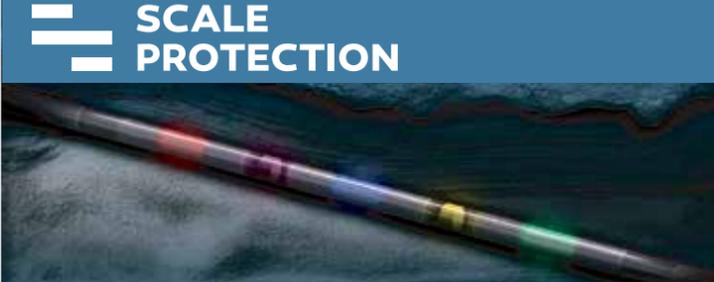
med av ringvirkninger i både privat og offentlig sektor. Når selskaper som Equinor og Vår Energi uttaler at de fremdeles ser et betydelig potensial i Barentshavet, så må vi fortsette å tro på det og jobbe for at det skal komme nye funn,

investeringer og infrastruktur. I et større perspektiv er dette også et sikkerhetspolitisk spørsmål for Norge og NATO, og et energisikkerhetsspørsmål for Europa. Det er viktig for vår sikkerhet at vi har befolkning i Finnmark, da må det være

arbeidsplasser. Norsk olje og gass er den beste muligheten til arbeid i nord. ➡

Delivering your strategy.
gac.com/norway

SCALE PROTECTION
Reservoar- og scaleovervåking til oljeselskaper over hele verden - fra Harstad
www.scaleprotection.com

KIMEK GROUP

We have a strategy - it's called doing things!

Offshoreservice, industrielle tjenester og skipsreparasjoner på toppen av verden

- Kimek har lange tradisjoner med leveranser av industrielle tjenester og service/vedlikehold til olje- og gassindustrien.
- Kimek er et av verdens nordligste verksteder for reparasjoner av skip, og har en unik lokalisering mot arktiske farvann og Russland.
- Kimek har egen elektroavdeling med bred kompetanse innenfor industri og maritime elektroinstallasjoner.

www.kimek.com | +47 78 97 71 00 | post@kimek.com

Fakta: Rapp Bomek

- Rapp Bomek leverer et komplett utvalg av avanserte sikkerhetsløsninger for dør-, vindu- og vegg-systemer, samt service, til globale energi-, sivil- og forsvarsmarkeder.
- Selskapet har 70 ansatte, hovedkontor og produksjonslokaler i Bodø.
- Rapp Bomek har vært markedsledende leverandør i sikkerhetsbransjen i over 30 år.
- Selskapet som er eiet av Acea Invest AS, har klare ambisjoner om videre-utvikling og vekst i det globale markedet.

Administrerende direktør Kurt Kristoffersen og Rapp Bomek AS skal investere 65-70 millioner kroner i 2023. Foto: Anders Lea Karlskås

Til venstre: Branndører er blitt et av Rapp Bomeks fremste produkter.

Satser med roboter og kunstig intelligens

Rapp Bomek rigger seg for fremtiden med store investeringer i løpet av 2023.

Av – Edd Meby

Til sommeren planlegger selskapet å sette spaden i jorda for den nye produksjonshallen til ca. 50 millioner kroner på Burøya i Bodø, der det i tillegg planlegges å investeres 15-20 millioner i en splitter ny produksjonslinje som blant annet vil bestå av roboter. De to første er allerede satt i bestilling.

Robotene erstatter ikke mennesker, men de øker produksjonsvolumet og gjør oss mer kostnadseffektive, sier administrerende direktør Kurt Kristoffersen, som går inn i 2023 med stor optimisme.

Godt marked

Ordreservene for 2023 er så gode at Kristoffersen regner med å utvide antall ansatte i løpet av året fra 70 til 80. Mange av ordrene er fra store norske selskaper som trenger Rapp Bomek sin kompetanse på sikring av kritisk infrastruktur som krigen i Ukraina har aktualisert. Security er et marked selskapet har jobbet i lenge, men Rapp Bomek er i en særstilling i Norge i måten man bruker teknologi på.

Produktutvikling

Akkurat denne måten

å anvende teknologien på, som sensorikk og kunstig intelligens, er det utviklingsavdelingen til Rapp Bomek som står bak.

Utviklingsavdelingen har vi hatt lenge. Som bedrift lever vi av produktutvikling, og vi er villige til å investere mye penger i dette arbeidet. Derfor må vi også hele tiden se etter nødvendig ny kompetanse og ansette folk som har den kunnskapen vi trenger for å utvikle oss, sier Kristoffersen.

Equinor-prosjekt

Sammen med Innovasjon Norge og Equinor har Rapp Bomek hatt et innovasjonsprosjekt som høsten 2022 resulterte i en større avtale med oljegiganten. Rapp Bomek har gjennom årene levert rundt ti tusen branndører til installasjoner på norsk og utenlandsk oljeindustri. Videreutviklingen skjer ved at man tar i bruk ny teknologi som sensorikk og kunstig intelligens, der data registreres og samles. Til sammen blir dette til en datafangst som kan benyttes for å utvikle tjenester innenfor vedlikehold og sikkerhet. Teknologien er kjent, men bruken er ny.

Nordnorske eiere

Dette er i solid Rapp Bomek-tradisjon, der selskapet helt siden starten i 1907 har lagt vekt på videreutvikling. Lenge var det en avdeling i Bodø og en i Kapp på Østlandet, men i 2022 ble avdelingen i Kapp lagt ned. Likevel ble 2022 et godt økonomisk år for selskapet, med en omsetning på 125 millioner, som er en vekst på 31 %, og et driftsresultat på ca 4,5 millioner.

Vi er så heldige at vi har solide nordnorske eiere, som tenker langsiktig og vil bygge nordnorsk industri. Eierne stiller opp med den kapitalen vi trenger for å investere i fremtiden, sier Kurt Kristoffersen.

Dekker hele kysten med bunkers og smøremidler til fiskeflåten

Oversikt over tankanlegg og produkter finner du på www.bunkeroil.no

Roboten svarer

Har kunstig intelligens kommet for å hjelpe oss eller ta over verden? ChatGPT har på kort tid sendt sjokkbølger gjennom forlegger- og mediebransjen. Vil forfattere og journalister bli overflødige, eller har de nå fått et mektig verktøy mellom hendene som effektiviserer arbeidet flere ganger?

ChatGPT (Chat Generative Pre-trained Transformer) er en chat-robot utviklet av amerikanske OpenAI som ble lansert som prototype i november. Den er bygget på toppen av OpenAIs GPT-3-familie av store språkmodeller og har blitt finjustert ved bruk av både veiledende og forsterkende lærings-teknikker. ChatGPT fikk raskt oppmerksomhet for sine detalj-

erte og artikulerte svar på tvers av mange kunnskapfelt. Dens ujevne faktiske nøyaktighet ble imidlertid identifisert som en betydelig ulempe. Etter utgivelsen av ChatGPT ble verdivurderingen til OpenAI estimert til USD 29 milliarder.

Kjente næringslivsledere som Elon Musk og Sam Altman er medgründere av OpenAI.

OpenAI ga senere ut en oppdatering til ChatGPT, hvis mål er å forbedre nøyaktigheten og fakta. ChatGPTs kunnskap er enda begrenset til informasjon funnet på Internett fram til 2021, som betyr at den ikke kan svare på de aller mest aktuelle spørsmålsstillingene. Påstanden om økt nøyaktighet testes, og konklusjonen at ChatGPT enda ikke får alt, men veldig mye riktig.

ChatGPT og amerikanske OpenAI har Elon Musk og Sam Altman som medgründere. Elon Musk er blant de som har advart mot kunstig intelligens og mener at AI uten kontroll kan være en større trussel for menneskeheten enn atombomben. Den eneste måten mennesket kan overleve en selvbevisst kunstig intelligens, er å koble seg selv til AI, hevder han. Foto: Andrea De Santis/Unsplash

Olje- og gassindustrien i Barentshavet

Vi ba ChatGPT skrive om olje- og gassindustrien i Barentshavet. Her er hva den kunstige intelligensen kunne fortelle.

Barentshavet ligger i Polhavet, nord for Norge og Russland. Det er et av verdens mest lovende områder for leting og produksjon av olje og gass, med store reserver som anslås å være lokalisert der. De siste årene har olje- og gassindustrien i Barentshavet vokst raskt, og tiltrekker seg investeringer fra store internasjonale oljeselskaper som ExxonMobil, Eni, og Total.*

En av faktorene som driver veksten i olje- og gassindustrien

i Barentshavet er den økende globale etterspørselen etter energi. Med verdens befolkning anslått å fortsette å vokse, og skiftet mot en mer energiintensiv økonomi, forventes etterspørselen etter olje å forbli høy i overskuelig fremtid. Barentshavet tilbyr en stor, uutnyttet kilde til olje og gass, noe som gjør det til et attraktivt mål for selskaper som ønsker å utvide sin produksjon.

En annen faktor som bidrar til veksten i olje- og gassindustrien i Barentshavet er teknologiske fremskritt innen leting og produksjon. De tøffe og avsideliggende forholdene i Arktis gjør det vanskelig å utvinne olje og gass, men nyere teknologiske fremskritt har gjort det mulig å utforske og produsere olje og gass i dette utfordrende miljøet. For eksempel har nye

boreteknikker gjort det mulig å bore på dypere vann og under mer ekstreme forhold, mens forbedret seismisk avbildningsteknologi har gjort det mulig for selskaper å mer nøyaktig lokalisere og utvinne reserver.

Til tross for denne positive utviklingen er ikke olje- og gassindustrien i Barentshavet uten utfordringer. De tøffe og avsideliggende forholdene i Arktis, inkludert hardt vær, is og mangel på infrastruktur, gjør det vanskelig og kostbart å utvinne ressursene. Dette kan gjøre det utfordrende for selskaper å generere avkastning på investeringene sine, spesielt i møte med fallende olje- og gasspriser.

En annen stor utfordring industrien i Barentshavet står overfor er miljøhensyn. Arktis

er et skjørt og unikt økosystem, og utvinning av olje og gass i denne regionen har potensial til å forårsake betydelig miljøskade, inkludert utslipp av klimagasser, oljeutslipp og forstyrrelse av dyrelivshabitater. For å redusere disse risikoene, må selskaper implementere strenge miljøstandarder og overvåke driften nøye for å sikre at de ikke forårsaker skade på miljøet.

Det også politiske utfordringer som oljeindustrien i Barentshavet står overfor. Regionen ligger nær grensene til flere land, og det er motstridende territoriale krav og tvister om hvem som har rett til å utvinne olje og gass fra området. Dette kan gjøre det vanskelig for selskapene å sikre nødvendige tillatelser og lisenser for å drive, og kan også føre til forsinkelser og tvister som

kan påvirke levedyktigheten til oljeprosjekter negativt.

Avslutningsvis må olje- og gassindustrien følge nøye med på driften og implementere strenge miljøstandarder. Slik kan selskaper bidra til å minimere risikoen knyttet til olje- og gassutvinning i Arktis og sikre at de er i stand til å generere avkastning på investeringene sine samtidig som de beskytter miljøet.

* Red. anm.: Her har f.eks. ikke roboten fått med seg at Vår Energi er et resultat av fusjonen mellom Eni Norge AS og Point Resources i 2018. For de fleste lesere ville det her vært et mer presist svar om chatroboten bare svarte Equinor og Vår Energi.

Hva er årsaken til at norsk økonomi i stor grad har unngått "Hollandsk syke"?

Vi ba ChatGPT-roboten å prøve å besvare dette komplekse spørsmålet, og den er i stand til å besvare spørsmålet i fra flere sider.

"Hollandsk syke" refererer til den negative effekten på økonomi og samfunn som kan oppstå når en næring eller industri blir for dominerende i en region. Norsk økonomi har i stor grad unngått "hollandsk syke" takket være en kombinasjon av faktorer, inkludert:

1. Diversifisert økonomi: Norsk økonomi er basert på en rekke

ulike næringer, inkludert petroleumssektoren, fiskeri og havbruk, turisme og teknologi. Dette har bidratt til å redusere avhengigheten av en enkelt sektor og øke robustheten i økonomien.

2. Strenge reguleringer: Myndighetene i Norge har satt strenge reguleringer på utvinningen av naturressurser, inkludert petroleumsindustrien, for å sikre

en bærekraftig utvikling av næringen.

3. Statsstøtte: Norske myndigheter har vist vilje til å støtte andre næringer enn petroleumsindustrien, for eksempel ved å gi økonomisk støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter.

4. Global etterspørsel: Norsk økonomi har også dratt nytte av

den globale etterspørselen etter naturressurser, inkludert petroleum og fisk, som har bidratt til å stabilisere og styrke økonomien.

Alt i alt har en kombinasjon av diversifisering, regulering, statsstøtte og global etterspørsel bidratt til at Norges økonomi har unngått "hollandsk syke" og sikret en stabil og robust økonomi over tid.

- Vi må ha spissere albuer

Skal nordnorske leverandører få en større del av energikaka i nord, så må albuene være spisse.

Av – Edd Meby

Det mener Kjell Giæver, direktør i Arctic Energy Partners, selskapet som jobber for at ringvirkningene skal bli så store som overhodet mulig av energiprojekter i Nord-Norge. Han hevder at nordnorske leverandører er på offensiven i kampen om kontraktene.

- Nordnorske leverandører er ikke bakpå. Det er ikke en fabrikkhall, en ingeniør eller en sveiser som er ledig, men vi ønsker oss mer arbeid, vekst og gjennom det bygge samfunn i nord.

Havvind og mer kraft

Det foregår for tiden en interessant debatt om Nord-Norge sin plass i det grønne skiftet, og frykten for at landsdelen kan gå glipp av vekst og fremgang om den ikke får ta del – eller selv tar styringen –

i denne prosessen. Det mye prat om grønn satsing i nord, men hvordan gjøre ord til handling? Kjell Giæver er krystallklar:

- To ting er helt avgjørende for oss i nord. Utbygging av mer kraft. Vann og vind både på land og til havs. Så må stamveinetten, altså 420kv-linjene bygges ut i rekordfart, noen plasser med dobbeltspor og i andre områder hvor det i det i dag ikke er sentralnett-kapasitet. Som Øst-Finnmark, Vest-Finnmark, Lofoten og Vesterålen og forsterkning ut til sentrale knutepunkter ved kysten.

- Norge satses for fullt på havvind, men denne satsingen må skje i hele Norge og ikke bare i Nordsjøen. Vi trenger tre store havvindområder i nord, et i Barentshavet, et utenfor Troms og et på Helgeland, sier han.

Verken Giæver eller andre deler av energibransjen er helt fornøyd med oljeselskapenes aktivitet for tiden. Fagforeningsleder Frode Alfheim representerer 56.000 medlemmer i fagforeningen Industri Energi, og han retter pekefingeren mot oljeselskapene.

Direktør i Arctic Energy Partners, Kjell Giæver, mener nordnorsk leverandørindustri er på offensiven i kampen om de grønne kontraktene. Foto: Marthe Nyvoll

- Den lave tildelingen av leteområder i Barentshavet reflekterer interessen fra selskapene. Derfor sier vi fra om at de må brette opp ermene og finne frem prosjekter i Barentshavet til neste tildelingsrunde.

Kjell Giæver er delvis enig:

- Er du fornøyd med oljeselskapenes aktivitet i Barentshavet?

- Både ja og nei. Ja fordi både Goliat, Hammerfest LNG og Johan Castberg er gigantiske energiprojekter som skaper nasjonale og regionale ringvirkninger som bygger samfunn. Nei fordi det letes for lite i Barentshavet. Europa står midt i en energikrise og gass er helt avgjørende nå og inni framtiden. Disse ressursene ligger i Barentshavet. Da holder det ikke med to til tre letebrønner i året. Her må det settes i gang en letokampanje som varer over flere år med 10-talls nye letebrønner etter gass.

- Hvordan påvirker dere dette tempoet?

- På vegne av alle våre 230 medlemmer er vi en aktiv energistemme i nord, som både er synlig og tydelig i vårt budskap. Samtidig må olje- og energiselskapene forstå og bli bedre på lokale ringvirkninger

i nord. Uten dette blir tempoet ikke bedre.

Skal styre lokomotivet

For å spisse arbeidet med å styrke Nord-Norges rolle, har Arctic Energy Partners i samarbeid med Orinor, nylig startet prosjektet «Styrking av leverandørindustrien i Nord-Norge gjennom satsing på grønn energi og bærekraft» - heldigvis forkortet til LINNGE. Formålet er å ruste nordnorske leverandører til å vinne grønne kontrakter i fremtiden.

Og da er det greit å begynne med virkelighetsforståelsen. En undersøkelse som Kunnskapsbanken Nord-Norge gjorde i 2022 røper at ikke alle nordnorske bedriftsledere helt ser viktigheten av å ta klimadebatten inn i budsjettene sine. Undersøkelsen viste at samlet sett er klimarisiko et tema som tillegges «ingen strategisk betydning» hos hele 41 prosent av lederne i privat sektor, mens bare 8 prosent av lederne i offentlige virksomheter deler den oppfatningen. Men direktør Kjell Giæver mener nordnorske bedriftsledere ikke er bakpå:

- Toget for vår leverandørindustri går nå. Vi skal sitte i lokomotivet, ikke i bakerste vogn. Hydrogen, ammoniakk,

grønn skipsfart, batteri, karbonfangst, lagring og bruk er nye områder for næringslivet, da må vi lære og spisse albuene for å vinne viktige kontrakter. Dette er vi godt i gang med.

Eksemplet Skarv

Et konkret eksempel på arbeidet til Arctic Energy Partners er Aker BP sitt Skarv Satelittprosjekt, der selskapet har som uttalt mål at kontrakter til lokale leverandører skal gi regionale ringvirkninger. Så gjenstår det å se hvordan dette gjennomføres i praksis, men Aker BP har lovet at basene i Sandnessjøen og Brønnøysund skal brukes, noe som vil gi kontrakter til en rekke nordnorske underleverandører. Kjell Giæver mener dette er et godt eksempel på at aktivitet til havs gir ringvirkninger på land, og han sier dette om hvordan Arctic Energy Partners konkret jobber i forhold til Skarvprosjektet:

- Skarv er en av Norges største gassmaskiner, denne skal være i drift helt fram til minst 2038. Vi jobber hver dag sammen med Aker BP for øke leveranser fra nord til dette gigantiske industriprosjektet utenfor Nordlands kyst. Dette gjelder utstyr som skal stå på havbunnen, logistikk fra land og drift og vedlikehold av selve skipet. ▶▶

MARINA SOLUTIONS
Fremst på løsninger
www.marinas.no

KOMPLETT LEVERANDØR

Marina Solutions leverer småbåthavner til båtforeninger, skreddersydde bryggeløsninger til private, hurtigbåtkaier til samferdsel, flytekaier og fôrflåter til fiskeri- og havbruksnæringen. Kontakt oss for ditt prosjekt!

post@marinas.no / +47 70 30 08 90

Jobber mot storstilt ammoniakkprosjekt i Narvik

MULIGHETER: Ledersamling i Aker Horizons på det planlagte industriområdet i Kvandalen i fjor. Tomta kan være aktuell for det planlagte prosjektet for grønn ammoniakk. Foto: Aker Horizons

Tross problemer med tilgang på strøm har Aker Horizons fortsatt skarpt fokus på mulighetene i Narvik.

Av – Jonas Ellingsen

Det går frem av rapporten for 4. kvartal der selskapet omtaler sitt prosjekt i nord som "det store grønne industriknutepunktet i Narvik".

Det fremgår videre at Aker Horizons Asset Development fortsetter å modne sine industriprosjekter, med særlig fokus på hydrogenanlegget på Rjukan samt den grønne satsingen i Narvik.

– I Narvik er Aker Horizons Asset Development i frem-skreden dialog med industrielle partnere for et storstilt grønt ammoniakkprosjekt. Flere store europeiske avtakere viser interesse for prosjektet, lyder formuleringen i kvartalsrapporten.

Samarbeid

Høsten 2021 kjøpte Aker Horizons store deler av de to områdene Ballangseira og Framneslia fra Narvik kommune for 200 millioner kroner - samtidig som selskapet lanserte sine planer om fornybarsatsing i Narvik-regionen. I april 2022 meldte Aker Horizons og Nordkraft at de gjennom Akers datterselskap Aker Narvik ville samarbeide om å utvikle industriområder for kraftkrevende industri i Nord-Norge.

Stort potensial

Nordkraft hadde da siden 2018 arbeidet i egen regi med prosjektet Powered Land, for tilrettelegging av tomter for data-senterindustrien nært knutepunkter i sentralnett. Målet var å bringe industrien til energien i stedet for å eksportere nord-

norsk kraft som ble til arbeidsplasser i nabolandene. Konseptet ble i sin tur utvidet til flere typer kraftkrevende industri, som batteri, hydrogen og ammoniakk. Med kapitalsterke Aker på laget ble det fart i sakene.

Aker Horizons og Nordkraft etablerte en joint venture der Aker Narvik eier 80 prosent og Nordkraft eier 20 prosent av selskapet. Nordkrafts opsjoner, rettigheter og avtaler rundt tomtene Kvandal, Balsfjord, Straumsmo, Fjellbu og Korgen gikk inn i det nye selskapet.

– Vi ser et stort potensial for å utvikle disse tomtene og ser frem til å samarbeide med Nordkraft på dette, uttalte Kristian Røkke, konsernsjef i Aker Horizons.

Satte bremsene på

Satsingen til Aker i Narvik føyer seg inn i en rekke etableringer i Nordland de siste årene. Kjølig klima, ideell luftfuktighet, overskuddskraft - og ikke minst lave strømpriser har bidratt til at Nordland fylke er ansett som et attraktivt sted for kraftkrevende industri.

Det vil si, helt til Statnett satte foten ned i januar og sa nei til et stort antall søknader om nettilknytning nord for Ofoten. Det rammer satsingen til Aker og Nordkraft, som har fått avslag fra Statnett på en forespørsel om tilknytning for hele 1.130 megawatt (MW) strøm i Narvik.

I gang i Kvandal

For tomte i Kvandalen har imidlertid Aker og Nordkraft allerede fått tildelt en strømeffekt på 230 MW. For arealet i Balsfjord har selskapene også tilgang på 200 MW. I Kvandal i Bjerkvik er Aker og Nordkraft allerede godt i gang med å forberede aktivitet. Siden sommeren har anleggsmaskiner

vært i full gang med å opparbeide ei tomt på nærmere 170 mål. Grunnarbeidene alene utgjør en kontrakt på 160 millioner kroner. I tillegg vil etablering av elektrisk infrastruktur beløpe seg til rundt 100 millioner.

Holder døra på gløtt

Manglende kapasitet i overføringsnettet er årsaken til at drøyt 30 søknader i nord har fått avslag om tildeling av nettkapasitet. Det er likevel en mulighet for at noen av de avslåtte søknadene kan bli innvilget.

– Vi har bedt om tilbakemelding fra alle kundene innen utgangen av mars. Da vil vi få en ny oversikt over køen og kan tildele frigjort kapasitet. Vi vurderer om prosjekter holder progresjonen, og kan frigi kapasitet om de ikke gjør det, sier Statnetts kommunikasjons-sjef Martha Hagerup Nilson til nettstedet Energiwatch.

I Aker håper de at det er hold i det Statnetts kommunikasjons-sjef sier.

– Vi har allerede noe nettkapasitet i Kvandal som sikrer industriutvikling der, men vi har behov for mer for å realisere våre industrielle ambisjoner på tvers av tomtene som Nordkraft og Aker Narvik ønsker å utvikle, sier Asset Development Director – Narvik i Aker Horizons, Sverre Isak Bjørn til avisa Fremover.

INVESTERER 260 MILLIONER: Aker Horizons og Nordkraft er i gang med å opparbeide et 170 mål stort område i Kvandalen i Bjerkvik. Grunnarbeider og elektrisk infrastruktur er beregnet å koste 260 millioner kroner. Her har allerede selskapene sikret seg 230 megawatt til sitt grønne industriprosjekt. Foto: Nordkraft - Tomas Simonsen

Er din bedrift opptatt av ringvirkninger i Nord-Norge?

Vi skaper de gode møteplassene. Medlemskap i Arctic Energy Partners – en snarvei til markedsmulighetene. Meld deg inn i dag! www.arcticenergy.net

i samarbeid med

Bodø/Glimt mot Arsenal på Emirates i London i oktober 2022. Årets budsjett ligger på ca. 140 millioner kroner, og eventuell suksess i Europa er ikke tatt med på inntektsiden. Foto: Edd Meby

Går for gull-budsjett med 4. plass

Nyrike Bodø/Glimt flekser sine økonomiske muskler i spillermarkedet, men klubben er mest opptatt av å holde beina på jorda.

Av – Edd Meby

- Først og fremst er vi en fotballklubb, som skal utvikle et sportslig produkt som kan prestere nasjonalt og internasjonalt. I klartekst er dette vårt A-lag. I første omgang handler det om hardt arbeid hver eneste dag, med de mennesker og spillere som er i klubben. I Bodø/Glimt handler det derfor ikke om å skape et økonomisk overskudd til noen eiere, men om å ha forsvarlig, økonomisk bærekraftig drift

hvor verdiskapingen har nær sammenheng med prestasjonene til A-laget, sier daglig leder Frode Thomassen.

Cupgull og Sollied

Sånn har det ikke alltid vært. Klubben feiret sine første triumfer med cupgull i 1975, opprykk i 1976 og seriesølv i 1977, og Glimts suksess tvang det stokk konservative Norges Fotballforbund til å endre et seriesystem som frem til da

hadde diskriminert nordnorsk fotball. Glimt rykket selv ned gjennom det nye systemet, og det var først fra 1990-tallet at klubben stabiliserte seg i toppsjiktet i norsk fotball, det vil si alltid blant de 16-18 beste klubbene i landet. Denne prosessen startet da Trond Sollied kom fra Rosenborg og ble trener i Glimt i 1992. Han tok med seg toppidrettskultur og finpusset en 4-3-3-formasjon som Glimt etter hvert ble bedre

på enn selv Rosenborg. Glimt tok et nytt sølv og vant cupen i 1993, men fremdeles var klubben bare lovende – både på og utenfor banen.

Over evne

Som de fleste andre norske toppklubber har Bodø/Glimt tidvis brukt penger klubben ikke hadde, og gått mang en tiggerferd til sin viktigste støttespiller Nordlandsbanken, og andre villige deler av Bodøs næringsliv. Som regel for å rydde opp etter seg. De økonomiske opp- og nedturene har vært like frekvente som de sportslige, om ikke synkrone, og det finnes fremdeles en generasjon Glimtfans som husker den famøse episoden fra 1993 da fylkeskattesjefen ba om bokettersyn. Glimt-ledelsen måtte beskjemet melde tilbake at regnskapene for 1991, 1990 og

Den skybaserte bransjeløsningen for turplanlegging, mannskaps- og lotthåndtering.

Piscator er et fagsystem for oppgjørshåndtering. Løsningen fungerer som en samhandlingsplattform for rederi, mannskap, lønn og regnskap. Piscator sørger i år for håndtering av lottavregning for over 1000 fiskere. Oppgjørsk dokumenter kan vises på fiskerens telefon eller nettbrett.

466 35 000

post@triark.no

Sandbuktveien 9

piscator.no

Selv med svimlende 410 millioner kroner i omsetning i 2022, er ledelsen i Bodø/Glimt like opptatt av kostnader som inntekter. Her representert ved daglig leder Frode Thomassen (til venstre). Foto: Kent Even Grundstad

1989 var sporløst borte vekk. Pappeskene med bilag og underbilag var visstnok blitt borte under flytting. På bakgrunn av 1992-regnskapet avdekket bokettersynet en rekke formelle feil, og Glimt ble til slutt etterlynet for 1,1 millioner kroner. Høsten 2010 var klubben igjen i trøbbel og nærmere konkurs enn noen gang før. Nordlandsbanken ble nok en gang redningen.

410 millioner

Spol så raskt frem til februar 2023. Ledelsen i Bodø/Glimt kan rapportere om en omsetning på 305 millioner kroner for regnskapsåret 2022, eller 410 millioner om vi tar med salg av spillere. Overskuddet kan fort bli 40-50 millioner.

Dette er den nye hverdagen i klubben

Festfotball, seriegull og gode prestasjoner i Europa har fullstendig endret klubbens status i norsk fotball. Også økonomisk. Det er ikke første gang at Glimt får kritikk for å bruke for mye penger. Forskjellen er at denne gang bruker klubben penger den faktisk har. Men også slike penger skal brukes med hodet, ikke hjertet.

- Klubben har utviklet seg mye de siste årene, og en del av «Vårres måte», som er klubbens strategidokument, er å jakte muligheter på alle områder. I bunn av alt ligger sportslige prestasjoner, som blant annet gir økte inntekter, men også engasjement og begeistring i samfunnet rundt oss, forteller Thomassen, som ikke ser noen spesielle utfordringer i dette:

- Gode sportslige prestasjoner, og med det økte inntekter, ser vi ikke på som en utfordring, men som en mulighet til å bygge og utvikle klubb.

Langt perspektiv

Han leder i dag en klubb med en økonomi som gradvis har blitt bedre og bedre, og i dag gir klubben en solid plattform.

- Det er viktig å se den økonomiske hverdagen til en fotballklubb som Bodø/Glimt i et lengre perspektiv. Et seriegull eller et spillersalg har kun en øyeblikks effekt. Klubben har nå vært i toppen av norsk fotball i fire år, og deltatt i europeiske turneringer parallelt. Dette gir mulighet til å styrke inntektsbasen på mange områder, men det er også viktig å påpeke at kostnadene naturlig øker når

man bygger og utvikler organisasjonen, utbedrer infrastruktur og optimaliserer rammene for sportslig utvikling.

Voksesmerter

Bedrifter kan oppleve voksesmerter. Gjelder det i Glimt også?

- Bodø/Glimt er på ingen måte perfekt, og har selvfølgelig også stått i situasjoner hvor utviklingen går så raskt at det kan knake i «organisasjonsskroget». Vi er imidlertid svært opptatt av å forbedre oss, og situasjoner som kan oppleves krevende er derfor en mulighet til å ta nye steg.

- Har klubbens økonomiske filosofi endret seg de senere år?

- Ja, det vil jeg si. I norsk og internasjonal fotball er det altfor mye oppmerksomhet på spillersalg og spillerkjøp. For fem-seks år siden var klubbens filosofi å utvikle unge spillere for å selge dem til de 15 beste ligaene i Europa. Det er den ikke lenger.

Nøkernt budsjett

2023-budsjettet vedtas ikke formelt før på klubbens årsmøte 6. mars, men administrasjonen har for lengst lagt rammene for driftsåret, og de er nøkterne. Budsjettet ligger på ca. 140 millioner, og inneholder kun kjente inntekter, for eksempel ikke mer enn de to kampene i Conference League i februar. Glimt-fansen koser seg i sin nye status, men håper nok at ledelsen bommer kraftig på ett punkt i budsjettet, nemlig en 4. plass på tabellen.

- Grunnen til at vi budsjetterer med en 4. plass i serien er at det store økonomiske spranget er opp til de tre øverste plassene på tabellen. Spranget mellom en 4. plass og en 10. plass er noe mer beskjedent, sa økonomisjef Svein Tore Hansen til Avisen Nordland i januar.

Med andre ord; trener Kjetil Knutsen sender laget sitt ut på

banen for å vinne hver eneste kamp, og Glimt har garantert som mål å vinne serien i 2023. Men i budsjettet skal suksess altså komme som en overraskende pluss.

Investerer i sport

Klubben hadde tidlig i vinter allerede solgt 4000 sesongkort og budsjetterer høyere enn normalt med 5600 tilskuere i snitt. Inntektene fra europacupspill var 170 millioner i 2022. Overskuddet i 2021 var 39 millioner og ledelsen har allerede bekreftet at det tallet blir høyere for 2022. Dette er penger som bedrer egenkapitalen og pløyes tilbake i klubben.

Hvordan investerer Bodø/Glimt for at suksessen skal fortsette på banen? Det er mye å velge mellom; talentutvikling, anlegg, spillerkjøp, økt lønn, infrastruktur for spillere, flere ansatte? Mulighetene er mange.

- Vi utvikler klubb på alle områder. Det er på mange måter summen av mange innsatsfaktorer som vil skape den soliditet som skal kunne bidra til at klubben kan være i toppen av norsk fotball over tid, mener Thomassen, som kjenner på ansvaret for å forvalte de store verdiene som nå skapes.

- Det er selvfølgelig et stort ansvar å være daglig leder i en klubb som Bodø/Glimt, men jeg er ikke alene om å forvalte de verdiene som skapes. Alle ansatte og styret utgjør et team som hver dag jobber med å utvikle klubben.

Må betale mer

Som alle nyrike klubber avkreves Glimt nå høyere priser ved spillerkjøp fordi andre klubber vet at klubben har penger.

- Ja, det er en naturlig følge av den posisjonen vi har ervervet i norsk og internasjonal fotball. Vi selger da også spillere for høyere beløp enn tidligere, og

høyere enn mange andre norske klubber.

- Opplever dere at andre norske klubber unner dere suksessen? - Ja, absolutt.

- Hva kan andre klubber lære av Bodø/Glimt sin suksess?

- Den viktigste lærdommen er nok at det nødvendigvis ikke er slik at det er en lineær sammenheng mellom klubbens økonomiske utgangspunkt og sportslige prestasjoner. Jeg tror utviklingen i Bodø/Glimt gir mange klubber tro og håp på mulighetene i egen klubb.

Pass på kostnadene

- Med så store inntekter; hvilke mulige feller er det Bodø/Glimt må unngå?

- Det aller viktigste er å ikke bygge opp for store kostnader. I praksis handler det om å sikre at man har en balansert ordinær drift, som ikke er betinget av spillersalg eller urealistiske sportslige prestasjoner.

- Hvilken profil har dere med fastlønn og bonus til spillerne?

- Lønnsnivået i klubben har naturlig nok økt de senere årene, og vi har en fornuftig balanse mellom grunnlønn og bonusordninger.

- Er Glimt-økonomien nå avhengig av spillersalg og spill i Europa hver sesong?

- Nei, det er vi definitivt ikke.

- Det er mye fokus på kjøp og salg, men hvordan er den økonomiske hverdagen?

- Den økonomiske hverdagen er trygg og solid, og etter hvert bygd på et solid økonomisk fundament.

► *Vår økonomi er ikke avhengig av spillersalg eller spill i Europa*

VI ØKER KAPASITETEN VED BEDRIFTEN OG UTVIDER EKSISTERENDE BYGNING MED TOTALT 2500 M²

Vi gleder oss til ny produksjonshall, utvidelse av eksisterende riggeverksted, nye kontorlokaler og nytt notlager. Alt skal være ferdig i juni/juli 2023. Velkommen innom.

Egersund Herøy ble stiftet i 1999 og er en del av Egersund Group som produserer spesialiserte fiskeredsdskaper og utstyr til oppdrettsnæringen.

VÅR KOMPETANSE DIN SIKKERHET

www.egersundgroup.no

Egersund Herøy
PART OF EGERUND GROUP

- Kompetansen i nord må opp - og sårbarheten må ned

Dan Kjetil Nordheim er så vidt kommet hjem fra VM i skihopping for veteraner i Zakopane i Polen i begynnelsen av februar, da Nordnorsk Rapport slår av en prat med den joviale næringslivslederen som kom tilbake med sølvmedalje i VM-bagasjen. Etter flere år sørpå og i utlandet, valgte 58-åringen å vende tilbake til Troms og ny jobb i Haplast AS.

Av – Dag Danielsen

Nordheim overtok ansvaret som daglig leder i Haplast i august 2020, da han erstattet tidligere leder Geir Hamnvik som i dag er arbeidende styreformann.

I årene før han flyttet ”hjem” var Nordheim visepresident og Senior Manager ”Business Development” i Patria Aviation OY, et finsk fly- og forsvarsmateriell-konsern med 3.300 ansatte.

Denne virksomheten ble i hans periode økt betraktelig og til slutt ble den solgt til Kongsberg-gruppen. Han har også bakgrunn fra olje- og gassindustrien og produksjon av flydeler gjennom tidligere roller i internasjonale konserner innen disse bransjene.

- Og nå var det plastindustrien med brede muligheter som lokket. Er det havbruksnæringa som er hovedsatsningsområdet til Haplast i dag?

- Vel, det var 40-50 millioner av vår omsetning i 2022, av en omsetning på over 130 millioner kroner, forteller han. - Men etter

varslingen om innføring av grunnrenteskatt 6. oktober i fjor, har vi gått ned mange millioner kroner i måneden i omsetning til havbruk.

- Er det noe du savner i nordnorsk næringsliv etter å ha jobbet flere år i utlandet og sørpå?

Sårbart nordnorsk næringsliv
- Jeg tenker at man kanskje kunne vært litt bedre analytisk i forhold til å spå i glasskula på ting som berører nord. Har et inntrykk av at konsekvensene for Nord-Norge ofte kommer som ”julekvelden på kjerringa” på alt som skjer når det gjelder næringsliv.

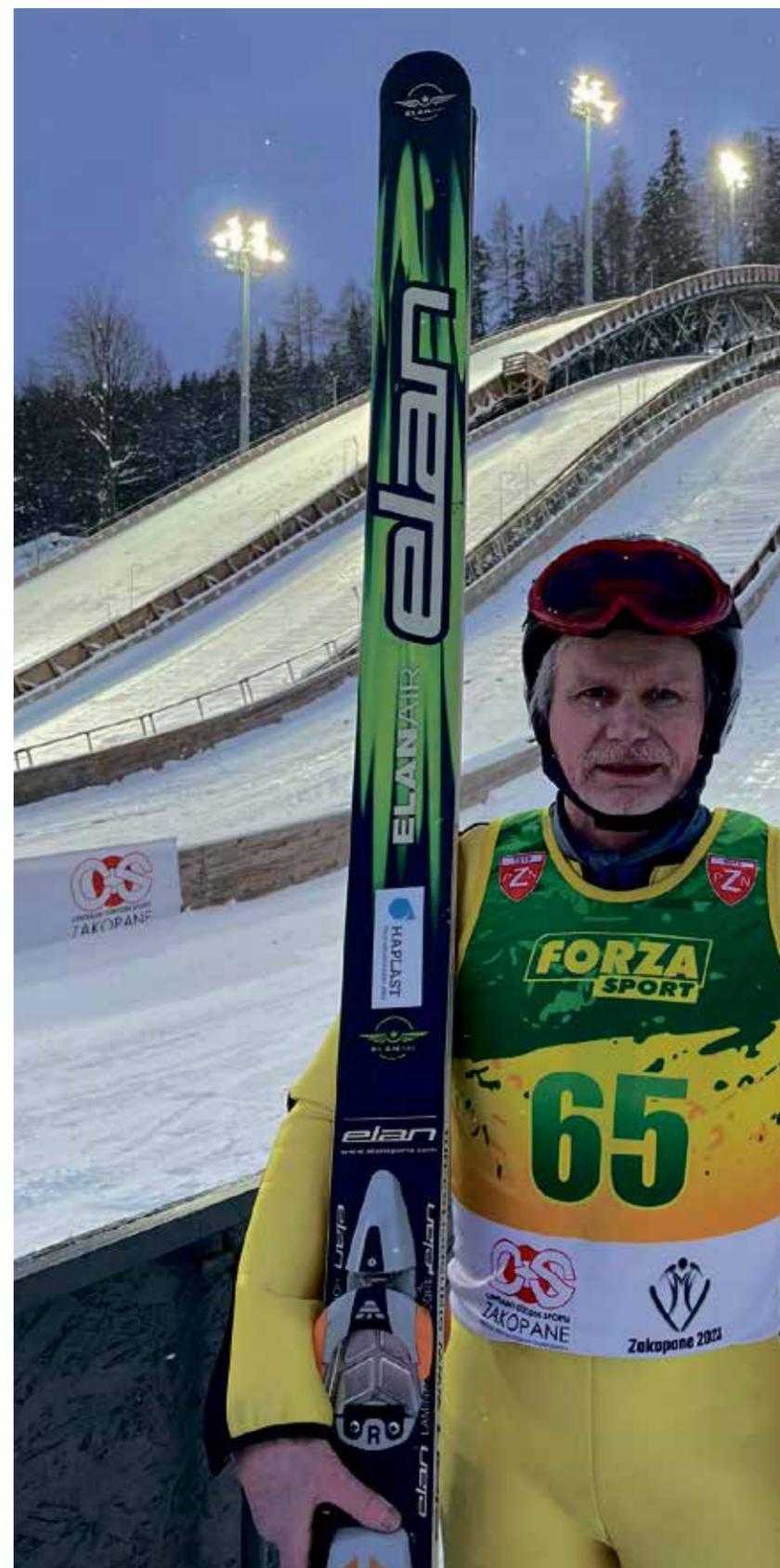
- Hva tenker du da på?

- Jeg kommer fra en tidligere jobb i internasjonalt næringsliv. Og i forhold til mine erfaringer så langt synes jeg vi er ganske dårlig på å belyse og analysere sårbarheten til næringslivet i landsdelen på en god måte og bruke dette aktivt i næringsutvikling. Vi i nord har selvfølgelig mye av den samme sårbarheten som andre bedrifter

- Du skal ha den beste treneren, det beste læringsmiljøet og det beste støtteapparatet skal du ha de beste forutsetninger for suksess!, forklarer veteran-skihopperen. Foto: Haplast AS

i andre geografiske områder, analysemetodene er ikke ulik for oss i den sammenheng. Men vi har også geografisk betinget sårbarhet som hver bedrift bør ha en god forståelse av, større utfordringer med å skaffe nødvendig kompetanse er et eksempel på dette, større avhengighet av regional etterpørsel er en annen faktor (en

mindre andel av nordnorske bedrifter er eksportrettet eller leverer ut av Nord-Norge). Sårbarhet ser vi også i forhold til rammebetingelser, konkurranse fra verden utenfor og andre særforhold som svekker vår konkurransedyktighet, mye av dette er vilkår som også er politisk påvirket, sier Nordheim.

Og fortsetter: - Nå er det selvfølgelig gjort mye, særlig de siste årene, men jeg føler ikke at vi er mål, spesielt ikke når jeg ser på politisk fokus og forståelse av området. Det er flott at vi er god å peke på alle fordelene vi har her nord og de næringene som er i vekst, men vi må også være bevisst på de områder og

NORGES SJØMATRÅD

Sammen med hele sjømatnæringen skal vi vinne verden for norsk sjømat.

Les mer om våre tjenester på www.seafood.no

VM I ZAKOPANE: Dan er i fra Målselv og i slekt med den gode OL-vinner Bjarte Engen Vik. Kanskje ikke tilfeldig at han drev det til kretsmeester i hopping i sine yngre dager og nylig kom på andre plass i veteran-VM som 58-åring. – Det har kun vært en hobby for meg. Det er god trening mentalt. Jeg flyttet fra Nord-Norge som 17-åring og begynte å utdanne meg som flytekniker. Etter det havnet jeg i Østfold, deretter i utlandet, da ble det ikke like mye tid til hoppporten, det var bare når jeg var hjemme jeg fikk hoppet litt. Foto: Privat

å styrke vårt grunnlag for varig organisk vekst samtidig som vi må omstille oss mot det grønne skiftet. Men vi må også sikre oss mot den sårbarheten vi har i form av et urolig marked, økende internasjonal konkurranse og utfordringer med å skaffe nødvendig kompetanse, for oss er dette kompetanse som i svært liten grad finnes i Nord-Norge i dag. Og når vi som en mellomstor bedrift ser en betydelig risiko her så vil jeg tro at det er veldig mange mindre, egentlig flertallet av bedrifter, som har en risiko.

Vi må og skal selvfølgelig møte det grønne skiftet og vi skal gjennomføre våre vekstplaner og det skal vi gjøre på en innovativ måte som sikrer oss for fremtiden, blant annet med å entre nye markeder. Vi har for eksempel startet å jobbe med muligheter nord i Sverige og Finland gjennom kontakt mot aktuelle partnere. Hvis vi i tillegg får litt drahjelp med satsing på lokal bærekraftig infrastruktur for vekst, som vei og etablering av nye teknologitjenester her nord, gjerne på Furufalten for vi har både plass og behov, som kan serve drift av vår nye teknologi, da tror jeg vår vekst vil kunne foregå mer smertefritt enn det som ligger til grunn i dag.

bransjer hvor vi er mer sårbar, spesielt viktig i disse dager hvor bedrifter som skal være med videre også må investere for å møte det grønne skiftet.

Han utdyper: - Haplast er også en av disse bedriftene som må omstille seg betydelig og investere i ny teknologi for

- De var veldig bra. Og jeg tror at ringvirkningene av grunnrente kom uventet for mange, spesielt påvirkningen på det underliggende næringslivet.

Konsekvensen av ringvirkningene er antakeligvis minst like store som konsekvensen av grunnrenta mot oppdrettsaktørene hvis man ser det i et skalert perspektiv. Det har med sårbarhet til de bedriftene som er mindre, kontra de store, tunge aktørene. Det er veldig store tall og ikke minst mye oppmerksomhet rundt for eksempel de fem store oppdretts-gigantene som grunnrenteforslaget mest var myntet mot, men det ser ut til å ha like stor påvirkning for resten av oppdrettsnæringen og også for mange av oss som er leverandører til næringen, sier Nordheim.

Har mistet over 20 millioner kroner i ordrer til nå – og pris-krig i en presset leverandør-industri

Nordheim fortsetter: - Menon Economics og andre kompetansmiljø har lagd noen gode rapporter de senere årene på hva havbruksnæringen kjøper inn for fra leverandørindustrien i nord, totalt sett betydelige pengesummer. Det første som stopper opp er innkjøpene, når man snakker om bråstopp i investeringer. Haplast for eksempel har hittil mistet over 20 millioner kroner i ordrer på denne investeringsstoppen, i hovedsak i leveranser til produksjon av merder og i tillegg kommer sannsynlige ordrer relatert til prosjekter i regi av Cermaq og Lerøy. Og vi er nok bare en av mange, forteller han.

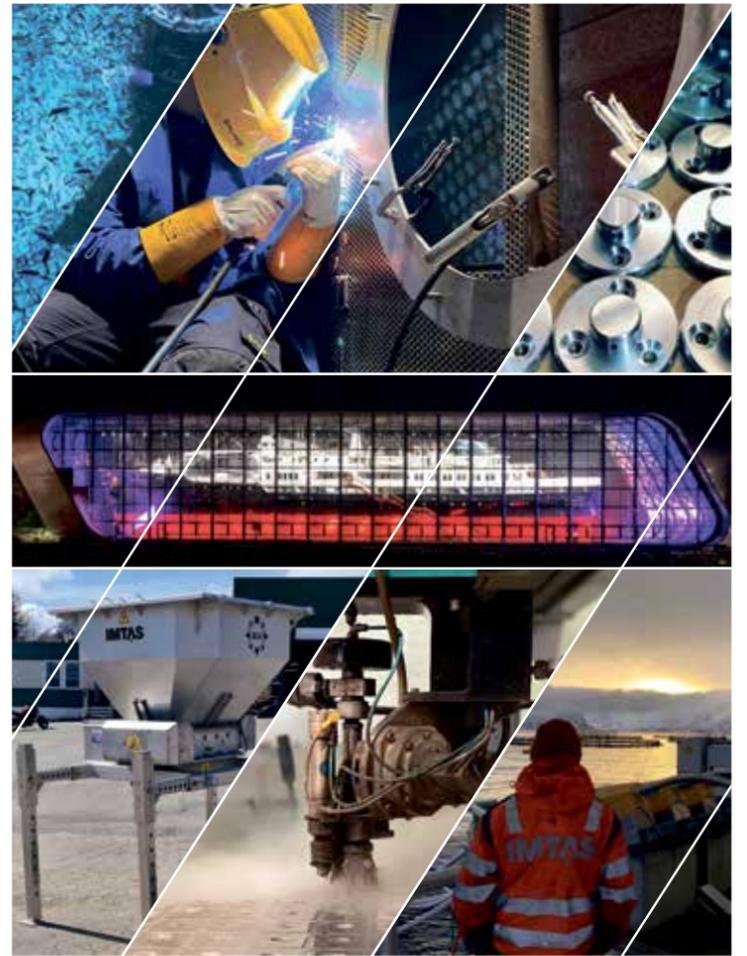
- Vi er jo det eneste bladet som skriver næringslivssaker fra hele Nord-Norge. Vi skriver om mye av det som skjer fra Brønnøysund til Kirkenes. Hvis du ser på de to siste lederne fra november og desember-utgavene, så var det ledere som omhandlet grunnrente, og det var jo ganske "spicy" ledere. Hva tenker du om så kritiske lederartikler?

- Men det har jo vært en stor vekst for leverandørindustrien de siste årene, parerer vi?

- Det har vært en veldig fin vekst for leverandørene til havbruk og fiskeri, som er de tunge nordnorske næringene utenom olje og gass. Og det har vært store satsinger i underskogen av leverandørene til petroleumsindustrien i nord som har skapt

mye sysselsetting disse årene. Enda mer med veksten i havbruk og fiskeri, og det er positivt.

Men jeg vil påstå at denne leverandørindustrien også er blant de mest sårbare i landet da forutsetningene legges i et stort internasjonalt marked og vi som er i nord er avhengig av at satsingen i vårt område fortsetter.

IMTAS

#FØRSTEVALGET

FABRIKASJON | SKJÆRETJENESTER
PLASTSVEISING | INDUSTRIRØR
ENGINEERING | MASKINERING
MEKANISK SERVICE | BYGG

www.imtas.no

PRO SCANMARK 2023 | FOTO: HURTIGTJENESTEN, BJORN EIDE/HURTIGTJENESTEN

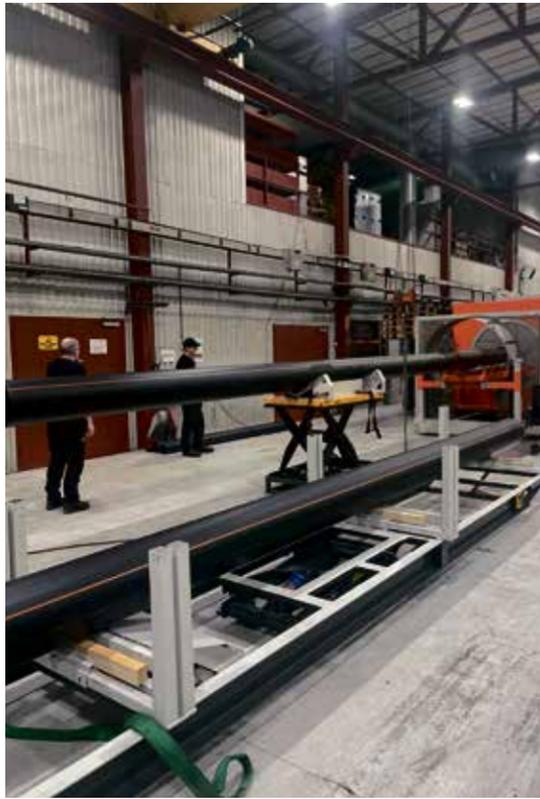
“QUALITY IS KEY”

Mare Safety is proud to deliver a range of quality products worldwide, in which the largest segments are boats and galleys.

THE SAFE CHOICE
www.mare.no

- Det er inntektsgivende verdiskapning vi lever av og som skal bidra til å betale for bedre og enda mer kompetansedrevne offentlige tjenester, konstaterer Dan Kjetil Norheim. Foto: Haplast AS

- Vi har fått mange bedrifter i nord med automatisering og alt som kreves i Norge for å være konkurransedyktig. Flere bedrifter her på Furuflaten konkurrer mot nasjonale og internasjonale leverandører, sier Haplast-lederen. Foto: Haplast AS

Hvis noe av den økte satsingen kommer utenfor Norge er vi ikke på kartet som leverandører, og det vil da naturlig nok begrense vår mulighet til fortsatt vekst mot dette markedet, forteller Haplast-lederen.

- Det jeg også ser nå, relatert til vår bransje er en økt internasjonal konkurranse. Vi konkurrerte nettopp mot leveranser fra for eksempel Makedonia, av alle mulige land. Vi tapte også nylig en avtale verdt flere millioner til en produsent fra Tyskland.

En presset havbruksnæring velger å kjøpe rør til merder og andre produkter fra en utenlandsk produsent foran aktuelle norske leverandører. Når man produserer på akkurat de samme maskinene med samme råvarepris som de gjør lenger sør i Europa hvor lønns-, kostnads- og skattenivået nok er mye lavere, blir det gjerne sånn at vi ikke klarer å konkurrere på pris.

har blitt flinkere. Men det er mye å gå på. Nå har vi jo noen leveransefortrinn inn mot våre kunder på grønne verdier og bærekraft med nærhet til markedet som også gir lavere fraktkostnader. Men vi har et ganske betydelig "nedpress" nå på prisene på grunn av den generelle etterspørselssituasjonen som har dalt på verdensbasis. I tillegg får vi altså et nytt "nedpress" av den etterspørselssituasjonen som nå kommer som en konsekvens av den "plutselige", nye grunnrentelovgivningen, økt formuesbeskatning og tilhørende manglende investeringer. Jeg tror nok at det fort kan dreie seg om flere arbeidsplasser i fare enn de tretti arbeidsplassene som ble slått stort opp i media nylig fordi de la ned foredlingsindustri, kommer det som en syrlig underdrivelse fra ham.

**Konkurransetilstand, eierskap og svak økonomisk rygg-
rad**

- Og ellers så har du jo de som tar til ordet for å gjøre hele Nord-Norge til en region med lavere skatter og avgifter som et virkemiddel for å bremse fraflytting og å kanskje øke tilflyttingen? Det burde jo vært vurdert sterkt av myndighetene at ikke bare Finnmark og Nord-Troms får noen ekstra fordeler?, supplerer vi.

- Ja, nå kom jo jeg tilbake til jobb i Nord-Norge og i en norsk bedrift i 2020, men jeg har fått sett litt og fulgt med litt over mange år, blant annet gjennom mitt oppdrag for finske Patria hvor oppbygging av virksomhet i nord var en viktig del. Men mange år før det var jeg også i Nord-Norge, da i forbindelse med søk etter leverandører, blant annet som en av de ansvarlige for leveranser til Goliat. Jeg ser at siden da har det nordnorske næringslivet hatt en god vekst, en økning i profesjonalitet, mange nye spennende bedrifter har kommet opp og mange har blitt flinkere til å ta i bruk ny teknologi. Cinderella her på Furuflaten er jo et skoleeksempel på det, og for så vidt Haplast også gjennom flere år før min tid i bedriften. Vi har fått mange bedrifter i nord med "state of the art" teknologi, automatisering og alt det som kreves i Norge for å være konkurransedyktig. Ikke bare oss men flere av bedriftene her på Furuflaten konkurrer mot nasjonale og internasjonale leverandører og i så måte har nok tiltakssonen hatt en sterk betydning for at vi kan møte

- Så hva kan nordnorske leverandører gjøre?

- Skal vi være konkurransedyktig i landsdelen de neste årene, må vi fokusere på det vi har bygd opp de senere årene, nemlig en økt etterspørsel i fra nordnorske leverandører til havbruks-, fiskeri- og olje og gass-næringene. Etterspørselen har kommet blant annet fordi leverandørene i nord

Velkommen til fiskerihavna i Helnessund!

Vi har lagt til rette for både sesongfiskere og tilflytting, med fiskemottak, gjestehavn og faste plasser. Vi har også mottakstasjoner flere plasser i Steigen og Sørfold. Sjøfisket i Steigen er rikt på sei, brosme, lange og kveite. Nå har vi også anskaffet oss sløyemaskin i Helnessund!

Ta kontakt med Arild på tlf. 901 01 004 eller Raymond på tlf. 456 13 116

Lerøy Havfisk AS er Norges største fiskeriselskap. Vi har 10 trålere som fisker torsk, hyse, sei og reker. Lerøy Havfisk AS har 380 ansatte. Vårt mål er å bli Norges største rederiselskap bygget på våre verdier som er ærlig, åpen, ansvarlig og skapende.

Keiser Wilhelmsgate 23, 6003 Ålesund • Telefon 70 11 86 00 • E-mail: post@havfisk.no • www.havfisk.no

denne konkurransen i den grad vi gjør, sier han.

- Men samtidig kan det se ut som ryggraden ikke er så sterk og den veksten som har vært er for tiden på nedadgående kurs for mange. Med en gang det blir en bevegelse i markedene og rammebetingelser å la det vi fikk i høst, får vi gjerne et negativt møte med konkurransen i fra bedrifter lenger sør i Norge og i Europa. Med andre ord: Litt nedgang i et sentralt marked i nord får fort store negative påvirkninger. Også Haplast er for liten til å konkurrere inn på alternative markeder for å dekke opp for tapt etterspørsel i nord. Vi er ikke kapitalsterk nok til å drive en utstrakt tilpassing til markedet i form av produktutvikling, rask effektivisering med automatisering og markedsarbeid for å sikre tilgang til nye markeder i den takt markedet svinger. Dette blir viktig for oss at vi klarer å gjøre noe med hvis vi skal stå trygt i fremtiden. Markeder svinger, vi må kunne svinge med dem og ha de beste og mest konkurransedyktige produktene til enhver tid.

- Eierne sitter jo også utenfor Nord-Norge i mange tilfeller, enten sørpå eller utenlands?

- Det gjør de gjerne også, selv om vi i Nord-Norge har sterk representasjon av lokale eiere. Haplast har vært under utenlandsk eierskap men er nå lokalt familieeid og det er en styrke for oss nå. Utenlandske eiere har nok normalt en annen filosofi en lokale/regionale eiere, sier Nordheim.

Og utdyper: - I forrige jobben min var jeg visepresident og ansvarlig for "business development" i Patria Aviaton OY. Vi jobbet med prosjekter i Norge. Prosessen ble startet med å kjøpe opp norske selskaper. Flere av de selskapene vi så på hadde ikke konkurransekraft i et internasjonalt marked. Det vil si at når en internasjonal bedrift som Patria etablerte seg i Norge, så etablerte man bedre konkurransekraft innad i landet ved å kunne tåle å ha litt mindre marginer, til vi var sterkere etablert. I tillegg har store bedriftene stor ryggdekning i form av tilgang på ikke bare kapital, men ikke minst kompetanse. Dette er kjent og mange kommuner står med åpne armer eller jobber aktivt for å få inn store tunge aktører. Men det skal også sies at de også

gjør er tydeligere på å ha en klar exit-strategi og trekke seg ut uten å tenke lojalitet til området, det er rene økonomiske drivere som gjelder. Dette er for så vidt ikke negativt for en bedrift: Å være sterkt økonomisk drevet er en styrke, lojalitet er ikke alltid regningsvarende.

Og jeg tror at vi er blåøyd om vi tror at lojalitet i det nordnorske markedet strekker seg så langt at man ofrer store penger på lojaliteten. Det sies gjerne at: "Ja, vi er nordnorsk og vi handler fra hverandre." Det gjelder bare så lenge vi ser oss råd til det, forklarer han.

- Det dreier seg jo også om rammebetingelsene fra Oslo, det er jo gjerne det vi må få gjort noe med? Det virker jo ikke som om mange av de handlingene derfra det siste året er til det beste for distriktene, konstaterer vi. Det er en varslet "katastrofe" kan man si, for Støre og Vedum sa jo før Stortingsvalget i 2021 at de skulle øke skatter og avgifter og ikke minst omfordele. Det vet vi jo, men på den annen side har de ikke tenkt helt igjennom konsekvensene, det kan man jo slå fast når man ser på at de først innførte grunnrenteloven med virkning fra 1. januar og høringsfristen til innspill om loven hadde frist den 4. januar, etter at loven trådte i kraft!, supplerer vi.

- Du må ha rette personer på rett plass! Og hvordan sammenligner man de dyktige trenerne og rådgiverne, eller bedriftene?, spør Nordheim. Foto: Haplast AS

Haplast er også en av bedriftene som må omstille seg og investere i ny teknologi for å styrke sitt grunnlag for varig organisk vekst. Foto: Haplast AS

SENJA AVFALL

Industriveien 1, 9308 Finnsnes
Tlf: 77 85 06 50
post@senja-avfall.no
www.senja-avfall.no

Blå sektor skal også være med på det grønne skiftet!

Tau, garn, nøter, jern & metaller, plast, papp og treverk
— gjenvinnes til nye råvarer.

Brennbart avfall
— gir fjernvarmeenergi og elkraft.

Avfallsløsningen skal være kortreist, effektiv og miljøvennlig!

Ledende leverandør av lukkede oppdrettsanlegg i sjø

Bluegreen er landets fremste kompetansemiljø på sveising og konstruksjoner i termoplast. Vi har spesialisert oss på lukkede oppdrettsanlegg i sjø, og bygger verdens største PE-konstruksjoner - som Marine Donut. Våre kunder består av bl.a. SalMar, FishGlobe, Sterner, Aker Carbon Capture, Ocean Geoloop, BioSort og FiiZK.

VI HJELPER DEG MED:

- EPCI-løsninger i termoplast
- Lukkede sjø- og landbaserte oppdrettsanlegg
- Sveising av konstruksjoner og infrastruktur

Kontakt oss for et uforpliktende tilbud!
bluegreengroup.no

Bluegreen

Og Nordheim nevner en ulempe til i nord: - "Nordnorske priser". Hvorfor skal det være dyrere i nord?, spør han.

Kompetansemangel i nord

- Har du noen tanker om hvorfor det er høyere priser i nord?, spør vi.

- Jeg mener vi har mer å gå på når det kommer til satsing på effektivisering, automatisering og bruk av moderne teknologi, her må det kapital inn. Videre dette med mangel på kompetanse, som er vanskeligere tilgjengelig i nord enn i sør. Det fører igjen til større behov for bruk av konsulenter i nord som

utgjør fordyrende ledd. Dette kan forklares som en naturlig konsekvens av at andelen bedrifter med en lønnskostnad på 10 millioner eller mindre er dobbelt så stor i nord som i sør, hvis man ser i forhold til verdiskapning.

Med andre ord så kan det nok være mange av disse bedriftene som ikke har råd til å ansette den spesialkompetansen som kreves for å videreutvikle egen bedrift, men blir avhengig av innleid kompetanse.

Han eksemplifiserer: - Dette kan være en årsak til at statistikk viser at det har vært absolutt

mest etableringer av bedrifter som leverer kunnskapstjenester og rådgivning i nord. Jeg kan skyte inn at det har vært etablert 5 ganger flere kunnskapsbedrifter enn industribedrifter i nord! Vi har for få kompetente folk, rett og slett. Lokalt i nord har vi lavere tilgang på folk som faktisk kan bidra til å løfte industrien.

Vi trenger et kompetanseløft i Nord-Norge. Det er en ting som er en kjent sak og som man har startet på, men jeg tror ikke helt man har klart å kartlegge behovet for næringslivet enda. Det er jo en stor satsing på kompetanseløft innen offentlige tjenester som det jobbes veldig hardt med. Det er klart, vi har alle sammen behov for at de tjenestene blir bedre og enda mer kompetansedrevet.

- **Men det er inntektsgivende verdiskapning vi lever av og som skal bidra til å betale for disse tjenestene,** konstaterer han.

Og fortsetter: - Hvis du ser på kompetansemangel så er det tall som sier at 4 av 10 bedrifter mangler kompetanse på landsbasis, og for Nord-Norge sin del er tallet enda høyere, viser undersøkelser. **Det er mange som sier at kompetansemangel er særskilt relevant for nordnorsk næringsliv. De raskeste hodene klarer vi ikke å kapre i nordnorsk næringsliv. Veldig mange av mine kolleger i nær-**

ingslivet her nord sier akkurat det samme, så det er ikke kontroversielt, sier Nordheim.

- Det er jo litt som å bygge et fotballag, kontrer vi. Det er nok verre for TIL enn for Vålerenga å få en god fotballspiller?

- Dette er absolutt overførbart til det å drive en bedrift. Jeg ser en klar assosiasjon her og har selv erfart at idrettsmetaforer gir mening. Jeg har en god metafor som jeg har brukt mange ganger, blant annet på et foredrag om teknologiutvikling på en energikonferanse i Washington. Når man går opp til bommen i hoppbakken, dette gjelder for meg så vel som de som presterer på høyt nivå, så er det de som har forberedt deg, de som har preppet skiene, de som har gitt deg rette opplæringa og treninga, de små tekniske detaljer, summen av alle små og store ting som gjør at: Når du setter deg på den bommen, så er du forberedt, det er for sent å tenke da på alle de ting du skulle gjort, når du slipper bommen må det gå på automatikk! Du bør maks ha fokus på en tydelig arbeidsoppgave, du kan ikke gjøre en mengde justeringer når du har sluppet bommen. Det krever at du har hele det støtteapparatet som behøves og denne kompetansen rundt forberedelsene. For de fleste er det ikke gitt at de mestrer alt dette selv. Og ingen kan det fra før av, det må læres.

Om noen har en god fysikk og spenst, så hjelper ikke det alene i dag, det er teknikk og automatikk som gjelder. Det er akkurat sånn i næringslivet og i fotballen også. Det er en ting å få en bedrift til å spille på lag internt, det klarer veldig mange. Mange i Nord-Norge er flinke og kommer ganske langt, men: Du skal ha den beste treneren, det beste læringsmiljøet og det beste støtteapparatet skal du ha de beste forutsetninger for suksess! forklarer veteranskiphopperen.

- Ja, det er viktige ting, parerer vi. - Også har du det med støttende tiltak, som i fotballen for eksempel, det at Bodø/Glimt har investert i ny gressmatte, bedre treningsfasiliteter og i de yngre spillerne, og flere andre tiltak. De har jo fått økonomi til det. Men hadde det ikke vært for enkeltpersonfaktoren, sånn som i dette tilfellet Kjetil Knudsen, så hadde de jo aldri kommet dit hen. De har vært litt heldig med han, kanskje, og de kunne nok gjort det godt med det teamet de har nå med en annen trener. Men for å få de gode resultatene har det mye med hvilke personer som sitter i nøkkelroller å gjøre?

- Det stemmer, du må ha rette personer på rett plass! Og hvordan sammenligner man de dyktige trenerne og rådgiverne, eller bedriftene?, spør han. Ja, man sammenligner seg ofte med de beste. Haplast for eksempel, er den eneste plastprodusenten nordom Saltfjellet, dermed kunne man tro vi hadde markedet her oppe for oss selv. Men vi har jo konkurrenter i fra Tyskland, Makedonia og flere andre land. Vi selger ikke internasjonalt, men er i et internasjonalt marked. Så vi må være like gode som våre konkurrenter og ha like dyktige og kompetente personer i vår stall og vårt støtteapparat uansett hvor konkurrentene befinner seg, konstaterer han.

Et lite paradoks i denne sammenheng er at lønnsnivået er betydelig lavere i Nord-Norge for samme type jobb og kompetanse som i sør, opp mot 10 % lavere. Mest forskjell er det blant de med høyere utdanning! Det er mulig vi må gjøre noe med dette også, være villig til å investere i kompetanse og ta de grep som trengs for at vi blir mer attraktiv også i nord. Mange bedrifter i nord har nok gått den veien og de blir da vinnere i kampen om den tilgjengelige kompetansen i nord, avslutter Dan Nordheim.

LOFOTEN HAVN
lofotenhavn.no

VELKOMMEN TIL VESTVÅGØY KOMMUNE!

LOFOTENHAVN.NO
HAVN@VESTVAGOY.KOMMUNE.NO
TLF: +47 416 55 920

VELG PROSESSBÅT.

NAPIER

Alltid sanitærslakt - økt biosikkerhet.
Ingen transportdødelighet - forbedret fiskevelferd.
Redusert miljøavtrykk.

Over 12 års erfaring med S&B på merdkanten.

NAPIER
kjetil@napier.no / 906 49 083
kaare@napier.no / 995 52 554

Fiskerlaget skeptisk til havvind

Norges Fiskerlag advarer mot planlagt lav utnyttelsesgrad av åpne vindkraftområder.

Av – Edd Meby

I sine to høringsvar til Olje- og energidepartementet påpeker Fiskerlaget svake krav til effektiv utnyttelsesgrad som i fremtiden kan bli en utfordring for sameksistens og bruk av havarealer.

«Hvis både Utsira Nord og Sørlige Nordsjø II, samt andre framtidige prosjekt, bygges ut med en så lav arealeffektivitet som høringsdokumentene i de to sakene legger opp til, så vil utbygging av 30 GW vindkraft i våre farvann kreve et mange ganger større areal enn det en hittil har formidlet og forventet. I så fall vil det bli svært krevende å få til en god sameksistens», heter det i høringen.

Sørlige Nordsjø II ble, sammen med Utsira Nord, åpnet for utbygging av vindkraft i 2020.

Regjeringen har besluttet at første fase av Sørlige Nordsjø II skal utlyses innen utgangen av første kvartal 2023. Etter planen vil området bli tildelt fram mot sommeren/høsten 2023.

«Fiskerne opplever et stort press for å ta i bruk havområder til vindkraftformål, sær-

lig i Nordsjøen. En sentral forutsetning for utbygging av vindkraftverk til havs er at dette ikke må ødelegge for havmiljøet, viktige gyte- og opp-

vekstområder eller for fiskernes driftsgrunnlag.»

«Det vil verken være miljø-riktig, klimavennlig eller samfunns-

økonomisk lønnsomt å bygge ut vindkraftverk der hvor dette er til hinder for klimavennlig og lønnsom høsting av sjømat. Det er derfor positivt at regjeringen

nå har slått fast at vindkraftverk til havs ikke skal bygges ut i viktige fiske- eller gyteområder.»

MORELD APPLY utvider satsningen

Nordområdene er et av Moreld Apply sine viktigste satsningsområder. Som selskap ser vi et stort potensiale og vi har en ambisjon om å være en sentral aktør i Hammerfest-regionen innen hydrogen-, gruve- og algevirkosomhet i tillegg til olje og gass. Vår bærekrafts filosofi handler ikke bare om tekniske løsninger, men også om å ansette lokalt og ha tyngde og god forankring i vårt samarbeid med lokale selskaper. Dette handler både om gjennomføring av inngåtte og også nye kontrakter. Dialog og samarbeid med lokale aktører som blant annet industriforeninger, utdanningsinstitusjoner og offentlige etater er helt naturlig og sentralt i vår lokale tilknytning.

Moreld Apply er et voksende prosjekt selskap og multidisiplint ingeniørfirma som ble grunnlagt i 1979. Vi opererer i energisektoren både onshore og offshore og er spesialister på kontrakter innen alle prosjektfaser, fra konseptutvikling og studier til commissioning og ferdigstilling. Vi har rundt 1500 ansatte i hele Norge og har flotte lokaler sentralt i Hammerfest, hvor vi har vært tilstede siden 2012 med alt fra 5 til 30 personer.

Vi har et erfarent og høyt teknisk fagmiljø som leverer beste praksis innen vedlikehold og modifikasjonsprosjekter, operasjonell og teknisk støtte, EPCI'er, studier, systemteknologi og større prosjekter.

Vår visjon er å være et stolt og ledende industriselskap som leverer bærekraftige tekniske løsninger til fornøyde kunder.

Hos Moreld Apply forplikter vi oss til å ha et arbeidsmiljø hvor talenter får utvikle seg og hvor kunnskap og erfaring er verdsatt. Vi er kommet for å bli og er alltid på utkikk etter nye ansatte i nord.

Bli med oss og muliggjør energiomstillingen for fremtidige generasjoner.

Sjekk våre ledige stillinger på www.apply.no

**Antioksidanter
for krabbe
Krydderblandinger
og ingredienser for
næringsmiddel-
industrien**

Lilleakerveien 23, Oslo
Tlf.: +47 22510070
kundeservice@neraal.no

- Skremmende høye priser

Lite fisk i markedet sender prisene til himmels. Gode priser gjorde at januar ble nok en rekordmåned for norsk sjømateksport, viser tallene fra Norges Sjømatråd.

Av – Edd Meby

Det betyr penger i kassen både for fiskere og mottak.

- Prisene er nesten skremmende høye. De er enda høyere enn det vi trodde de ville bli, men sånn blir det når det er mindre fisk i markedet, sier daglig leder på fiskemottaket Nic Haug AS på Ballstad i Lofoten, Trond Hansen.

- Jeg har hørt om fiskere som får 56 kroner kiloen for torsk og sånne priser har i alle fall ikke jeg vært med på å betale.

Januar-rekord

Norge eksporterte sjømat for 12,7 milliarder kroner i januar. Det var den beste januar måneden noensinne. Dette er en økning på 2,4 milliarder kroner, eller 23 prosent, sammenlignet med januar i fjor. Norge eksporterte 3 852 tonn fersk torsk til en verdi av 240 millioner kroner i januar. Verdien falt med 15 millioner kroner, eller 6 prosent, sammenlignet med januar i fjor.

- Prisvekst er den viktigste årsaken til at januar ble så god. Eksportprisene for laks, torsk, ørret, sei og sild var betydelig høyere enn i januar 2022, sier Christian Chrømer, administrerende direktør i Norges Sjømatråd.

Nic Haug hadde en omsetning på ca. 70 millioner i 2022 og går med overskudd. Året ble bra, selv om frost og regn ødela tørrfisksesongen for oss, sier daglig leder på fiskemottaket Nic Haug AS på Ballstad i Lofoten, Trond Hansen. Foto: Norges Sjømatråd/Johan Wildhagen

Ganske bra

Nic Haug hadde en omsetning på ca. 70 millioner i 2022 og går med overskudd i regnskapet.

Året sett under ett ble bra, selv om frost og deretter regn ødela tørrfisksesongen for oss. Sånn er det bare. Man vet aldri.

Også inngangen på 2023 har vært bra, og det har vært brukbar aktivitet i januar og februar. Linebåtene har levert brosme og hyse, mens snurrevad har levert en del sei. Men det har vært lite torsk over kai i de første vintermånedene, og skreien har også latt vente på seg.

Skreifisket foregikk i januar for det meste i Finnmark, mens det

normalt ville vært mye større aktivitet utenfor Vesterålen.

Lavere volum

Norges Sjømatråd registrerer at markedene er i endring. I januar var det en nedgang i eksporten av fersk hel laks til Europa, mens Kina og USA skiller seg ut med betydelig vekst. For første gang siden april 1989 er USA det største markedet for norsk sjømateksport. Norge eksporterte sjømat til USA for 1,15 milliarder kroner i januar, en økning på 41 prosent siden januar i fjor.

Kun 66 prosent av Norges totale eksport av laks målt i verdi gikk til Europa i januar. Dette er den laveste andelen laks som har

gått til Europa i en enkeltmåned siden april 1989. Til tross for lavere eksportvolum av laks, torsk, ørret og hyse, bidro økte eksportvolum av sei og sild til økningen i eksportverdien. En svakere norsk krone har også bidratt til rekorden.

Rekorder

Januar var den 17. måneden på rad med sjømateksport over 10 milliarder kroner. I august 2021 var sjømateksporten på 9,6 milliarder kroner.

- De største markedene for norsk sjømateksport i januar var USA, Danmark og Polen.

- Det ble i januar eksportert sjømat til totalt 116 land.

- Økt eksportvolum av sei, som har større kvoter i år, bidro også til veksten i eksportverdien i januar.

- Januar var den 6. måneden på rad med eksport på over 12 milliarder kroner.

- Blant enkeltarter hadde vi eksportrekord for både sei og brosme i januar, på henholdsvis 466 og 65 millioner kroner.

Mindre torsk

Landingene av fersk torsk i januar var betydelig lavere enn i fjor, noe som gir utslag i lavere eksportvolum. Dette har også bidratt til høye priser.

Det er rekordhøy pris på fersk hel torsk med 59 kroner per kg. Dette er 3 kroner høyere enn forrige rekordmåned, som var i oktober 2022. Oppdrettstorsken fortsetter å øke i volum, og i januar ble det eksportert 631 tonn fersk hel oppdrettstorsk til en verdi av 31 millioner kroner. Dette er økning på 77 tonn fra januar i fjor, og en verdivekst på 5 millioner kroner. Norge eksporterte 451 tonn skrei til en verdi av 37 millioner kroner i januar, men verdien falt med 10 millioner og volumet med 38 prosent.

ROSTEIN AS - LAKSENS FØRSTEVALG!

Helt fra laksenæringens spede begynnelse har Rostein levert innovative, robuste og løsningsorienterte tjenester.

Vår transporttjeneste ivaretar dyrevelferd og miljø på en riktig måte. Hos Rostein skal all laks reise på første klasse. Vi vet at både laksen, våre kunder og en hel verden av lakseelskere fortjener det beste.

Vi er stolte over vår fortid og gleder oss til fortsettelsen.

VÅR REISE HAR KNAPT BEGYNT – BLI MED OSS INN I FREMTIDEN!

Rostein AS | 6487 Harøy | Tlf.: 712 75 650 | Epost: office@rostein.com | www.rostein.com

Sildelaget tapte

Det blir stopp i offentliggjøring av budlogger fra lukkede fiskeauksjoner.

Av – Edd Meby

Sildesalgslagets praksis med å offentliggjøre prisinformasjon er ulovlig. Dette slo Gulating lagmannsrett fast i 2022, og nå er dommen rettskraftig. Dermed opphører praksis med at budgiveres identitet og alle inngitte bud ble gjort offentlige umiddelbart etter auksjonens avslutning. Sildelaget anket lagmannsrettens dom til Høyesterett, men Høyesteretts ankeutvalg ville ikke ta opp anken.

Sjømat Norge har hevdet at Sildelagets praksis med å offentliggjøre prissensitiv informasjon fra auksjonene ødelegger konkurransekraften i industrien. Sjømat Norge mener at dommen

viser at salgslagene også har ansvar for å ivareta hensynet til både industrien og fiskersiden.

– Kjøpersiden ser frem til et konstruktivt samarbeid med Sildelaget for å finne løsninger til nytte for begge parter, sier administrerende direktør Geir Ove Ystmark.

- Sildelaget vil selvsagt endre praksis, i tråd med dommen, i hvordan prisinformasjon blir tilgjengeliggjort til kjøper og fisker gjennom Sildelagets ekstranettsider der de logger seg på, sier styreleder Lars Ove Stenevik.

DETTE ER SAKEN

Saken startet i Bergen tingrett i april 2021, der Sildelaget fikk medhold i lagets praksis med å gjøre informasjonen tilgjengelig. Sjømat Norge anket dommen med påstand om at Sildelagets praksis med tilgjengeliggjøring av budlogger er rettsstridig fordi det er negativt for fiskepro-

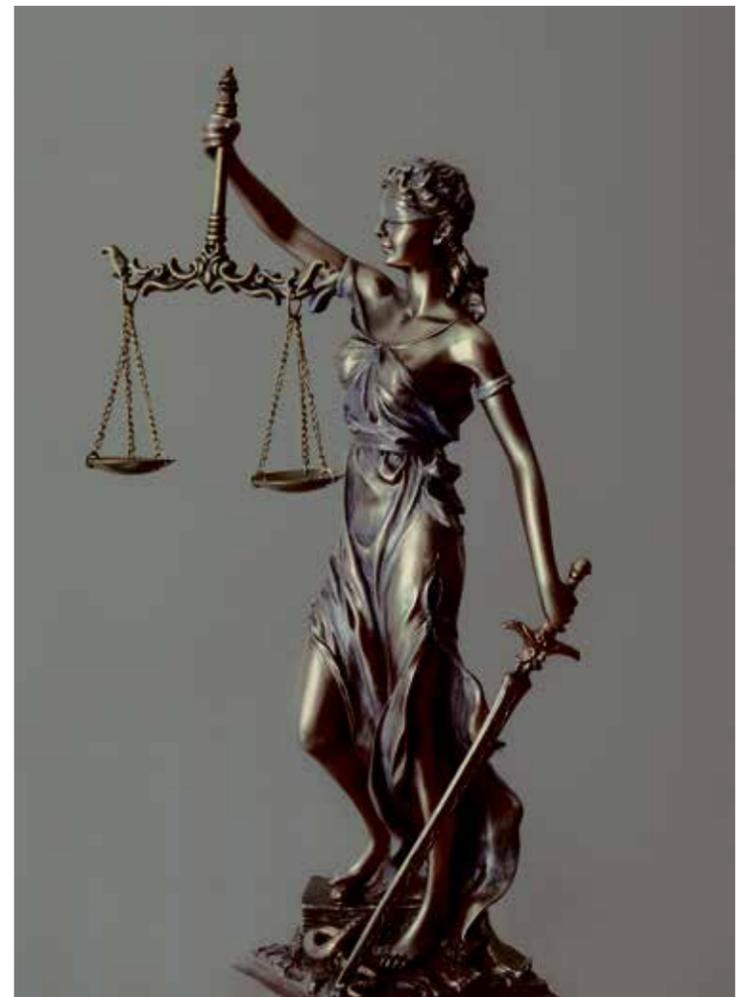
ducentenes konkurransevne i markedet.

24. august 2022 kom avgjørelsen fra Gulating lagmannsrett i saken som gjelder spørsmålet om Norges Sildesalgslag lovlig kan tilgjengeliggjøre prisinformasjon og budlogger fra digitalt lukket auksjon av pelagisk fisk.

Budloggene inneholdt identitet på budgivere og både vinnende og tapende buds pålydende.

Lagmannsrettens flertall kom frem til at Sildelagets praksis med tilgjengeliggjøring av budlogg fra lukkede fiskeauksjoner, herunder budgiveres identitet og alle inngitte bud umiddelbart etter auksjonens avslutning, er rettsstridig, fordi den strider mot forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

Sildelaget anket Gulating lagmannsretts dom. Høyesteretts ankeutvalg har den 20. desember

Sildesalgslagets praksis med å offentliggjøre prisinformasjon er ulovlig. Foto: Tingey Injury Law Firm / Unsplash

2022 enstemmig funnet at det ikke er tilstrekkelig grunn til at saken blir fremmet for Høy-

esterett. Dommen fra Gulating lagmannsrett er dermed rettskraftig.

VI KAN SETTEFISKANLEGG

SALTEN SMOLT

Total Betong har levert nybygget i Breivik, Salten før tiden, og til avtalt kostnad. Målet er å doble produksjonen til 8-10 mill. yngel. Ved hjelp av moderne RAS-teknologi skal forbruket av vann optimaliseres.

Det nye anlegget i Breivik er på 10.000 kvm.

Total Betong er en nasjonal totalentreprenør med spisskompetanse på utvikling og bygging av settefiskanlegg langs kysten av Norge.

I tillegg utvikler og bygger vi alle typer næringsbygg. På referanselisten vår finnes prosessbygg, industribygg, kontorbygg, butikker og boligblokker, gjerne i kombinasjon med næring.

Vi bygger der du er!

TOTALBETONG
totalbetong.no

Trålveien 16, 8013 Bodø, tlf. 915 46 813

Havbruksstasjonen i Tromsø ble offisielt åpnet da snora ble klippet av Karin Eriksen, fylkesråd for næring, plan og miljø og statssekretær Kristina S. Hansen. Til venstre Grete Sollesnes Winther fra Nofima og Kathrine Tveiterås fra UiT Norges arktiske universitet som representerte eierne. Foto: Rune Stoltz Bertinussen, Nofima

Siden 2008 har Nofima i Tromsø bidratt med relevant forskning for norsk matindustri.

Av – Edd Meby

Nofima ble etablert 1. januar 2008, etter en sammenslåing av fire norske forskningsinstitutt. I dag er selskapet et av Nord-Europas største næringsrettede forskningsinstitutt innen fiskeri, havbruk og matnæring. Med rundt 400 ansatte er Nofima et viktig verktøy for utviklingen av norsk matproduksjon, spesielt for Nord-Norge i forhold til fiskeri og havbruk.

Forskerne hos Nofima leverer på en rekke forskjellige områder,

fra avl og genetikk i havbruksnæringen, råvarekunnskap og emballaseløsninger, til forbrukerinnsett, kosthold og ringvirkninger for samfunnet. I januar publiserte Nofima en rapport som fortalte at førstehåndsverdien for fisk og skalldyr levert av den norske fiskeflåten i fjor var på 23,9 milliarder kroner, en økning på hele 60 prosent de siste 20 årene. Dette kom fram i en ny rapport levert av Nofima og Menon på oppdrag fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF).

Rapporten fortalte at det i 2021 ble landet 2,59 millioner tonn fisk og skalldyr fra fiskeflåten, en svak nedgang fra 2,62 millioner tonn året før. Men selv med en liten reduksjon i fangstmengden økte den samlede

førstehåndsverdien med 1,1 milliarder kroner til 23,9 milliarder. I prosent er dette en økning på 4,5 prosent fra året før. Sysselsettingseffektene fra aktiviteten i fisket i 2021 var 18.800 sysselsatte. Av disse jobbet 10.700 direkte i fiskeriene, mens 8.100 jobbet i leverandør-industrien til næringen.

Selv med strukturering og færre fartøy, har fiskeriene fortsatt stor betydning for bosetting og næringsutvikling i mange kommuner, sa forsker Audun Iversen i Nofima.

Slike rapporter er med på å dokumentere disse kystnæringenes betydning for Nord-Norge, og samtidig bygge aldri så lite stolthet over de store verdier som skapes i mange

små lokalsamfunn. Og det er en misjon som er underkommunisert i fortellingen om det moderne Nord-Norge. Nordnorsk selvforståelse og selvtilit får en vitamininnspøyning når det faktisk dokumenteres gjennom forskning, av Nofima og andre, hva landsdelen bidrar med av verdiskaping.

Det var tidlig på 2000-tallet et sterkt politisk ønske om å effektivisere og styrke konkurransekraften til norske fagmiljøer innen næringsrettet forskning på fiskeri, havbruk og matproduksjon. Høsten 2003 tok Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet initiativ til en gjennomgang av forskningsinstituttene i sine sektorer.

Året etter la en nyopprettet styringsgruppe frem en innstilling om «Den blå-grønne matalliansen – samlet innsats og ny struktur», og i to stortingsmeldinger (2004-2005) ble det fremmet forslag om å styrke samarbeidet mellom marin

forskning og landbruksforskning. I mai 2005 foreslo regjeringen å etablere Nofima AS, og Stortinget sluttet seg til forslaget. Nofima skulle bestå av de fire instituttene Akvaforsk, Fiskeriforskning, Matforsk og Norconserv. Omfattende arbeid med de ulike fusjonsprosjektene og organisasjonsstrukturen ble staket ut, og 1. januar 2008 var konsernet operativt. I 2011 besluttet Nofima å forenkle og effektivisere selskapsstrukturen i konsernet, og gikk over fra å være konsern til å bli Nofima AS.

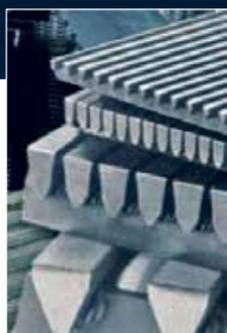
Rundt 30 prosent av Nofimas forskning gjøres på oppdrag av næringsaktører. All vår forskning følger forskningsetiske retningslinjer, og vi legger vekt på å gjøre resultatene våre tilgjengelige. For å være en samfunnsnyttig kunnskapsleverandør er vi avhengige av god innsikt i matnæringenes problemstillinger, og derfor finner du ofte forskerne våre ute i bedriftene. Det har stor verdi for oss når næringsaktører bidrar som informasjonskilde og diskusjonspartner for å sikre at forskningen er relevant og nyttig.

Fakta: Nofima

Ansatte: 393 ansatte, hvorav 164 har doktorgrad.
Omsetning: 677 millioner kroner (2021)
Prosjekter: 626 forskjellige prosjekter (2021)
Kunder: Kunder fra 29 forskjellige land (2021)
Eiere: Fiskeri- og næringsdepartementet, 56,8%.
 Stiftelsen for landbrukets næringsmiddelforskning, 32,2%.
 Akvainvest Møre og Romsdal, 10%.
Finansieres av: Nærings- og fiskeridepartementet, Norges forskningsråd, Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond, EU

SOLID - DURABLE - FLEXIBLE

Se våre produkter på www.nisjemetall.no

- ✦ Gitterrister i aluminium kompositt og stål
- ✦ Perforerte plater 304, 316, Almg3
- ✦ Leidertrinn (TP350W)
- ✦ Leidertrinn (TP350W)
- ✦ Spaltesikter til sikring av smoltanlegg
- ✦ Trådgitter, vevet duk og strekkmetall

NISJE METALL

3440 Røyken, Norway • Tlf. +47 31 28 78 88 • post@nisjemetall.no • www.nisjemetall.no

**Brann og Redningsutstyr,
Flåteservice, kontroll og sertifisering**

Flåtens Safety AS har tilholdssted midt i skipsindustriens hjerte i Svolvær, omtrent rett under Svinøybrua i østre havn.

Adr.: Bjørnskjerveien 10, 8300 Svolvær - Tlf 995 29 725
www.flatenssafety.no - post@flatenssafety.no

For 90 millioner får man enda bedre forskning

**Sju forskningstillat-
elser og et av verdens
mest avanserte
forskningsanlegg
for landbasert fiske-
oppdrett. Det skal
gi bedre forskning.**

Av – Edd Meby

Et tipp topp moderne anlegg for undervisning, utdanning og forskning. Pluss sju forskningstillatelser. Havbruksstasjonen i Tromsø har fått solide verktøy for å være med å ta havbruksnæringen inn i fremtiden. Stasjonen eies av Nofima og UiT Norges arktiske universitet med 50 prosent hver. Felles eierskap til dyr infrastruktur gir bedre ressursutnyttelse, og ikke minst mulighet for flere samarbeidsprosjekter.

1350 kvadratmeter

I en nybygget hall på 1350 kvadratmeter er det etablert et utdannings- og forskningsanlegg som skaper utdannings-

muligheter for ungdom, som kan bidra til arbeidsplasser i distriktene og som gir havbruksnæringen den økte kunnskapen om landbasert oppdrett i RAS (resirkulerende akvakultur systemer) som den etterspør. Prislappen er på 90 millioner kroner for anlegget i Kårvik på Ringvassøya utenfor Tromsø, som nå lyder navnet RASforsk. RAS er et system der man renser vannet fra fiskekarene og bruker det om igjen. RAS-forsk på Havbruksstasjonen kan bruke både ferskvann og saltvann etter behov.

Legger til rette

Ikke rart at daglig leder for Havbruksstasjonen, Rita Sæther er fornøyd: Vår rolle er jo å stille med de fasilitetene, kompetansen og det utstyret Nofima, UiT og andre trenger for å drive god forskning. Med de investeringene som nå er gjort vil man fortsette med å tilby infrastruktur som bransjen har behov for. Det vil gi mer relevant forskning. Også innenfor RAS-problemstillinger, sier Sæther, som i løpet av 2023 er i markedet etter flere ansatte med RAS-kompetanse.

Større skala

Men det nye anlegget er ikke eneste gode nyhet til Havbruksstasjonen. Under den offisielle åpningen av RASforsk 11. januar, kom det som en stor overraskelse da statssekretær i Fiskeridepartementet Kristina S. Hansen, avslørte at Havbruksstasjonen får sju forskningstillatelser. Det har vært en lang prosess, der vi først fikk avslag, men vi er selvsagt veldig tilfreds med at vedtaket ble omgjort av Fiskeridepartementet. Det var ganske spesielt å få nyheten på den måten.

Hvordan endrer dette hverdagen for dere?

- Det betyr at forskning kan gjennomføres i større skala, og at Nofima og UiT kan gjøre nye spennende forsøk, hvor resultatene raskt kan tas i bruk i næringen.

Må henge med

Sæther legger vekt på at havbruksnæringen er i rivende teknologisk og biologisk utvikling, og viktigheten av at

Stort oppmøte fra næring, undervisning- og forskningsmiljøet.
Foto: Rune Stoltz Bertinussen, Nofima

Rita Sæther (th) er daglig leder av Havbruksstasjonen i Tromsø.
Her fra åpningen nylig. Foto: Rune Stoltz Bertinussen, Nofima

utdanning og forskning må henge med.

Derfor er det avgjørende at moderne forskningsanlegg utvikles i takt med det nasjonale behovet. Det er et behov for opplæring og kunnskapsoverføring til næringen, også i nord, sier Rita Sæther.

I tiden fremover skal Havbruksstasjonen ut og finne en kommersiell partner for for de sju forskningstillatelsene, en hav-

bruksaktør som ønsker å være med på dette samarbeidet. Sæther regner med at dette lyses ut på DOFFIN med det første.

Vår samarbeidspartner skal drifte anlegget, mens Nofima og UiT er ansvarlig for forskningen. Jeg tror interessen vil være stor for å være med på dette, og for Havbruksstasjonen og våre eiere er det viktig å levere, og samtidig vise at vi forvalter pengene som finansierer oss med omhu, sier Sæther.

Dokumenterer samfunnsregnskapet

Norske fiskerier gir betydelig verdiskaping. Det ble i 2021 skapt netto verdiskaping på 21,4 milliarder kroner fra fiskeriene. En fersk rapport fra Nofima viser at den direkte verdiskapingen er fordelt på cirka 250 kommuner. Fiskeribedriftene er i stor grad konsentrert i Nord-Norge og på Vestlandet, slik at de samlede ringvirkningene er størst i disse regionene. Samlet sysselsetting er størst i Troms og Finnmark (3.800), Møre og Romsdal (3.400), Vestland (3.200), og Nordland (3.000).

- Verdiskapingen i fiskeflåten var på 13,8 milliarder, mens 7,6 milliarder av verdiskapingen er ringvirkninger hos flåtens leverandører, sier prosjektleder Roy Robertsen i Nofima.

Den direkte verdiskapingen i fiskeriene fordeler seg med 46 prosent som arbeidsgodtgjørelse til fiskerne, 45 prosent som overskudd til kapitaleierne og 9 prosent i skatt til stat, fylker og kommuner. De samlede skatteeffektene i 2021 er på om lag 5,8 milliarder.

Forskerne har beregnet at om lag 4,9 milliarder kroner av dette går inn som skattebetaling til staten, mens rundt 720 millioner kroner går til kommunene. Antall fartøy har ligget relativt stabilt på 6.000 de siste årene, men gikk i fjor ned til 5.600. Mye av flåten er fortsatt små fartøy under 11 meters lengde som utgjør 80 prosent av fiskeflåten.

Digital tørrfiskvraking

I dag sorteres kvaliteten på tørrfisk manuelt av profesjonelle fiskevrakere. Forsker Stein-Kato Lindberg i Nofima leder et toårig prosjekt der hovedmålet er å utvikle en rask og ikke-destruktiv metode for automatisk kvalitetssortering av tørrfisk. Bruk av spektroskopi, måling av lysabsorpsjons- eller lysspredningsegenskaper til et produkt, har vist seg å være nyttig i utvikling av teknologi for kvalitetsbestemmelse av næringsmidler.

Gjennom de siste tiårene har metoden gått fra å påvise prinsipp og forskjeller i lab-skala, til å bli kommersielle verktøy som kan gi dokumentasjon av egenskaper i industriell hastighet.

Så tradisjonelle tørrfiskvrakere er en utdøende rase?

- Når vi har våre resultater på plass, vil det være opp til næringen å bestemme. Denne metoden vil aldri kunne erstatte en erfaren vraker, men dersom måleprinsipp og metode er godt egnet til å kvalitetsbestemme tørrfisk for én eller flere egenskaper, er det opp til næringsaktørene å vurdere om dette er en metode de ønsker å bruke i framtidig produksjon. Det kan for eksempel brukes som et tilleggsverktøy i vrakingen av enkelte typer feil. Kost-nyttevurdering som gjennomføres i prosjektet vil også være et relevant moment å inkludere i en slik betraktning, sier Lindberg.

Politisk mageplask: Grunnrente til besvær

Innføring av grunnrentebeskatning har engasjert det norske folk. Trolig er dette den politiske saken som har engasjert den norske befolkningen mest etter den overraskende ble offentliggjort i september i fjor. Da fristen for å komme med høringsuttalelser gikk ut 4. januar hadde det kommet inn 414 høringsuttalelser. Kun en håndfull har applaudert grunnrenteskatten. Nær samtlige har kritisert prosessen, kritisert skatten og kommet med synspunkter og råd til utformingen av skatten.

Av – Knut Ørjasæter

Vi har sett nærmere på høringsuttalelsene som har kommet. Sjelden har en politisk ledelse bommet så totalt på reaksjonene. Det reageres sterkt både utforming av skatten og ikke minst måten saken er blitt håndtert.

Noen av de mest alvorlig juridiske betenkningene kommer fra store anerkjente advokatfirma som mener skatten er grunnlovsstridig og i tillegg bryter med utredningsinstruksen. Formålet med utredningsinstruksen er å legge et godt grunnlag for beslutninger om statlige tiltak, som for eksempel reformer, regelen-

dringer og investeringer. Forvaltningsorganet, her Finansdepartementet, har ansvaret for utredningsarbeidet og skal påse at bestemmelsene i instruksen blir fulgt.

Advokatfirmaet Thommessen skriver blant annet at innføringen av en ny grunnrenteskatt på havbruk etter forslaget, vedtatt i 2023 med ikrafttredelse 1. januar 2023, vil krenke Grunnloven § 97, samt være problematisk i forhold til Grunnloven § 105 og EMK (Den europeiske menneskerettskonvensjon) P1-1.

Regjeringen bør derfor vurdere om innføringen av en slik grunnrenteskatt, på det nivå som foreslås, med lovgivnings-

prosessen og innføringstakten tatt i betraktning, vil være i strid med Grunnloven og Den europeiske menneskerettskonvensjon.

Dersom forslaget blir opprettholdt uten ny betryggende utredning og høring, blir det opp til Stortinget å vurdere om konstitusjonelle og konvensjonelle rettssikkerhetskrav er ivarettatt i tilstrekkelig grad.

BDOs advokater følger opp med at de forutsetter at departementet vurderer forholdet til Grunnloven § 97 med tanke på tiden som går frem til reglene faktisk vedtas.

Advokatfirmaet Wikborg & Rein fortsetter ved å konstatere at

svakheter ved prosessen fører til brudd på utredningsinstruksen.

Advokatfirma Schjødt skriver blant annet: Forslaget er sendt ut på høring med høringsfrist 4. januar 2023. Deretter vil det erfaringsvis ta noen måneder å gjennomgå alle høringsuttalelsene, samt utarbeide en proposisjon som skal behandles i regjering og Storting. Skatten skal likevel ha tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2023. Det er egnet til å gi utilsiktede effekter

at næringen ikke får vite hvilke rammebetingelser som gjelder før i ettertid.

Bredt engasjement

En gjennomgang av hørings-svarene viser at følgende har gitt sine synspunkter:

- 146 bedrifter
- 75 kommuner/fylkeskommuner
- 20-talls næringsråd og lokale foreninger
- Nærmere 70 privatpersoner der 37 ikke har oppgitt navn.

Blant bedriftene sine hørings-svar er det naturligvis mange oppdrettere. De blir direkte berørt. Flere tar til ordet og ønsker en maksimal sats for total skattebelastning beregnet av overskudd. Det er også mange leverandører som frykter for hvordan skatten vil slå ut for dem. Spesielt er frykten stor for at grunnrenteskatten skal strupe investeringer i næringen. De tar til ordet for at en grunnrenteskatt må være investeringsnøytral og forutsigbar. En økt skattebelastning så lenge næringen går godt, er de fleste ikke imot. Så å si samtlige hørings-svar fra bedrifter kritiserer både prosess og utforming. Problemet er dessuten at mye er uavklart og det skaper stor usikkerhet og frykt. Det er heller ingen forståelse for at grunnrenteskatten innføres før den har vært gjennom høringsrunder.

Blant kommunene er det en frykt for at store summer som forvaltes i regionen skal bli borte. Mange kommuner har tatt til

VWR, din leverandør av laboratorieprodukter til oppdrettsnæringen

VWR leverer det oppdrettsnæringen trenger som bl.a. fotometer, pH-meter, titrator, kjemikalier, værneutstyr, vektor osv.

Vi har kunnskapen og produktene, kontakt oss for å finne beste løsning for dine oppgaver. Følg med på vwr.com hvor du finner informasjon om forskjellige typer seminarer som tar for seg bl.a. vannkjemi og fiskehelse.

VWR International AS
Brynsalleen 4 - 0667 Oslo | t +47 22 90 00 00 | info.no@vwr.com | no.vwr.com

avantor[™]
delivered by **vwr**[™]

ZPROVWRI42445-NO

11/2022-EL-KL

Dagens oppdrettere betaler i dag avgifter og skatt som ikke er avhengig av hvordan resultat-tallene ser ut. Produksjonsavgift, eiendomsskatt, formuesskatt og utbytteskatt gjør godt for en rik stat, men ikke så godt for oppdrettsnæringens hjørnestens-bedrifter og leverandørindustri. Foto: Norges Sjømatråd/ Johan Wildhagen

er i en verdikjede for biologisk produksjon.

For å unngå slike effekter må forslaget om normpris skrotes i sin helhet.

Samlet skattenivå som næringa nå står overfor med det nye grunnrenteforslaget, er en trussel mot havbruksnæringa og utviklingen på kysten. Inklusive forslaget om grunnrente på 40 %, har flerfoldige beregninger av den effektive skattesatsen for større norskeide lakseprodusenter, vist et samlet skattenivå på mellom 75-85 % og høyere, av resultatet før skatt. Kapitalen som blir igjen skal dekke nye investeringer, vedlikehold og eventuell risikokompensasjon for kapitaleier.

Regnestykket går ikke i hop. Dette er ikke bærekraftig."

Dette kan ikke være noe finansministeren ønsker å høre fra en så sentral partifelle som Brekk. Det illustrerer også hvor i utakt finansminister Vedum

er med velgermassen sin. Brekk har tidligere vært både fiskeriminister, landbruksminister, sittet på Stortinget og vært nestleder og parlamentarisk leder av Senterpartiet på Stortinget. Han har også hatt toppleder verv i partiet sentralt.

Senterpartiet har hatt distriktspolitikk som flaggsak. Med hensyn til grunnrenteskatten har dagens partiledelse fullstendig oversett reaksjonene. Dette sier de tre lokale Senterpartilagene som har uttalt seg:

1. Lurøy Sp er imot innføring av grunnrenteskatt på havbruk.
2. Nærøysund Senterparti sier NEI til regjeringens grunnrenteforslag!
3. Træna Senterparti er imot innføring av grunnrenteskatt på havbruk.

Dagens oppdrettere betaler i dag avgifter og skatt som ikke er avhengig av hvordan resultat-tallene ser ut.

Produksjonsavgift

– Må betales selv om selskapet ikke tjener penger. Det er avgift på produsert laks, ørret og regnbueørret fra akvakulturanlegg i norsk territorialfarvann. Med produsert fisk menes sløyd fisk, og avgiftsplikten oppstår når fisken er slaktet. Dagens avgift er 56 øre per kilo sløyd fisk.

Eiendomsskatt

– Må betales selv om selskapet ikke tjener penger.

Formuesskatt

– Har økt kraftig gjennom økning av skattesatsen, sterkt økt grunnlag for verdsettelse og reduksjon i fradraget for å eie aksjer. Dette må selskapet betale selv om de ikke tjener penger.

Utbytteskatt

– Økt skattesats. Privateide selskaper må tappe selskapet for å kunne betale eiendomsskatt og formuesskatt gjennom utbetalinger av utbytte. Må betales selv om selskapet ikke tjener penger.

Vi lar en høringsuttalelse fra Sletta Sjømat avslutte:

"Kjære regjering!

Jeg er 19 år og er fulltids yrkesfisker og satser for fullt. Oppdrett gir meg masse muligheter med jobb som fiske leppefisk, deltidsjobb osv. Vi unge yrkesfiskere trenger oppdrett med ambisjoner om å gi jobb i distriktene (som meg selv). Vi har IKKE mulighet til å komme noen vei med fiskeriene med priser på drivstoffprisene som er nå. Det blir faktisk krise for unge fiskeres del, hvis oppdrettene blir beskattet så hardt som dere planlegger nå. Dette kan bidra til at det blir kjøpt mindre leppefisk og mindre andre vedlikeholdsjobber."

ordet for at minimum 70 prosent av grunnrenteskatt skal tilbakeføres til kommunene som blir berørt.

Med hensyn til prosessen er det samstemt kritikk mot å vedta innføring av en skatt en ikke vet utformingen av, allerede før høringsfristen er ute.

Hvem er det som har vært så utrolig dum og gitt statsminister og finansminister et slikt råd, er gjennomgangstonen fra de vi i Nordnorsk Rapport snakker med.

Når det gjelder selve skatten er det utformingen av skatten og bruk av normpris som de fleste er svært kritiske til.

De få som er positive til grunnrenteskatten er i hovedsak enkelte personer fra akademien eller interesseorganisasjoner med særinteresser. Alle som blir berørt er sterkt imot. Uavhengig av politisk farge er de aller fleste kommuner mot skatten slik den er utformet.

Senterpartinestor i strupen på Vedum og Støre

En av de som går hardt ut mot grunnrenteskatten er Lars Peder Brekk. Det han skriver svarer med det bedrifter tilknyttet oppdrettsnæringa og kommuner med oppdrettsbedrifter står for. Han har vært sentral Senterpartipolitiker fra Trøndelag i flere tiår og går nå direkte i strupen på forslaget fra Vedum/Støre.

Han skriver blant annet i sitt høringssvar:

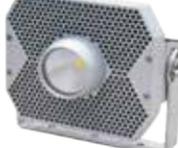
"Grunnrenteforslaget er for dårlig utredet. Utredningsinstruksen synes ikke å være fulgt. Behandling og gjennomføring av lovforslaget kan være i strid med § 97 i Grunnloven. Dette er en sak som ikke kan stå uavklart.

Høringsforslaget avdekker manglende kunnskap om og forståelse av verdikjeden næringen består av. Ikke minst de komplekse sammenhenger det

Servi Ulsteinvik AS

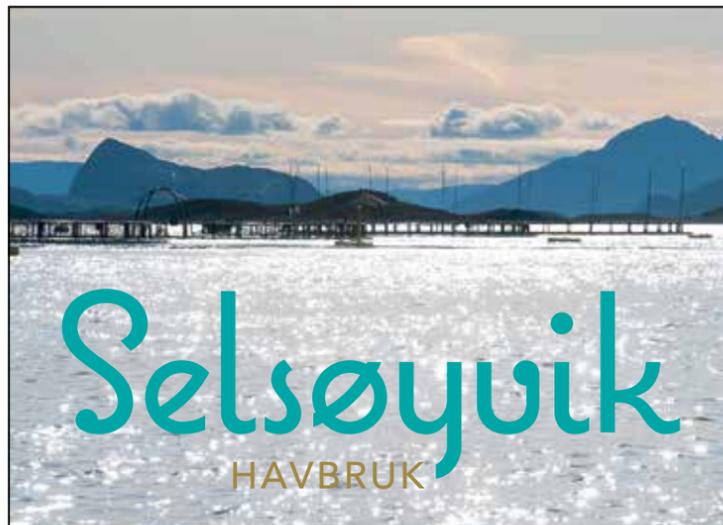
- WYNN / SERVI VINDUSVISKERE
- SEABRIGHT LED LYS / OPPGRADERINGSKIT
- SOLARGLIDE SOLSKJERMING
- KELVION PLATE- OG BOKSKJØLERE
- MARINE HORN OG KONTOLLSYSTEMER
- ANTIGROESYSTEMER / ANTIKORROSJONSYSTEMER

Kontakt oss på
Telefon: 70 31 85 50
E-post: shiptechnic@servi.no
www.shiptechnic.no – www.servi.no

Listen over de som har gitt sitt besyv med grunnrentebeskatning

1. vara til Stortinget, Guro Holm Skillingsstad	Egil Kristoffersen & sønner AS	Holmøy Maritime AS	Nordland fylkeskommune	Salmon Group AS
A - Frøya kommune	Eide Fjordbruk AS	Hordaland Rørteknikk AS	Nordmoehus Snekkerservice AS	SalmonCamera
Aamund Rike	Eigersund kommune	Hussain Rafiq Iqbal Javed	Nordreisa kommune	SalmonCamera
Abelvær Filetfabrikk AS	Eivind Riise	Hustadvika Arbeiderparti	Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS	SalmoSea AS
Abyss Group AS	Eivind Riise	Høringsinstansen	Norfra AS	Salten Aqua AS
Advokatfirmaet Schjødt AS	Eivind Riise	Hålogalandsrådet IPR	Norges Fiskarlag	Salvesen & Thams AS
Advokatfirmaet Thommessen AS	Eivind Riise	Håvard Skibenes	Norges Miljøvernforbund	Samba Marin AS
Advokattforeningen	ELCOM AS	Ibestad kommune	Norges sjømatråd	Samdriften Northern Lights Salmon AS og
Agder fylkeskommune	Ellingsen Seafood AS	Ida Knutsen	Norsk Industri	Sørollnesfisk AS
Aina Nilsen	Emilsen Fisk AS	Incentive AS	Norske Skipsverft Salg og Markedsføring	Sandnes kommune
AIPCE-CEP EU Fish Processors and Traders Association	Endre Stavang, professor, UiO	Indre Helgeland Regionråd og Helgelandsrådet	NORTH industri as	Sands eiendom
Air Cargo Logistics AS	Energi Norge	Insula AS	Norwell AS	ScaleAQ
Akademikerne	Energigass Norge	Justis- og beredskaps-departementet (uten merknader)	Nova Sea AS	Seaweed Norway AS
Aker Solutions AS	Erlend Bakke	Jørgen Christiansen	NSK Ship Design	Selstad
Aksjonærforeningen	European Salmon Smokers Association	Jørgen Jakobsen	Nutrimar Holding AS	Senja FrP
AKVA group ASA	Family Business Norway	Jørn-Åge Solhaug	Næringsalliansen for Trøndelag	Senja kommune
Alsaker Fjordbruk AS	Fauske kommune	Jørund Hassel	Næringsalliansen Vestland	Senja kommune (PDF, 161KB)
Alstahaug kommune	FiiZK Holding AS	KEM Prosjekt AS	Næringsarena Nord (PDF, 4MB)	SinkabergHansen AS
Alta kommune	Firda Seafood Group AS	KI Investeringsselskap AS	Næringsforeningen i Stavanger-regionen og	Sjømat Norge
Alver kommune	Fish Pool ASA	Kjartan Karlsen	Næringsforeningen Haugalandet	Sjømatbedriftene
Anders Frøtheim	FISKEBÅT	Kleiva Fiskefarm	Næringsforeningen i Trondheimsregionen	Sjømatklyngen Senja
ANFACO-CECOPECA	Fiskeri og havbruksnæringens	Klemet Godtland	Næringslivets Hovedorganisasjon NHO	Sjømatklubben AS
AQS AS	Forskningsfinansiering AS	KN Entreprenør AS	Nærøysund Aquaservice	Skarsvåg Boats AS
Aqua Kompetanse AS	Fiskeridirektoratet	Knive Laks Vardø AS	Nærøysund FrP	Skattedirektoratet
Arne Byrkjeflot	Fitjar kommune	Kobberløpet	Nærøysund Kommune	SKJERVØY KOMMUNE
AS Bolaks	Fitjar Mekaniske Verksted AS	Kristiansund og Nordmøre Næringsforum	Nærøysund og Leka Venstre	Sletta Sjømat
Astorplast AS	Flakstadvåg Laks (PDF, 208KB)	KS	Nærøysund Senterparti	SMB Norge
Aud Skrudland	Flatanger FrP	Kvarv AS	Ocean Supreme Holding AS	Smøla kommune
Aukra kommune	Flatanger Idrettslag	Kvarøy Fiskeoppdrett AS	Ocein AS	Sogn og Fjordane Næringsråd
Aukra Sykkellubb	Flatanger kommune	Kvarøy Oppdrettservice AS	Odd Småge AS	Sortland kommune
Aure kommune	Flatanger Næringsforum	Kvarøy Salmon AS	Ogtech AS	Sosialistisk Venstreparti i Senja kommune
Austevoll kommune	Flatanger Settefisk AS	Kverva AS	Ole Jacob Myre	SpareBank 1 SR-Bank
Ballangen Holding AS	Flatanger SV	Kvinnerhad kommune	Ole Magnus Melchior	SpareBank1 Nord-Norge
BDO Advokater AS	Folla Bil & Båt as	Kvinnerhad Næringservice	Osen kommune	SpareBank1 SMN
Bedriftsnettverket FLO-sjø	Folla Elektro AS	Kvitsoy kommune	Osland Havbruk AS	Sportsklubben Herd
Benchmark Holdings	Folla Maritime Service AS	Kvanangen kommune	P.G.D. Svensson	Stadion Laks
Bergen Næringsråd	Framo Aquaculture	Kystrederiene	Parat	Statistisk sentralbyrå
Bindal kommune	Freddy Johansen	Landbruks- og matdepartementet (PDF, 147KB)	Pareto Securities AS	Stavanger Kommune
Biomarint forum	Frøy ASA	Lars Peder Brekk	Pelagia AS	Steigen kommune
Bitastad AS	Frøya Arbeiderparti	Lebesby kommune	Pelagisk Forening	Stim Aqua Cluster
Bjørnafjorden kommune	Frøya Idrettslag	Lederne	Perishable Center Nord AS	Subsea Farming AS
Bjørøya AS	Frøya Næringsforum	Leiv Sand transport	Person som ikke har oppgitt navn (015639)	Suldal kommune
Blue Ocean Technology AS	FSV Group aS	Leka kommune	Person som ikke har oppgitt navn (104839)	Svana AS ved Ivar Holmefjord
Bodøregionens Utviklingsselskap AS	Geir Inge Rødseth	Lerøy Seafood Group	Person som ikke har oppgitt navn (113898)	Sveio kommune
Bokn kommune	Gildegskål kommune	Lingalaks AS	Person som ikke har oppgitt navn (114225)	Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening
Bravo Seafood AS	Giske kommune v. formannskapet	LO (PDF, 282KB)	Person som ikke har oppgitt navn (124895)	Tord Ludvigsen
Bremnes Seashore AS	Global Aquaculture Tech HUB	Lofotrådet IKP	Person som ikke har oppgitt navn (143520)	Torghatten Aqua AS
Bremnes Seashore AS	Gossen Idrettslag	Lokallaget i Austevoll for Industri og Næringspartiet (INP)	Person som ikke har oppgitt navn (179606)	Toril Mongstad
Brødr. Hukkelberg AS	Gratangen kommune	Loppa kommune	Person som ikke har oppgitt navn (183187)	Torskenettverket
Bø kommune	Grieg Maturitas AS	Lovundlaks AS	Person som ikke har oppgitt navn (184147)	Troms og Finnmark fylkeskommune
Bømlo kommune	Grieg Seafood ASA	Lurøy Høyre	Person som ikke har oppgitt navn (187190)	Troms og Finnmark SVs
Bømlo Næringsråd	GSG AS Org nr 914163226	Lurøy kommune	Person som ikke har oppgitt navn (188731)	fykestingsgruppe(sosialistisk venstreparti)
Bård Misund og Ragnar Tvetérås, professorer,	Gudbrand Stenersen	Lurøy Senterparti	Person som ikke har oppgitt navn (203280)	Træna kommune
Universitetet i Stavanger	Gulen kommune	Lønnum Bygg as	Person som ikke har oppgitt navn (214810)	Træna Senterparti
Carnegie AS	Gulen og Masfjorden Utvikling as	Marine Constructions AS	Person som ikke har oppgitt navn (221852)	Trøndelag fylkeskommune
Cermaq Norway AS	Hammerfest kommune	Maritech AS	Person som ikke har oppgitt navn (242293)	Trøndelag Senterparti
Cflow AS	Hareid Næringsforum og Ørsta Næringskontor	Marø Havbruk AS og E. Karstensen Fiskeoppdrett AS	Person som ikke har oppgitt navn (254647)	Trøndelag Venstre
Christian Nordby	Harstad kommune	Masfjorden kommune	Person som ikke har oppgitt navn (264854)	Trønderelement AS
CNRM AS	Hasvik kommune	Mekon AS	Person som ikke har oppgitt navn (272136)	Tysnes kommune
Conchilia	Hauge Aqua AS	Meløy kommune	Person som ikke har oppgitt navn (274145)	Tytlandsvik Aqua AS
Den norske Revisorforening	Havbruk til havs gruppen i Norsk Industri	Metro-Opus AS	Person som ikke har oppgitt navn (278399)	UBAGO GROUP
Det norske maskinistforbund	Havklynga SA	Midsund Idrettslag	Person som ikke har oppgitt navn (280220)	Utror AS
DNB Bank ASA	Havørn Sjømat AS	MIL Shipping AS	Person som ikke har oppgitt navn (284203)	Vanylven kommune
Dyrøy kommune	Heim kommune	MMC First Process	Person som ikke har oppgitt navn (312756)	Vardø kommune (PDF, 2MB)
Dønna kommune	Herøy kommune	Moreld Aqua AS	Person som ikke har oppgitt navn (321577)	Verdipapirforetakenes Forbund
Econa	HiA Gruppen (Havbrukerne i Astafjorden)	MOULIN DE LA MARCHE	Person som ikke har oppgitt navn (334972)	Vesterålen regionråd
Edelfarmen AS (PDF, 437KB)	Hiitra Fotballklubb	Møre og Romsdal fylkeskommune	Person som ikke har oppgitt navn (372999)	Vest-Finnmark Rådet
Egersund FrP	Hiitra kommune	Måsøy Arbeiderparti	Person som ikke har oppgitt navn (378231)	Vestland fylkeskommune (PDF, 66KB)
Egersund Group AS	Hjelmeland kommune	Namdal Rensefisk AS	Person som ikke har oppgitt navn (392793)	Vestnes kommune v/formannskapet
	Hofseth International AS	Namdalskysten Næringsforening	Person som ikke har oppgitt navn (394329)	Vevelstad kommune
		Narvik kommune (PDF, 172KB)	Person som ikke har oppgitt navn (397304)	Viewpoint Seafood AS (PDF, 270KB)
		Naturvernforbundet	Person som ikke har oppgitt navn (405359)	Viken fylkeskommune
		NCE Aquatech Cluster	Person som ikke har oppgitt navn (407283)	Vikemo AS
		Nekst AS	Person som ikke har oppgitt navn (474440)	Vikomar AS
		Nettverk fjord- og kystkommuner	Person som ikke har oppgitt navn (510835)	Viplast AS
		NHO Logistikk og Transport (PDF, 109KB)	Person som ikke har oppgitt navn (596936)	VOLT Service
		NHO Luftfart (PDF, 64KB)	Person som ikke har oppgitt navn (675820)	Watermoon AS
		NHO Mat og Drikke	Person som ikke har oppgitt navn (936190)	Wenberg Fiskeoppdrett AS
		NHO Reiseliv	Petter Bjerkund og Guttorm Schjelderup, professorer ved NHH	Wikborg Rein Advokatfirma AS
		Nils Kaldahl Anlegg & Transport AS	Pionér Holding AS	Williksen Export AS
		Nils Williksen AS	PKOM AS	Williksen Fangst AS
		NMBU	Polarplast as	Williksen Industri AS
		NNN avd 8 Troms	Politiske posisjonen i Saltdal kommune	Willsgård Fiskeoppdrett as
		NOAH - for dyrs rettigheter	Regelrådet	Wiski Capital AS
		Nord Advokatfirma DA	Robert Næss	WWF Verdens naturfond
		NordicGSA AS	Rogaland fylkeskommune	Ydra AS
		Nordkapp kommune	Roger Selsset	Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS
		Nordlaks Oppdrett AS	Rostein AS	Zanzibar Inn as
			Rødøy kommune	Ørland kommune
			Salaks AS	Østlending på kysten
			Salangen kommune	Øygarden kommune
			SalMar Aker Ocean AS	Ålesund kommune
			SalMar ASA	Asmund Olav Erslund Hauge

LOFOTFISHING 2023
16. – 18. mars
Kabelvåg

Lofotposten

DNB

lofotstand.no

Kaisalg av fisk er snart historie

I Nord-Norge svømmer fisken rett utenfor stueveggen, men muligheten for å kjøpe fersk fangst på kaia blir stadig mindre.

Av – Jonas Ellingsen

Mens Bergen kan skilte med et fisketorg til glede for både innbyggere og turister, er situasjonen den motsatte i Nord-Norge. Det er langt mellom fiskebutikkene, og den gamle tradisjonen med å selge fisk fra kai er nesten borte. Det er f.eks. nokså stille i Torghuken der Domus i Tromsø var før og Kystens Hus er nå, der byens innbyggere kunne raske med seg en flyndre eller blodfersk villingsei på tur hjem. På kjøpet traff man gjerne kjenninger, utvekslet siste nytt om løst og fast - og fikk kanskje en ramsalt historie på kjøpet.

Denne tradisjonen er langt på vei historie. Selv om fisken praktisk talt svømmer forbi i fjæresteinene, er ferskfangst på middagsbordet i ferd med å bli en eksklusiv vare for folk i nord.

Blodfersk

I Lofot-torskens hjemby Svolvær er kystfiskeren Roy Arvid Dahl en av de svært få som fortsatt selger fisk fra kai. Uskadd linefisk lar han svømme levende i kar, slik at den er virkelig er blodfersk når den tas i land og en kunde kjøper den. På grunn av dårlig vær og landligge har han ennå ikke vært ute på havet og prøvd lykken etter skreien.

- Det er en god del ekstraarbeid og styr med å selge fra kai. Sånn sett er det mer rasjonelt og økonomisk å levere alt på bruket. Men jeg synes det er hyggelig å treffe folk på denne måten, så jeg blir å ligge noen dager ved kai i vinter også, sier Dahl til Nordnorsk Rapport.

Dabbet av

Mange vil si at turistmagneten Lofoten har et ekstra ansvar for å holde tradisjonene i hevd. Men

selv om forholdene legges til rette er det ikke noen garanti for at fiskerne legger seg til ved kaia. For fem år siden tok en gruppe i Ballstad initiativet til kaisalg i sommerhalvåret, og i perioder var det stor stas og promotering på Facebook, der også fersk sjøkreps ble omsatt i tillegg til sei, hyse, kveite og torsk.

- Dette var veldig populært i sommersesongen og spesielt blant turistene. Noen få båter prøvde ut ordningen, men dessverre dabbet interessen fra fiskerne av etter et par år. Tilbakemeldingen fra fiskerne var at det ble for tidkrevende, spesielt med tanke på byråkratiet rundt ordningen og rapporteringskrav fra myndighetene, sier Ørjan Sandnes, en av ildsjelene i Ballstad.

Flere krav

Det er ikke lite som skal være på plass før kaisalget kan starte. En fisker som vil selge fangst til privatpersoner må være registrert hos Råfisklaget før han kan melde seg på ordningen. Det må søkes hvert år.

Både yrkesfiskere og fritidsfiskere som skal drive kaisalg må registrere seg i Fiskeridirektoratets kjøperregister når tillatelsen fra Råfisklaget er gitt. Alle med dispensasjon for kaisalg, inkludert fritidsfiskere som har tillatt omsetning under kr 50.000,- inkl. mva. pr. år, må i tillegg være registrert i Enhets- og Foretaksregisteret.

Kaisalg skal foregå direkte fra båt ved kai til privat forbruker. Det er ikke tillatt å selge til storhusholdninger som hoteller, restauranter, institusjoner o.l. Tillatelsen omfatter salg av fersk, ubearbeidet fisk og fiskeprodukter. Det er ikke tillatt for fisker å selge filet, saltfisk eller røykt fisk eller andre bearbejdede produkter med hjemmel i denne tillatelsen.

- Det er faktisk ikke lov å skjære opp fisken i skiver, eller å dele opp en større kveite for en kunde, i følge Mattilsynets regler. Da skal man ha et skille mellom rene og urene soner, som ikke er

SOSIALT: Å kjøpe fisk på kaia er også en sosial begivenhet og bidrar til et levende samfunn. Foto: Facebookgruppa "Kaisalg av fisk på Ballstad"

praktisk mulig på den båten jeg har, forteller Roy Arvid Dahl.

Før og etter Vipps

Innehaver av tillatelsen skal ved omsetning daglig innrapportere sluttsetteld til Norges Råfisklag. Råfisklaget vil på grunnlag av innsendte sluttsetteld belaste fisker for lagsavgift og andre avgifter ut fra de faktisk oppnådde priser, som ikke må være under lagets minstepriser. Avgiftene som belastes fremkommer på fiskers faktura for kaisalg. Fisker er naturligvis selv ansvarlig for innbetaling av skattetrekk og andre offentlige avgifter.

En kystfisker som ønsker å være anonym sier til Nordnorsk Rapport at han sluttet med kaisalg for flere år siden, og innrømmer at det delvis har å gjøre med at all omsetning havnet "på seddel".

- Etter at Vipps kom ble det nesten slutt på kontanter. Noen skattefrie kroner var en grei kompensasjon for å fiske på natta og stå og selge på dagen, men nå som alt blir registrert er motivasjonen borte. Det er mye enklere å levere hele fangsten på mottaket, sier han.

Bortskjemt

Han legger til at siden fritidsbåter nå er allemannseie, er den fiskesultne delen av kystens befolkning stort sett forsynt av en fritidsfisker i familien eller nabolaget.

- Vi er også godt vant med lave priser på fisken. Helst skal den være gratis. Dette forklarer også hvorfor det er umulig å få en fiskebutikk i Nord-Norge til

å gå rundt. Sør i landet ser vi mer kaisalg, men også andre priser. Betalingsviljen er mye større, sier han.

Fiskeren medgir at det i noen få tilfeller ble solgt betydelige volum svart over kai, og at regler og økt kontroll sånn sett har sin berettigelse.

- Men for de aller fleste fiskere har dette vært en liten biinntekt, noe det ble sett mellom fingrene med. Nå er det andre tider, og snart er også de unge tungeskjæerne som selger på

Denne karen har sikret seg både fersk uer og kveite, og har all grunn til å smile. Men kaisalg som dette blir stadig sjeldnere. Foto: Facebookgruppa "Kaisalg av fisk på Ballstad"

døra eller kaia borte. All omsetning skal skje gjennom mottaket. Det er synd, fordi en kultur og tradisjon blir borte. Kaia som møteplass og sosial arena bidrar til et levende samfunn, og har også stor verdi for reiselivet, slår han fast. ➡

"I 167 år har vi levd med ryggen mot fjellet. Havet er vårt levebrød"

HAVET - VÅR FREMTID

Arvesen AS driver hav- og kystfiske med båtene "Magne Arvesen", "Nordhavet" og "Nordsild".

Arvesen AS, Andørjaveien 1810, 9455 Engenes
johannes@arvesen.com - 901 68 400
borge@arvesen.com - 900 32 384

Får ikke strømmen de ønsker: Frustrasjonen eksploderer

I Nord-Norge er det et kraftoverskudd. Men bedrifter og næringsliv som står klare med åpen pengebok for å investere, blir stoppet. De får ikke tilgang til den kraften der de ønsker og trenger.

Av – Knut Ørjasæter

Nylig satte Statnett ned foten og sa stopp til alle som ville bygge tilknytningslinjer med en kapasitet på mer enn 1 MW. Det rammer næringer som fiskeforedling, oppdrett, forproduksjon og en rekke andre næringer. Sen saksbehandling gjør det i tillegg svært vanskelig for bedrifter som vil satse. Planlegging blir nesten umulig, sier flere aktører som ønsker å være anonyme til Nordnorsk Rapport. Strømproblemene skaper frustrasjoner. Når det nå i tillegg har kommet stoppordre fra sentrale myndigheter for all nett-tilknytning på over 1 MW nærmer frustrasjonsnivået seg kokepunktet.

Full stopp i Senjahopen

Nergård-konsernet har allerede tatt konsekvensen av kraftproblemene de opplever. Konsernet hadde planer om å bygge en protein- og oljefabrikk i Senjahopen basert på restråstoff fra i fiskeindustrien. Dette var en fabrikk til vel 400 millioner kroner. Fabrikken skulle kunne ta imot 150.000 tonn råstoff årlig. Nå etableres fabrikken i Værøy i Lofoten i stedet for i Senjahopen.

Fiskeindustri krever mye strøm. Nergård Fisk AS i Senjahopen bruker i dag 12 MWh. Fabrikken i Senjahopen gikk glipp av ville hatt et årlig forbruk på 5 MWh.

Alt vi hadde tenkt å bygge ut i Senjahopen er lagt på is, både

fabrikk og lagerhall, sier Tommy Torvanger, toppsjefen i Nergård-konsernet.

– Vi får ikke tilgang til den kraften vi trenger og vi vet heller ikke når vi vil få tilgang på tilstrekkelig mengde kraft. Per i dag er det ikke en gang nok strøm i Senjahopen til å sette opp ny hurtigladdestasjon for elbiler. Fartøyene våre som kan bruke kraft fra land ved landligge og lossing, må brenne diesel i stedet for å få strøm fra land.

Heldigvis har vi hatt muligheten til å legge investeringen i proteinfabrikken til Værøy i Lofoten i stedet for Senjahopen. Dette er et akseptabelt alternativ for oss. Men det optimale hadde vært å legge fabrikken til Senjahopen. Det er to forhold som setter en stopper for investeringene i Senjahopen; manglende utbygging i sentralnettet, og konsesjonsbehandling for utbygging som tar alt for lang tid.

Har dere prøvd å få frem synspunktene hos politikere og sentralt byråkrati i Oslo?

Ja, de lytter høflig til oss. Men vi føler ikke at vi blir hørt, fortsetter Torvanger.

Hva er årsaken?

For oss ser det ut som at sen-

Det er to forhold som setter en stopper for investeringene i Senjahopen; manglende utbygging i sentralnettet, og konsesjonsbehandling for utbygging som tar alt for lang tid, sier Tommy Torvanger, toppsjef i Nergård-konsernet.

Foto: Skjermdump fra Stortingets web-tv.

trale myndigheter har låst seg til elektrifisering av Melkøya. Det vil ta en stor del av kraftoverskuddet i Nord-Norge og hindrer utbygging av kraftnettet en rekke steder langs kysten, både sentralnett og regionalnett.

Den nye Nergård-fabrikken på Værøy vil ta 10 prosent av kapasiteten i nettet til Elmea som er nettselskapet i Lofotkraft-konsernet. En kraftkabel til Værøy som ble bygget i 2016 er den viktigste årsaken til at Nergård-investeringen i Værøy er mulig.

Kostbar utbygging

Vi har spurt sjefen for Arva, Eirin Kjølstad, som er nettselskapet som drifter strømmettet på blant annet Senja: Hva gjøres for å bedre strømsituasjonen på Senja?

Mange steder i Norge har ikke tilstrekkelig kapasitet i kraftnettet. I vårt område er det store problemer en rekke steder langs kysten. En utbygging av strømmettet til Senjahopen og andre steder på Senja medfører store kostnader. Dette er det i utgangspunktet kundene som har behov for økt kapasitet som må betale for.

En rekke næringsaktører på Senja frykter at vi ser 2030 før ny kapasitet i strømmettet er på plass. Når kan økt kapasitet i overføringsnett være på plass?

Vi har stor forståelse for at manglende kapasitet i strøm-

nettet og strømmangel skaper problemer på Senja og ikke bare for næringslivet. Vi er også klar over at næringslivet på Husøy og i Senjahopen rammes hardt slik det er i dag. Konsesjonsøknaden for ny kraftlinje fra Brensholmen til Silsand behandles nå av NVE og vi forventer svar i løpet av våren. Når konsesjonen er klar kan vi starte å bygge linjen. Nå er det i tillegg kommet begrensninger fra Statnett om kapasitet for større tilknytningsprosjekter.

Hvor mye må kapasiteten økes? I Arvas områder er det søkt om tre ganger så mye strømkapasitet som det vi leverer i dag. Totalt har vi en samlet kapasitet på 800 MW i Arvas nett. De neste 10 årene har vi fått forespørsler som tilnærmet vil doble kapasitetsbehovet.

Finnes det alternative løsninger?

For å bidra til løsninger kortsiktig har vi et Enovastøttet, storskala demoprojekt gående. Vi prøver ut en batteriløsning der batteriene lades opp når forbruket i området er lavt. Batteriene belastes når det er behov for mer strøm enn overføringsnettet klarer. Smart Senja heter prosjektet og det er allerede installert to batteripakker på til sammen 2 MW på Husøy og en mindre batteripakke ble nylig installert og satt i drift i Senjahopen. Batteriene skal bidra til å opprettholde en stabil spenning i kraftnettet. Som nettselskap har vi ikke tillatelse til å lagre og selge strøm fra batteripakker som dette. I prosjektperioden har vi fått fritak i fra regelverket for anleggene på Husøy og i Senjahopen.

Hva er erfaringen så langt?

Batteriinstallasjonene er nylig kommet i drift. Det ser lovende ut, men de dekker ikke mer enn deler av behovene. Det er for tidlig å gi konkrete uttalelser om erfaringer så langt. Vi trenger mer tid.

ØYANGEN
Kulde

Som ledende maritim og industriell kuldeleverandør, designer, produserer og leverer Øyangen AS miljøvennlige RSW og fryseanlegg over hele verden. Vi leverer nye kuldeanlegg hovedsakelig til fiskeindustrien der RSW anlegg og fryseanlegg til båter utgjør størsteparten av våre leveranser, i tillegg til betydelige leveranser av landbaserte kuldeanlegg. Vi holder til i Ålesund og leverer våre anlegg worldt wide. Serviceavdelingen har hele norskekysten som sitt naturlige område, men vi er der våre kunder vil ha oss. Øyangen AS er den eneste norske «Howden Compressors Ltd» sertifiserte servicepartner og kompressoraggregat bygger.

Sales Manager: Bernhard Øyangen • 90 06 60 94 • bernhard@oyangen.no
 General Manager: Kåre Lynghjem • 90 36 67 89 • klynghjem@oyangen.no
 Technical Manager: Kjell-Arne Røssvold • 46 92 12 88 • kar@oyangen.no
 Service / After sales: 70 10 06 90 • office@oyangen.no

Myre Havn - ei fiskerihavn med store utviklingsmuligheter

Øksnes Havnevesen KF
 Havnegt. 7, 8430 MYRE
 Havnesjef: Torodd Gustavsen - mobil: 951 53 872
 E-post: havnekontoret@oksnest.kommune.no

Ro Senja klar for utfordringer

Det er beregnet ca. 75 % norsk verdiskapning på dette prosjektet. Foto: Larsnes Mek Verksted AS

Larsnes Mek Verksted overleverte 13. januar sitt bygg nr. 70, Ro Senja til rederiet Rostein AS. Rederiet er vant til å tenke nytt, og var de første i verden med hybride brønnbåter.

Av – Dag Danielsen

Ro Senja blir å gå opp og ned langs norskekysten, og i likhet med Ro Vision skal Sal-Mar være oppdragsgiver for nybåten de neste årene.

Nybygget med en total kostnad på rundt 500 millioner kroner er videreutviklet med tanke på skånsomme løsninger for fiskevelferd, og er bygget etter samme konsept som Rosteins andre hybridbåter, som for eksempel Ro Venture som Nordnorsk Rapport skrev om for et par år siden.

- Båtene er riktige investeringer for å ta et miljøløft. Rostein har en strategi om å være det mest bærekraftige brønnbåtrederiet. Vi forventer at løsningen gir oss lavere forbruk av diesel, lavere utslipp og færre gangtimer på generatorene. Brønnbåter har i operasjon et svært vekslende energibehov og batteripakken er veldig godt egnet til å «toppe opp» energitilførsel når behovet er på sitt høyeste. En annen nyttefaktor er at batteripakken dekker redundansbehov ved kystnær navigasjon. Man unngår unødige start og tomgang av reservekraft for navigasjonsformål, uttalte viseadministrerende direktør i Rostein, Glen Bradley til Nordnorsk Rapport den gang.

Sterkere miljøprofil

Ro Senja har altså hybrid anlegg og i tillegg er det montert DC Island og 11 kV landstrømsanlegg. Båten er utstyrt med batteripakke fra Siemens og tre sett diesel-generatorer fra Yanmar TIR 3. Den hybride satsingen er ett av mange tiltak i Rosteins flåte, i følge Bradley.

- Det er viktig å bidra til ytterligere redusert klimaavtrykk og dermed styrke miljøprofilen på norsk laks. Vi ser at våre kunder har økende fokus på fotavtrykket til sine leverandører. Dette passer godt med vår visjon. Vi er glade i handlekraft fremfor prat, så mange av våre små forbedringer har skjedd i det stille. Blant annet var Rostein først ute med å tilby utslippsfri behandling av laks, noe som har blitt godt mottatt av næringen. Her har det nærmest skjedd en stille revolusjon, sa viseadministrerende direktør i Rostein.

Tiende brønnbåten

Kontrakten ble skrevet i mars 2021, og skrogverftet Marine Projects SA i Gdansk

startet kutting av stål i starten av juni 2021. På grunn av økning i koronapandemien i slutten av 2021 og krigen i Ukraina ble skroget levert med to-tre måneders forsinkelse fra skrogverftet i Polen.

Ro Senja er den tiende brønnbåten Larsnes Mek Verksted AS leverer til Rostein AS, og den åttende i rekken av LFC 2020 serien med design SK 6000 DEH III. Skipskompetanse AS har designet alle båtene.

Mange av leverandørene involvert på nybygget er fra vestlandet, og det er beregnet ca. 75 % norsk verdiskapning på dette prosjektet. Eksfin har stått for skipsfinansieringstilbudet til rederiet, og uten dette ville ikke Ro Vision, Ro Venture, Ro Sailor og Ro Senja vært realisert så raskt. Eksfin sitt tilbud er avgjørende for å sikre videre aktivitet ved norske verft.

Fakta: Ro Senja

Kostnad: 500 millioner kroner
Lengde: 84 meter
Bredde: 15,5 meter
Fisketanker: 3900 m³
Bruttotonnasje: 3694
 Klasse DNV GL 1A DPS (1) E0, Battery safety
Innredning: For 12 personer

Utstyr til oppdrettsnæringen

Vi kan levere et bredt utvalg av maskinert / prefabrikkert utstyr i PE-plast til oppdrettsnæringen:

- Samlestokker
- Avløpskasser / munker
- Innløpsrør
- Opphengssystem for leppefiskeskjul
- Holdemerder for leppefisk og lignende

Utstyr til fiskerinæringen

Astorplast AS har hatt mange jobber på båter innen fiskerinæringen. Vi utfører jobber innen:

- Produksjon av røropplegg
- Montering av røropplegg
- Montering av Lyng aktuatorventiler
- Produksjon og montasje av perforerte plater til dørk og avsiling i lasterom, sugetreker i rom og mottaksbinge.

Astorplast AS

Tlf.: 70 08 78 80 • www.astorplast.no • post@astorplast.no
 Mjølstadnesvegen 20 • 6092 Fosnavåg

CERMAQ

Sjømat for en sunn framtid

TRUEARCTIC SALMON by CERMAQ

Nordlaks på vei mot neste nivå

Investeringer på 400 millioner i nytt terminalbygg og egen fabrikk for isoporkasser styrker virksomheten til Nordlaks. Men det er bare begynnelsen på en ny hverdag for selskapets produksjon.

Av – *Jonas Ellingsen*

- Den planlagte utbyggingen av ny filethall og nytt slakteri vegg i vegg med kassefabrikk og terminal, vil, hvis vi kan gå videre som planlagt, løfte produksjonsflyten til et nytt nivå. Det sier Tomas Tømmerås, driftsdirektør i Nordlaks Produkter til Nordnorsk Rapport.

Det har vært tenkt godt og lenge hos Nordlaks, og ikke noe har skjedd tilfeldig. Detaljplanene er utviklet over flere år med tanke på videre vekst og utvikling, der flyten av ferskt råstoff fra kai og ventemerder og frem til opplasting på bil vil skje på en langt mer rasjonell måte i fremtiden.

Uventet stopp

Etter planen skulle bygging av filethall og slakteri vært i gang nå, men som i mange andre havbrukselskaper er investeringene lagt på is i påvente av en politisk avklaring om grunnrenteskatten. Totalt har Nordlaks satt prosjekter for fem milliarder på vent.

Den fulle synergi av utbyggingen er

dermed ikke på plass ennå. Men investeringen gir allerede svært positive virkninger for selskapet, som nå er godt igang med å produsere sine egne isoporkasser. Med 75.000 tonn oppdrettsfisk gjennom slakteriet i løpet av året, bruker Nordlaks nesten 3,5 millioner isoporkasser. Når produksjonen går for fullt etter prøveperioden, vil tiden med 40 besøk av vogntog pr. uke være over.

- Det avlaster både oss og veiene med unødvendig tungtrafikk, og er en klar gevinst for miljøet. I tillegg produseres emballasjen med vann oppvarmet av elektrisitet og ved hjelp av energibesparende støpeformer, som gir pluss både i vårt eget energiregnskap og i et grønt samfunnsregnskap, sier Tømmerås.

Fysisk vekst

Nordlaks har ikke bare vokst i omsetning og antall ansatte. På tur til omvisning i fabrikkene peker Tomas Tømmerås på de nye arealene som er utfylt siden 2018. Totalt dreier det seg om 30 mål på eksisterende industriområde.

- Deler av prosjektet er bygd på utfylt grunn og fortsatt pågår utfylling av nytt areal. Tilstrekkelig plass er avgjørende for å kunne vokse uten å måtte rive, sier Tømmerås, som viser til selskapets masterplan for utnyttelse av området. Her er det lagt detaljerte planer for årene fremover, nettopp for å ta høyde for det som kommer. Rørene som forsyner den nye isoporfabrikk med kjølevann, ble for eksempel lagt for flere år siden.

Allerede selvforsynt

Kassefabrikken skulle ha syv ansatte, men nå er det ansatt ni personer inkludert to

TERMINALBYGG: Det nye terminalbygget har seks ganger så stort areal som den gamle, og vil gi effektiv logistikk i samspill med planlagte utvidelser. Flere manuelle og belastende arbeidsoppgaver vil bli løst med ny teknologi. Foto: Jonas Ellingsen

MIDLERTIDIG LØSNING: Noen meters kjøretur med tralla og inn i lastebilen er den eneste manuelle transporten på fabrikkene. Frem til nytt slakteri står ferdig vegg i vegg, blir de ferdige kassene kjørt til dagens slakteri. I fremtiden vil transporten skje automatisk og over tak. Foto: Jonas Ellingsen

SELVFORSYNT: Tomas Tømmerås, driftsdirektør i Nordlaks Produkter gleder seg over fremdriften i den nye kassefabrikken. Egen produksjon av emballasje fjerner over 40 vogntog fra veien pr uke. Foto: Jonas Ellingsen

sjåfører som skal gå to skift. Enn så lenge må kassene kjøres frem til dagens slakteri.

Inne i fabrikkene som er en av de største i Norge pr. i dag, er det høy aktivitet. De ferdige kassene ruver i høye stabler. Etter bare seks ukers prøvedrift er ikke alt helt på skinner, men utfordringer lukes ut i tur og orden.

- Dette ser bra ut. Vi nærmer oss tidspunktet da vi kan teste full produksjon med alle ni maskiner, sier driftsdirektøren. Og opplyser at Nordlaks allerede er selvforsynt med emballasje, med unntak av kasser for flyfrakt.

Terminalbygget

I den nye kjøleterminalen kan åtte trailere

lastes opp samtidig, noe som er en dobling av dagens kapasitet. Lastingen vil også skje helt lukket. Samtidig vil sjåførene få en ny hverdag med bekvemmeligheter som kjøkken, garderobe, dusj og vaskemaskin.

Noen arbeider gjenstår her, siden Nordlaks har prioritert å få ferdig kassefabrikken først.

- Terminalen vil først komme til sin rett sammen med de nevnte investeringene som er satt på vent. Vi ser naturligvis frem til den dagen da alt er på plass og vi kan kjøre produksjon på et nytt nivå. Det vil bli et gedigent løft for alle oss som jobber på Nordlaks, avslutter Tomas Tømmerås.

Vi har bidratt med transport og montasje på nybygget

OVik
BJØRN OVIK AS

ÅRETS MONTASJEENTREPRENDR
2022
Bjørn Ovik AS
BETONG NORGE

Telefon: 76 12 35 55 • www.ovik.no

Vi har utført isolering og tekking av tak.

Vi takker for oppdraget og gratulerer byggherre Nordlaks med nytt industribygg inkludert isoporkassefabrikk!

ATLANTER
PRODUKTER

DERBIGUM
MAKING BUILDINGS SMART

Telefon: 76 08 08 80 • Mobil: 959 82 059 • www.atlanterprodukter.no

- Spennende og lærerikt prosjekt

GK Norge AS, Sortland har levert både kjøle-anlegg og ventilasjon til nybygget hos Nordlaks.

Av – Jonas Ellingsen

Solve Thoresen som er prosjektleder på ventilasjon forteller om et både stort og komplekst oppdrag.

- Bygget har mange ulike soner med helt forskjellige behov, så her kunne vi nok fylt mange sider med fagprat for spesielt interesserte. Skal jeg si noe generelt, må det være at oppdraget har vært utrolig spennende og lærerikt. Det har vært et veldig godt samspill mellom byggherre, leverandører og konsulenter, der det ikke har vært noen fastlagt fasit. I stedet har vi jobbet sammen for å finne de beste løsningene for det aktuelle prosjektet, forteller han.

Godt samspill

I dette prosjektet opplevde Thoresen at de ble tatt med som sparringspartner i planleggingsfasen av rådgivende ingeniør Hindstein, noe som var en udelt positiv opplevelse.

- Som regel får vi overlevert et fastlagt løsningsforslag. Her fikk vi derimot bidra med de erfaringene vi har fra fiskerinæringen, inkludert oppdrag fra Nordlaks, sier han.

Prosjektlederen tror slike samspillsprosesser utløser stor kreativitet og øker sjansen for gode løsninger, samtidig som alle involverte vil strekke seg ekstra langt for at resultatet skal bli bra.

Enøk

Blant utstyr som er montert i nybygget nevner han behovsstyrte og energieffektive ventilasjonsløsninger fra Lindinvent, som GK har agentur for i Norge. Det sensorstyrte systemet er

installert i arealene for sjåførere, samt personalrom i 2. etasje. Han trekker også frem en skreddersydd løsning der overskuddsvarme fra luftkompressorene brukes til å varme lageret for isopor-råstoff, som må ha en viss temperatur før det kan brukes i produksjonen.

- Det er i det hele tatt gjort mange grep for å spare energi i det nye bygget, sier Solve Thoresen.

Serviceleder for kulde hos GK Norge AS, Sortland, Vidar Mikalsen, forteller de har levert et kjøleaggregat på 360 KW, som dekker et romvolum på 17000 kubikkmeter. Kjølemediumet er miljøvennlig CO2, og anlegget er klargjort for varmegjenvinning.

- Som alltid bidro Nordlaks med god tilrettelegging og vi har hatt god tid til å få gjort jobben på en god måte, sier Mikalsen.

LØFT: I samarbeid med leverandøren CK Teknik er det valgt en løsning der transporten av ferdige isoporkasser skjer 2,5 meter over gulvnivå. Det gir langt bedre plass og arbeidsforhold foran maskinene. Foto: Jonas Ellingsen

Fakta: Bygg H hos Nordlaks

Byggherre: Nordlaks Eiendom AS
Hovedentreprenør bygg: Hadsel Bygg & Vedlikehold AS
Byggekostnad (bygg, utendørsanlegg, lasterampe): 250 millioner kr.
Kostnad fabrikk: 155 millioner kroner
Totalt areal: 10000 kvm
Etasjer: 2
Innhold første etasje: Terminalbygg med Kjølt areal/ utlastningsområde for pakket laks samt fasiliteter og venterom for sjåførere.
Innhold andre etasje: Fabrikk for fremstilling av isoporkasser.
 Tilstøtende bygg er fyrhuset på 3 etasjer og totalt 720 kvm.

CK Teknik^{AS}

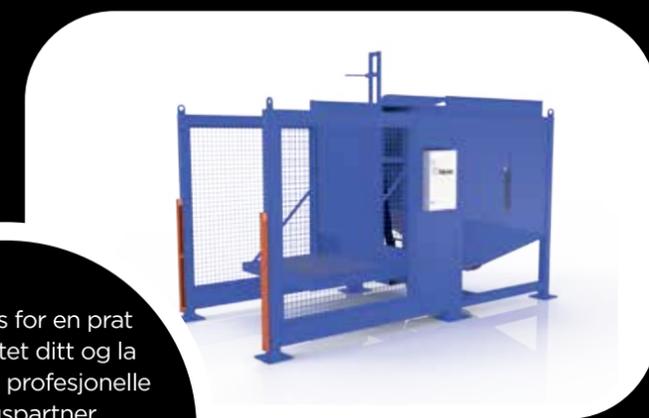
VI GRATULERER NORDLAKS SÅ MYE MED DERES NYE FABRIKK, og takker hele Nordlaks teamet for et godt og konstruktivt samarbeid

OM CK TEKNIK:

CK Teknik AS er et skandinavisk selskap med mer enn 35 års erfaring, samt omfattende kompetanse innen maskiner og utstyr til skumplastindustrien. Vi produserer både standardmaskiner og spesialutstyr som ønsket. Vi er ofte et kontaktpunkt, og agerer smidig som Turn Key leverandør på komplette kassefabrikker.

Vi fra CK Teknik AS er stolte av å ha blitt valgt som nøkkelferdig leverandør på hele kassefabrikken og vi ser frem til et fortsatt godt samarbeide fremover.

Kontakt oss for en prat om prosjektet ditt og la oss være din profesjonelle sparringspartner. Vi vil gjerne hjelpe deg med komplette fabrikkoppsett og sikre deg en godt gjennomtenkt løsning.

TAR FORM: Nybygget tok raskt form i juni 2021 med elementer fra Overhalla betongbygg. Foto: CK Teknik

Med ny lasteterminal og egen fabrikk for isoporkasser har Nordlaks gjort strategiske investeringer for fremtiden. Og nok en gang var det nabobedriften Hadsel Bygg og Vedlikehold AS som sto for byggingen.

Av – Jonas Ellingsen

Betongbygget med en samlet gulvflate på 10.000 kvadratmeter fordelt på to etasjer står nå ferdig. Bare kompletterende arbeider gjenstår. Kassefabrikken har hatt en gradvis oppstart, men vil om kort tid testes med full produksjonskapasitet.

Det er Hadsel Bygg og Vedlikehold AS (HBV) som har hatt hovedentreprisen for bygningsdelen av prosjektet. Daglig leder og eier Finn Hokland kan se tilbake på en nesten to år lang prosjektperiode, der bedriften på det meste har hatt 20 arbeidere samtidig på byggeplassen.

Bygd for å vare

Den lokale entreprenøren har utført alt av plasstøpt betong, inkludert ringmur og støping

av gulv i både første og andre etasje. I tillegg har HBV stått for innredning av industribygget, som bærer betegnelsen Bygg H i Nordlaks egen plan for industriområdet.

Veggelementer og etasjeskiller ble levert av Overhalla betongbygg. Totalt 7500 tonn betongelementer ble levert med lekter til Stokmarknes tidlig i juni 2021, og i løpet av de neste fire månedene ble råbygget montert i samarbeid med kranespesialisten Bjørn Ovik AS. Fasadene har fått et tiltalende preg med frilagt betong, en teknikk der veggene spyles slik at det grovere steinmaterialet i påslaget trer frem og gir en dekorativ overflate.

- Bygget er satt opp med tanke på lang levetid og fleksibilitet. Da er betongbygg som gjelder. Hele

bygningsmassen til Nordlaks er forøvrig ført opp i betong, sier daglig leder og eier i HBV, Finn Hokland, til Nordnorsk Rapport.

Strategisk plassering

HBV har i dag 30 fast ansatte og ti innleide arbeidere. Bedriften utfører alt av betongarbeid, samt tømrerarbeid, kjerneboring, betongsaging og flislegging. Markedet strekker seg fra Sør-Troms til Nordre Nordland.

Bedriften ligger strategisk til på Børøya i Hadsel, der lokomotivene Nordlaks og Skretting er lokalisert. Begge har vært viktige kunder som har sørget for stabil omsetning for HBV.

- Vi ligger i dragsuget av andre som gjør det bra, har Hokland uttalt som forklaring på bedriftens vekst og positive utvikling.

Tidligere lå HBV og Nordlaks nærmest vegg i vegg nede på industriområdet, men for noen år siden kjøpte HVB lokale til Toyota Nordvik på Børøya, og havnet et stykke lenger ut i nabolaget. Det gode samarbeidet mellom bedriftene har

vedvart, og HBV har deltatt på de fleste byggeprosjekter hos Nordlaks siden entreprenørbedriften startet opp i 2003.

Godt samarbeid

- Vi har hatt en god kjemi og godt samarbeid i alle disse årene. I HBV har vi tilegnet oss den kompetansen Nordlaks etter spør, og har klart å levere i forhold til forventningene. Gjensidig tillit er nok et stikkord, sier Finn Hokland.

Oppdragene for Nordlaks har kommet i stand uten anbuds-konkurranser. Da HBV var nominert som vekstbedrift av Nord24 for noen år siden, delte Hokland noe av sin bedriftsfilosofi:

- Vi kjører åpen bok der alt er avtalt. Timepris og påslag. Kundene kan følge med hele tiden. Det blir ingen overraskelser, ingen endringer og ingenting å krangle om. Det gir en mye smidigere byggeprosess. Vi sikter ikke mot å gjøre det store "scoopet", men satser på jevn inntjening på alle oppdrag. Jeg tror kundene våre skjønner dette, sa Hokland til Nord24 i 2014.

Uventet stopp

Finn Hokland bruker heller ikke mye tid på budsjetter, siden han erfarer at ting sjelden utvikler seg som planlagt. Denne sannheten fikk ekstra stor gyldighet på slutten av fjoråret, da Nordlaks satte flere investeringer på vent som følge av regjeringens forslag om grunnrenteskatt. I følge planen skulle HBV allerede vært i gang med neste prosjekt for Nordlaks; Bygging av nytt slakteri og filetfabrikk. Nå er byggingen utsatt på ubestemt tid.

- Det er beklagelig for hjørnesteinsbedriften Nordlaks, for lokalsamfunnet - og naturligvis en lei strek i regningen for oss. Hadde vi bundet alle ressurser til dette oppdraget, så ville situasjonen vært utfordrende. Men vi har en strategi om ikke å legge alle egg i samme kurv, nettopp fordi ting sjelden går som planlagt. Vi har derfor andre oppdrag å vende oss mot og slipper å permittere ansatte. Dessverre er det mange andre leverandører som rammes svært hardt av denne uforutsette investeringsstoppen i havbruksnæringa, sier Finn Hokland.

Utførende entreprenør på VVS har vært

HANESETH
VVS SORTLAND

Telefon: 95 45 28 66 • Vesteråls-gata 42 • 8400 Sortland • www.haneseth.no

Vi har hatt alt av grunn- og utenomhusarbeider ved prosjektet

Ottar Bergersen & Sønner AS

Bøveien 1065, 8475 Straumsjøen • Tlf. 95 44 44 00
www.obsas.no

Lås- og beslagsystemer er levert av

Harstad Låsservice as

Mesterbedrift i låssmedfaget – din sikkerhetspartner!

Telefon: 93 47 78 77
Verkstedveien 1, 9406 Harstad
www.harstadlas.no

Vi har stått for alt av brannskilting og slukkeutstyr til det nye industribygget til Nordlaks. Vi gratulerer og takker for et godt samarbeid!

Bygg Sikkerhet
Øker din sikkerhet...

Tlf: 45 25 33 33 • www.byggsikkerhet.as • Russevikveien 4 • 9408 HARSTAD

- Den største fabrikk vi har levert

Det danske selskapet CK Teknik AS har levert en komplett og nøkkelferdig fabrikk for isoporkasser til Nordlaks.

Av – Jonas Ellingsen

- Dette er den største kassefabrikken vi har levert til dags dato, og det har vært et omfattende prosjekt. Underveis har vi hatt et godt og konstruktivt samarbeid med Nordlaks og de andre leverandørene, forteller Jan Mikael Kristensen, adm dir for det danske selskapet CK Teknik AS.

Han legger til at det har vært en fornøyelse å jobbe med Nordlaks sitt eget team.

- De har noen svært dyktige teknikere og ingeniører, som har lang erfaring og høy kompetanse fra bedriftens tidligere byggeprosjekter.

Nisjebedrift

CK Teknik AS ble etablert i 1987 og har mer enn 30 års erfaring innen skumplastindustrien. Den danske virksomheten på Grindsted med 17 ansatte er i dag en av de ledende i verden på standardmaskiner og kundespesifikke løsninger for produksjon av isopor, og da primært til EPS/EPP-industrien.

CK Teknik AS har levert utstyr til de fleste isoporfabrikkene som er bygd i Norge. Et av de siste prosjektene er Bewi's kassefabrikk på Senja, der selskapet leverte håndteringsutstyret. (Se tidligere prosjekttale i Nordnorsk Rapport). Den siste nøkkelferdige fabrikk i Norge ble bygd for Cermaq.

- Vi opererer innen en smal nisje, og det er det eneste vi gjør. Derfor har vi også blitt gode på dette feltet, sier Jan Mikael Kristensen.

Stor kapasitet

I følge drektøren startet dialogen

med Nordlaks og Inge Berg for mer enn to år siden. Selve prosjektperioden har tatt rundt 18 måneder. CK Teknik har utført prosjektering av kassefabrikken, stått for fremdriften samt levert alt av maskiner og utstyr.

Fabrikken er bygd med en kapasitet som tar høyde for fremtiden, og kan med ni maskiner og tre skift produsere opp mot 50.000 kasser pr døgn. Det er betraktelig mer enn dagens behov på 15.000 kasser pr dag. Fabrikken er i tillegg forberedt for nye utvidelser og flere maskiner ved behov.

I neste uke kjører vi tett på full produksjon, etter en testfase som har pågått i seks uker siden nyttår. Vi har økt gradvis, og frem til nå har vi kjørt med bare fem av ni maskiner, forteller han til Nordnorsk Rapport.

Andre etasje

Det er første gang CK Teknik bygger en isoporfabrikk i andre etasje, og det har i følge Kristensen gitt interessante utfordringer.

- Vi snakker ikke om problemer, men om ting som

måtte vurderes med nytt blikk. Innlasting er et område der vi måtte tenke nytt. Hva kan lastes inn hvor? Vibrasjoner fra dampkjelen forplanter seg også på en annen måte når den står i andre etasje, forteller direktøren. Han trekker også frem fordeler. Blant annet kan prosessvannet kan renne i fritt fall ned til teknikkrommet i første etasje, uten behov for pumper-

Nye løsninger

- En nyvinning på Nordlaksfabrikken er at kassebanene, som samler opp ferdige kasser når de kommer ut av maskinene, er hevet 2,5 meter over gulvnivå. Dette sparer verdifull gulvplass foran maskinene, noe som gjør arbeidet lettere for operatørene.

Vi har også utviklet en helautomatisk trolley-stapler, der kassene stables på trallen uten manuelt arbeid, for så å kunne kjøres rett inn i lastebilen. Det er første gang vi leverer dette produktet, som er en ting vi har tro på fremover, sier direktøren hos CK Teknik.

Forts. neste side

DIMENSJONER: CK Teknik har fått de første installasjonene på plass og dimensjonene forteller om en stor fabrikk. Merk ellers fraværet av byggsoppel og rot. Foto: CK Teknik.

GK i Sortland

Vi har vært utførende på nyfabrikken til Nordlaks på følgende fagområder:

- Kulde
- Ventilasjon
- Byggautomasjon

Kontakt oss:

Tlf: 76 11 18 30
post@gk.no

>>> gk.no

-because the world is a tough place

Vi har levert Acrylicon® industrigulvbelegg i Nord-Norge i over 25 år

Vi takker for oppdraget med legging av gulv til det nye industribygget til Nordlaks, Bygg H.

TÅLER MER – VARER LENGRE

Ta gjerne kontakt med oss for et uforpliktende tilbud!

ACRYLICON
1994-2019 NORD-NORGE AS

Telefon: 75588080
Jernbaneveien 30, 8012 Bodø
Epost: bjorn.hugo.hansen@acnn.no
www.acrylicon.no

Forts. fra forrige side

Samarbeid

Ved selskapets avdeling i Danmark er produksjon og produktutvikling fordelt 50-50 på 17 ansatte.

- Her produserer vi blant annet siloløsninger for oppbevaring samt robotsystemer for håndtering.

Vi bygger og tester det meste på vår fabrikk før utstyret sendes opp sammen med våre egne folk. Denne uken har vi 14 medarbeidere som deltar i sluttmontering hos Nordlaks. De fleste av dem er våre egne ansatte, men vi har også fagpersoner fra vår samarbeidspartner i Tyskland som bygger støpemaskinene for oss, samt en norsk kollega med spesialkompetanse på dampkjeler, sier Kristensen

Størst andel

- De vi gjør mest av er å levere enkeltstående maskiner og mindre produksjonsfasiliteter, både til nye fabrikker såvel som ved utvidelser. Vi har snart levert til alle isoporfabrikker i Norge. Den største delen av vår virksomhet er maskiner for

isopor-produksjon, men også grinding-maskiner som maler opp feilproduksjon samt maskiner til aktører som driver med oppmaling og smelting av brukt isopor.

Med jevne mellomrom leverer vi også nøkkelferdige fabrikker, som her hos Nordlaks. Kunden stiller da med bygg og de grunnleggende installasjoner som lys, varme og ventilasjon, resten leverer vi. Vi har konkurrenter, men er til en viss grad alene når vi snakker nøkkelferdige fabrikker i Europa. Her vi har den største andelen, forteller han.

Økende trend

Nordnorsk Rapport har via andre håndverkere fanget opp at det har vært ekstremt ryddig rundt fagfolkene fra CK Teknik under monteringsarbeidet.

- Det var hyggelig sagt. Ja, det har vært et ønske fra oss, og helt klart også Nordlaks, at vi skulle få en flott og ren fabrikk. Det innebar at bygget skulle være lukket og klart og ryddet før installasjon.

- Er det en trend at store

GRADVIS OPPSTART: Prøveproduksjonen har vært økt gradvis. På det meste kan de ni maskinene i fabrikkene produsere 50.000 kasser pr døgn. Foto: Jonas Ellingsen

produsenter av næringsmidler også etablerer produksjon av egen emballasje?

- Ja, det tror jeg vi kan slå fast. Når bedriftene når en viss størrelse blir det veldig mye trafikk og store volum av emballasje som skal lagres. Vi vil nok se stadig flere eksempler på at isoporfabrikkene etableres vegg i vegg med brukerne. Både med tanke på effektiv logistikk - og av hensyn til miljø og klima, avslutter direktøren.

TUNGE LØFT: Oviks kraner var sentrale, både under byggmontasjon og for å løfte det tunge utstyret inn i fabrikk. Foto: CK Teknik

Vi har vært hovedbedrift for Bygg H på Nordlaks

Vi gratulerer med et flott industribygg
og takker for et godt samarbeid under byggeperioden!

Hadsel Bygg og Vedlikehold A.S

Telefon: 91 67 05 35 • Måkeveien 2 • 8450 STOKMARKNES • www.hbv.as

Det skrives alltid kontrakter under Lofotfishing

Messen er blitt en svært viktig møteplass for fiskerinæringen.

Av – Edd Meby

Det som skiller Lofotfishing mest ut fra andre fagmesser er det store innslaget av fiskere. Messen er selvsagt et viktig møtested for bransjefolk og en arena for å pleie kunder og nettverk, men den fungerer også som en ren markeds plass.

Det forhandles og det skrives alltid kontrakter under Lofotfishing. Det synes vi som arrangør er et veldig viktig element, forteller messesjef Arne Walther Mørch.

Rekordinteresse i år

Han måtte stenge påmeldingen for en måned tid siden, og har 15 utstillere på en venteliste.

Jeg har aldri opplevd større pågang til Lofotfishing, og måtte dessverre si nei til noen utstillere.

Men det er jo et luksusproblem. - Hva skyldes den store interessen?

Det er stor optimisme i fiskerinæringen om dagen. Folk har trua, og det betyr at de satser og investerer. Da er vår messe en god arena å møtes på.

Fiskeridirektøren kommer

Årets Lofotfishing arrangeres i Kabelvåg 16. - 18.mars og er nummer 13 i rekken siden den første i 1999, og det er første gang den arrangeres to år på rad. Det skyldes pandemien, men nå skal Lofotfishing inn i vanlig frekvens, annet hvert år på de årene det ikke er Norfishing i Trondheim. Dette har de to store messene avtalt seg imellom. Lofotfishing er en internasjonal messe, og vil i år ha deltagere

Lofotfishing arrangeres 16.-18. mars og messen i Kabelvåg er blitt et attraktivt møtested for bransjefolk. Foto: Våganavisa

fra Island, Sverige, Danmark og Tyrkia. Årets messe åpnes offisielt av fiskeridirektør Frank Bache Jensen, etter at kronprins Haakon måtte takke høflig nei.

Tradisjoner

Markedet i Kabelvåg var for 100 år siden ett av de største i Nord-Norge, og Lofotfishing er det nærmeste man kommer i dag. I løpet av tre hektiske dager er det 4000-5000 besøkende innom på messeområdet i Kabelvåg. Men det er ikke bare jobb, forteller Mørch.

For utstillere og bransjefolk er det sosiale like viktig, og den festbanketten vi har innført på Thon-hotellet er blitt veldig populær. Det er en kombinasjon av fantastisk mat og underholdning, der det også deles ut en rekke priser til utstillerne.

Ringvirkninger

Arne Walther Mørch er altså daglig leder i selskapet Lofotstand AS som står som arrangør av Lofotfishing. Messen legger beslag på idrettshallen i Kabelvåg, men så gir da messen også

Med Arne Walther Mørch som sjef har Lofotfishing utviklet seg til å bli en av de beste i landet. I år er det rekordpåmelding. Foto: Våganavisa

tilbake til lokalmiljøet. Lokale idrettslag og musikkforeninger i Svolvær og Kabelvåg utfører rigging, billettsalg og driver kafé i forbindelse med Lofotfishing, og tjener gode penger.

Vi betaler ca. 400.000 kroner til lag og foreninger, og de gjør en fantastisk jobb. For oss er det viktig å skape disse ringvirkningene, sier Arne Walther Mørch (68), som i år leder sin

messe nummer åtte, og for lengst er blitt ansiktet utad. Men jeg teller på knappene. Neste messe er i 2025 og da er jeg 70, så vi får se om jeg er med ennå.

▶ **Lofotfishing vil i år ha deltakere fra Island, Sverige, Danmark og Tyrkia.**

Lofotfishing

- Det er selskapet Lofotstand AS som står som arrangør av fiskerimessa Lofotfishing.
- Ideen om en egen internasjonal fiskerimesse i Nord-Norge ble lansert i 1998.
- 22. mars 1998 ble selskapet Lofotstand AS stiftet.
- I 1999 ble Lofotfishing 1 arrangert i Kong Øysteins Hall i Kabelvåg.
- Siden har det vært nye internasjonale fiskerimesser hvert andre år.
- Lofotfishing er blitt et viktig samlingspunkt for fiskere, oppdrettere og utstillere som får utvekslet erfaringer og vist frem sine produkter.
- Lofotfishing trekker 4000 - 5000 besøkende og har ca. 5000 kvm utstillingsareal.

Lofotstand AS

På grunn av pandemien er 2019 siste relevante årsregnskap.

Omsetning: 5 millioner

Driftsresultet: 1 million

Sum egenkapital:

2,9 millioner

Styrets leder:

Odd Are Andreassen

Største aksjonær:

Marhaug AS 15,77 %.

Resterende aksjer er fordelt på 18 andre lokale selskap fra Lofoten.

Shiplight.no

Dekkslys
Innvendig og
Utvendig belysning
Marine armaturer
Signallys
Søkelys
Lanterner

Olsen Batterier
DATTEL- OG SPESIALGJØR
Blindheim Industrivei 2E
6020 Ålesund
post@olsenbatterier.no
Tlf: +47 48 88 40 20

Møt oss på Lofotfishing—Standnr. 7 hall B

Deltakerliste Lofotfishing		
Alu Design & Services	K2 Multipack AS	Nothuset AS
Apollo Lofoten AS	KGK NORGE AS	Nova Shipyard
AS Esab	Kongsberg Maritime AS / Simrad	NSK Ship Design
AS Fiskevegn	KP Nord AS	O. Marhaug Slip og Mek. Verksted AS
Atlantic Shipping AS	Kystmagasinet	Ocean Space Acoustic AS
Axel Jacobsen Maskinforretning AS	Kystverket	Oilwind
Bahco, SNA Europe Norway AS	Larsen Elcom AS / Andenes Båtservice AS	OK Marine
Ballstad Slip AS	La-Sa Båt og Motor AS	OK Marine
Barents Skipsservice AS	Latech AS	Olsen Batterier AS
Boligalarm AS	Lebesby kommune	Opplæringskontoret for Nordre Nordland (OKNN)
Bredgaard Boats AS	Leif H. Strøm AS	Otto Olsen AS
Breivik Mek. Verksted AS	Leroy Norway Seafoods AS	Proff Kulde AS
Buholmen Båt AS	LIAS reklame	Proffteiner AS
Busch Vacuum Solutions Norway AS	Libra-Plast AS	Progress Ingeniørfirma AS
Baader Norge AS	Lofoten Hydraulikk AS	ProNav AS
Båt og Industriservice AS	Lofotkraft Bredbånd	PTG Kuldeteknisk AS
Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe	Lofotposten AS	Rasmussen Maritime Design AS
Båtsfjord Havn KF	Lofotrådet	Raymarine Norway AS
Båtsfjord Sentralfylse-lager AS	Lofotteina AS	Redningsselskapet Region Nord
Carsoe	Lorentzen Hydraulikk AS	Rekvisitt Transmisjoner AS
CodeIT Group	Mal Proff	Releka AS
DEIF NORGE AS	Marel Iceland ehf.	Rovde Møbel & Design AS
Delitek Marin AS	Marin Design AS	Safepath AS
DNB Bank ASA	Marin Teknisk AS	Scala Norway AS
DNG NORGE AS	Marina Solutions AS	Scaleit AS
Dualog Fisknett AS / Fangstr	Marine Dynamics AS	Sea-Tek AS
Entec Evotec AS	Marine Parts & Propulsion AS /Marine & Industri PowerAS	Selstad AS
Farco AS	Maritime Montering	Silikal Nord Norge AS
Finnøy Gear & Propeller AS	Marport Norge AS	Sintef Ocean
Fiskeridirektoratet	Melbusystems AS	Sjøfartsdirektoratet
Fjord Supply AS	Moen Verft AS	Skarvik AS
Froster AS	Moltech Norge AS	Skipskompetanse AS
Frydenbø Industri Blokken AS	Momek services	Skipsutstyr AS
Frøystad AS	Multivac AS	Sleipner Motor AS
Furuno Norge AS	Mundal Båt AS	Smådal Mekaniske AS
Glamox AS	Mustad Autoline AS	Sparebank1 Nord-Norge
Got Skogsøy as	Myre Sveis & Mek. Verksted AS	Stadyard AS
Grovfjord Båtbyggeri AS	Myre Sveis & Mek. Verksted AS	Stormcranes AS
Havfront AS	Møre Båtservice AS	Teknotherm Marine AS
Havtech AS	Mørenot Fishery AS	Trefjar LTD
Hibotech AS	NOFI Tromsø AS	Tromsø Marineservice AS
Hovde Maritim AS	Nofima AS	Ulmatec
HYDAC AS	Nogva Motorfabrikk AS	Vartdal Plast Bodø AS
Hydroscand AS	Nor- Dan marine AS	Vest-Lofoten videregående skole / Lofoten maritime sikkerhetssenter
Hyra AS	Norbelt AS	Vik Ørsta AS
Hytorc Norge AS	Nordic Supply System AS	Vónin Refa
IEC Telecom Norway	Nordlys Forsikring Gjensidig	Værlandet Fiskeridistrikt AS
IEC Telecom Norway	Norges Fiskarlag	Vågan havnevesen KF / Vågan kommune
Imtas Harstad AS	Norges Råfisklag	Westing AS
Innomar Ocean Technology	Norges Sildesalgslag	Yanmar Europe / Maritim Motor AS
Insula AS	Norlense	Ydra AS
K.Nordahls Trykkeri AS - Reklamebyrået Mål og Mening	Norsap AS	Zewo

Garnbåten «Korsnesjenta» er en hybridbåt på diesel og elektrisitet. Med denne modellen, som kalles Lofotsjarken, er den grønne revolusjonen så smått i gang i fiskerinæringen. Foto: Ballstad Slip

På messe med grønne tanker

Blant gamle kjente utstillere på Lofotfishing 2023 kommer «Lofoten – de grønne øyene» garantert til å skille seg ut.

Av – Edd Meby

For oss er det både viktig og morsomt å delta på Lofotfishing,

men det handler også om synliggjøring. Vi gleder oss til å møte publikum, sier Laura Johanne Olsen.

Hun er programleder for De grønne øyene, som er et samarbeidsprosjekt mellom seks kommuner i Lofoten, der målet er at Lofoten i 2040 skal være et lavutslippssamfunn. Programmet er fullstappet av ambisiøse mål innenfor flere sektorer, og der er blant annet elektrifisering av fiskeriflåten en sentral del. Sånn

sett er det logisk at de grønne øyene er på plass på Lofotfishing, med en felles stand som går under navnet «Lydløs Lofoten».

Under denne paraplyen vil det være flere små og store bedrifter som på forskjellig måte jobber mot samme mål; en fiskeflåte med lavere eller null utslipp. Selskaper som Zero Kyst, Lift Ocean, Plug Lofoten, Evoy og Hyrex er i forkant av det grønne skiftet, og du finner dem på Lydløs Lofoten.

Barents Skipsservice AS

- et klart førstevalg på mekaniske tjenester

Et mekanisk verksted som ligger i «fiskerihovedstaden» Båtsfjord.

- Vi har et bredt tilbud med varer og tjenester – og kvalifiserte arbeidere som stiller opp når behovet skulle inntreffe.
- Lang erfaring og god kompetanse på reparasjoner og vedlikehold av norske og russiske fiskefartøy.
- Båt-lift kapasitet 100 tonn. Spyling og bunnsmurning.

NOGVA
PROPULSION + AUXILIARY

VOLVO PENTA

FISKERIHØVEDSTADEN
Båtsfjord

POLARFEED

FØR PÅ FISKENS PREMISER

www.polarfeed.no

Vi ønsker å møte de som besøker messen, enten det er fiskerne eller leverandørene. Det vi kan levere er ærlige og realistiske svar på de mange spørsmålene som vi vet at folk har, sier Olsen, som også har invitert reiselivet inn: Vi ønsker dialog med den delen av reiselivet som frakter turister med båt, og jeg har invitert slike aktører til å komme på vårt frokostseminar på torsdag under Lofotfishing.

Arbeidet med å lage fremtidens grønne båter til fiskeriene berører selvsagt også utviklingen av fritidsflåten og reiselivet. De første hybridbåtene er allerede i aktivt fiske i Nord-Norge, og disse båtene blir i seg selv en del av den praktiske forskningen og kunnskapsinnhenting som nå foregår, der man løser utfordringene når de oppstår i båten.

For å få til denne omstillingen i små nordnorske fiskerihavner, er det viktig å utvikle samarbeid med andre næringer og samle flere brukere på grønn energi som

- Det forhandles og det skrives alltid kontrakter under Lofotfishing. Det synes vi som arrangør er et veldig viktig element, forteller messesjef Arne W. Mørch. Foto: Våganavisa

skaper aktivitet gjennom året og grunnlag for investeringer.

Reiseliv, naturturisme og kollektivtransport skal også møte krav om lavere klimautslipp, og er mulige partnere i grønn omstilling i fiskeværene. De grønne øyene skiller seg positivt ut i en region som ikke er mest kjent for samarbeid over kommunegrensene:

I dette prosjektet fungerer det utmerket. Vi har fått seks kom-

muner til å bli enige om 100 punkter, og vi oppfatter at prosjektet er unikt i nasjonal sammenheng, sier Olsen.

Samarbeid er selve nøkkelen til å lykkes. Disse kommunene er relativt små, og er nødt til å samarbeide for å nå målene. Bare på

denne måten kan Lofoten lykkes med selv å legge premissene for utviklingen.

De grønne øyene

«Lofoten – de grønne øyene 2030» skal sørge for at Lofoten kutter utslipp i tråd med Paris-avtalen og stadig strengere klimakrav.

- Programmet er også en vekststrategi som skal sikre øy-samfunnet økt konkurransekraft de neste årene.
- Seks kommuner og partnere fra privat næringsliv har blitt enige om å gå foran inn i det grønne skiftet.
- Med hundre målsetninger å nå innen 2030, kommer samhandling på tvers av kommuner og sektorer til å være Lofotens viktigste verktøy fremover.
- Elektrifisering av fiskeflåten er nødvendig for å nå vedtatte mål om reduserte klimagassutslipp.
- Kystfisket i Lofoten skal ha halvert klimagassutslippene innen 2030, med mål om å bli en lavutslipps verdikjede fra kyst til marked innen 2040.
- 10 % av eksisterende fiskefartøy i Lofoten skal innen utgangen av 2026 være ombygget til nullutslipps-fartøy, minimum 30 % innen utgangen av 2030.
- Innen 2026 velges lav- eller nullutslippsløsninger for alle nye fiskefartøy som anskaffes med hjemmehavn i Lofoten.

ZeroKyst og Lofoten De grønne øyene presenterer:

LØS Lofoten

Fremtiden er elektrisk for kystfiske, havbruk, reiseliv, persontransport og fritidsbåter

Bli med på fagseminar:

Torsdag 16. mars kl. 0830 til 1130 på Thon Hotel Lofoten

Besøk oss på LofotFishing i Kabelvåg 16. til 18. mars

ZEROKYST

Selfa HYMATECH

PLUG

EVØY

SESX

LIFT OCEAN

HYREX

DE GRØNNE ØYENE LOFOTEN 2030

LØS er en arena for fremtidens båtliv. Vi skal skape nysgjerrighet og entusiasme om nullutslipp på sjøen.

LOFOTFISHING 2023
Besøk oss i HALL B, gate A

**U
BUSCH**
VACUUM SOLUTIONS

Nordnorske bedrifter - de 300 største

Store endringer blant tungvektene

Selskapene på listetoppen over store nordnorske bedrifter er i endring. Deler av virksomheter selges ut, andre endrer struktur og adresse.

Av – Knut Ørjasæter

Vi har ikke tatt med offentlige virksomheter som sykehus og Råfisklaget i vår oversikt. Hadde disse virksomhetene blitt inkludert ville de inntatt de tre første plassene på listen med Helse Nord RHF som nummer 1, Råfisklaget som nummer 2 og

Universitetssykehuset Nord-Norge som nummer 3. I tillegg ville Nordlandssykehuset HF kommet på plass nummer 7. Uten disse toppes listen av Alcoa.

Alcoa i topp

Alcoa er den desidert største bedriften i Nord-Norge målt etter omsetning. Selskapet flyttet hovedkontoret fra Oslo til Mosjøen i desember 2021. Flyttingen sendte selskapet rett i topp på listen over de 300 største nordnorske bedriftene.

Alcoa har to aluminiums-smelteverk i Norge, ett i Lista helt sør i Norge og ett i Mosjøen. Totalt antall ansatte er i overkant av 780 hvorav vel 450 i Mosjøen. God vekst i etterspørselen av

aluminium i både Europa og verden post-korona ga kraftig vekst i omsetning. Samlet omsetning nærmer seg 10 milliarder kroner etter å ha økt med nærmere 40 prosent fra 2020 til 2021. Inntjeningen gikk også kraftig opp og konsernet endte med et overskudd på nær 2,6 milliarder kroner i 2021. Salget foregår for en stor del i USD og en svekket kronekurs i forhold til USD har også bidratt til vekst og god inntjening.

Totalt produserer Alcoa vel 300.000 tonn aluminium i Norge. Alcoas forretningsidé er å produsere skreddersydde aluminiumslegeringer tilpasset kundenes krav og spesifikasjoner. De lager legeringer der andre

metaller og innsatsfaktorer blandes inn for å gi de egen-skapene kundene ønsker.

- Rett før årsskiftet 2022/2023 ble Alcoa Norway ANS oppløst og Alcoa Norway AS etablert. Hva er årsaken til denne forandringen?

- Det er en udramatisk skrivebordsøvelse gjort ut fra et administrativt synspunkt, sier kommunikasjonssansvarlig Trym S. Vassvik i Alcoa Norway. - Alcoa Norway AS er nå en juridisk enhet som består av to verk, Alcoa Lista og Alcoa Mosjøen. Verkene er ikke egne juridiske enheter/datterselskaper.

Alcoa Norway har inngått flere

langsiktige kraftkjøpsavtaler som sikrer vel halvparten av kraftbehovet for verkene til selskapet frem mot 2036. Resten kjøpes inn gjennom kortsiktige avtaler. De høye strømprisene sørpå medførte at aluminiumsverket på Lista stengte ned en produksjonslinje i august i fjor. Det utgjør cirka 30 prosent av produksjonen ved verket. Nylig ble det kjent at produksjonskuttet vil vare ut 2023. Dette reduserer strømforbruket ved smelteverket med en tredjedel.

Smelteverk i kraftig vekst

Ser vi på listen over vekstselskaper i Nord-Norge så finner vi også et annet smelteverk på veksttoppen, Finnjord AS ved Finnsnes. Finnjord produserer ferrolegeringer. Selskapet økte omsetningen med nær 65 prosent fra 2020 til 2021 fra 915 millioner kroner til 1.501 millioner kroner. Inntjeningen var imidlertid ikke like god som for Alcoa som hadde en driftsmargin på 26,7 prosent. Finnjords driftsmargin var på 17,1 prosent.

Celsa er et stålverk som lager armeringsstål og som holder til

De 300 største virksomhetene i i Nord Norge

Nr.	Selskap	Konsernregnskap	Driftsinnntekt	Driftsresultat	Ord. res. før skatt	Lønnsomhet	Virksomhetsområde/industri	Daglig leder	Lokalisering
1	ALCOA NORWAY ANS	Nei	9 682 000	2 585 000	2 594 000	24,7	Produksjon av primæraluminium,	Grete Hindersland	MOSJØEN
2	CONSTO HOLDING I AS	Ja	8 179 452	260 964	241 308	7,4	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Kent-Helge Holst	TROMSØ
3	BIOMAR A.S.	Nei	7 059 865	39 949	48 481	2,0	Produksjon av fôrvarer til husdyrhold	Håvard Yngve Jørgensen	MYRE
4	TORGHATTEN AS	Ja	5 739 395	139 821	94 149	1,6	Hovedkontortjenester	Stein Andre Herigstad-Olsen	BRØNNØYSUND
5	TROMS KRAFT AS	Ja	5 049 753	631 181	554 988	7,3	Hovedkontortjenester	Semming Semmingsen	TROMSØ
6	TROMS HOLDING AS **)	Ja	5 049 726	559 405	483 207	6,4	Hovedkontortjenester		TROMSØ
7	HATI HOLDCO AS ***)	Ja	4 854 484	46 832	-255 935	0,6	Hovedkontortjenester		BRØNNØYSUND
8	FLYCO AS ***)	Ja	4 624 271	180 163	96 315	6,6	Hovedkontortjenester		BRØNNØYSUND
9	WIDERØE AS	Ja	4 624 271	194 001	109 235	7,9	Hovedkontortjenester	Stein Nilsen	BODØ
10	ASKO NORD AS	Nei	4 429 012	67 313	67 798	8,6	Engroshandel med bredt utvalg av nærings- og nytelsesmidler	Grete Ovanger	TROMSØ
11	NERGÅRD AS	Ja	4 307 873	471 083	510 739	12,0	Hovedkontortjenester	Tommy Torvanger	TROMSØ
12	CERMAQ NORWAY AS *)	Nei	5 981 925	2 192 102	2 193 471	24,2	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	John Gunnar Glørstad	NORDFOLD
13	CELSA ARMERINGSSTÅL AS	Nei	4 267 802	626 962	491 561	27,2	Produksjon av jern og stål	Utku Öner	MO I RANA
14	WIDERØE'S FLYVESELSKAP AS	Nei	4 237 292	100 806	32 916	9,1	Lufftransport med passasjerer	Stein Nilsen	BODØ
15	COOP NORD SA	Ja	4 192 958	162 169	114 817	4,7	Butikkhandel med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler	Yngve Haldorsen	TROMSØ
16	SPAREBANK 1 NORD-NORGE	Ja	3 739 000	2 559 000	2 794 000		Bankvirksomhet ellers	Liv Bortne Ulriksen	TROMSØ
17	IHB INVEST AS	Ja	3 610 782	796 645	1 080 078	14,5	Hovedkontortjenester	Inge Harald Berg	STOKMARKNES
18	ISHAVSKRAFT AS	Nei	3 554 265	85 933	77 979	9,0	Handel med elektrisitet	Stig Asle Hanssen	ALTA
19	NORDLAKS OPPDRETT AS	Nei	3 440 892	614 091	737 574	14,6	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Eirik Welde	STOKMARKNES
20	COOP NORDLAND SA	Ja	3 191 196	143 523	98 336	5,4	Butikkhandel med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler	Lars Arve Jakobsen	BODØ
21	OCCASIONE BY OLAISEN AS	Ja	3 108 712	840 336	961 854	20,7	Hovedkontortjenester	Aino Kristin Lindal Olaisen	OSLO
22	NOVA SEA AS	Nei	3 014 062	794 757	888 719	25,8	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Tom Eirik Aasjord	LOVUND
23	LEONHARD NILSEN & SØNNER - EIENDOM AS	Ja	2 891 418	831 780	816 030	50,3	Utleie og leasing av bygge- og anleggsmaskiner og -utstyr	Frode Michal Nilsen	RISØYHAMN
24	LERØY AURORA AS	Nei	2 540 748	438 227	408 919	12,7	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Kurt-Einar Karlsen	TROMSØ
25	NRS FARMING AS	Nei	2 035 858	309 725	263 056	10,3	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Roger Bekken	ALTA
26	HELGELAND KRAFT AS	Ja	2 004 011	385 570	338 038	7,5	Hovedkontortjenester	Eivind Mikalsen	MOSJØEN
27	CONSTO NORD AS	Ja	1 940 500	81 262	79 498	9,3	Oppføring av bygninger	Erlend Danielsen	TROMSØ
28	SORIA HOLDING AS	Ja	1 931 140	139 114	124 532	11,1	Kjøp og salg av egen fast eiendom		SVOLVÆR
29	BOREAL SJØ AS	Nei	1 921 299	77 839	28 401	3,3	Innenlandske kyststruter med passasjerer	Steinar Johan Mathisen	HAMMERFEST
30	HOLMØY HOLDING INVEST AS	Ja	1 906 033	525 171	493 721	10,4	Hovedkontortjenester		Sortland
31	OH HOLDING AS	Ja	1 906 033	525 138	493 688	10,4	Uoppgitt eller utilstrekkelig oppgitt virksomhet	Ola Helge Holmøy	Sortland
32	BIL I NORD AS	Nei	1 827 487	106 397	105 321	33,7	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	Jan Hugo Svendsen	SVOLVÆR
33	SALTEN AQUA AS	Ja	1 822 512	14 859	21 027	3,1	Hovedkontortjenester	Jarle Solemdal	BODØ
34	GRIEG SEAFOOD FINNMARK AS	Nei	1 791 210	219 228	183 987	8,9	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Vidar Aamo Nikolaisen	ALTA
35	TORGHATTEN NORD AS	Nei	1 776 704	348 725	310 123	9,3	Innenlandske kyststruter med passasjerer	Torkild Johan Torkildsen	TROMSØ
36	POLAR QUALITY AS	Nei	1 707 544	13 546	16 992	5,4	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Robert Johansen	BODØ
37	NORDVIK GRUPPEN AS	Ja	1 703 057	59 565	45 432	6,4	Hovedkontortjenester	Fredrik Nordvik	BODØ
38	RANA GRUBER ASA	Ja	1 668 429	763 088	759 745	70,6	Bryting av jernmalm	Gunnar Moe	MO I RANA
39	BJØRN BYGG AS	Nei	1 591 972	20 550	22 025	4,5	Oppføring av bygninger	Gro Skaar Knutsen	TROMSØ
40	FINNFJORD AS	Nei	1 500 685	257 190	249 937	26,1	Produksjon av ferrolegeringer	Geir Henning Wintervoll	FINNSNES
41	WINCO AS	Ja	1 500 685	257 034	250 029	26,3	Hovedkontortjenester		FINNSNES
42	DAGLIGVARE GRUPPEN TROMSØ AS	Ja	1 405 549	57 523	58 716	14,5	Butikkhandel med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler	Robert Falck	TROMSØ
43	COOP FINNMARK SA	Nei	1 290 637	84 850	87 786	11,1	Butikkhandel med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler	Jan-Ivar Alsén	ALTA
44	LUFTAMBULANSETJENESTEN HF	Nei	1 276 135	-746	0	0,0	Ambulansetjenester	Øyvind Juell	BODØ
45	NORDVIK AS	Nei	1 248 131	32 648	31 656	16,2	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	Christian Nordvik	BODØ
46	LERØY NORWAY SEAFOODS AS	Nei	1 233 155	-93 365	-101 154	-14,6	Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	Børge Soleng	MELBU
47	KONGSBERG SATELLITE SERVICES AS	Ja	1 232 423	337 702	332 857	18,2	Satellittbasert telekommunikasjon	Rolf Skatteboe	TROMSØ

i Mo i Rana. Også Celsa er en vekstvinner. Selskapet økte omsetningen fra 2020 til 2021 med over 50 prosent. Med en driftsmargin på i underkant av 15 prosent ligger selskapets inntjening bak de andre to smelteverksbedriftene.

Smelteverkene har tjent gode penger på gjenåpning av samfunnet etter koronastengingen. De er imidlertid storforbrukere av elektrisk kraft og vil få store utfordringer dersom kraftprisene i Nord-Norge stiger kraftig og dersom det blir økonomiske nedgangstider internasjonalt. Ikke bare strømpriser kan skape problemer og kan gi mørke skyer for utsiktene fremover. Smelteverkene får kompensasjon for CO2 avgift som må betales. Avgiften skal blant annet bidra til å betale for utslipp fra kraftproduksjon. En slik avgift slipper mange av konkurrentene. Skatteutvalget, som leverte sin utredning med en rekke forslag til skatteendringer før jul, går inn for å avvike CO2-kompensasjonsordningen. Alcoa fikk 435 millioner kroner i CO2-kompensasjon i 2021. Et forslag i tråd med skatteutvalget

vil ha store konsekvenser for smelteverkene.

Torghatten faller

Torghatten-konsernet har i flere år vært det største nordnorske selskapet. Etter at Torghatten ble kjøpt opp av det private investeringsfondet EQT våren 2021 og gjorde mange tidlige Torghatten-aksjonærer til mange-millionærer, har selskapets virksomhet krympet kraftig. Konsernet har derfor falt fra topplasseringen over de største nordnorske bedriftene til en fjerdeplass på vår liste. Bakgrunnen var at EQT ikke ønsket flyvirksomheten. Widerøe ble derfor ikke med videre etter EQT-overtagelsen. Dermed forsvant en omsetning på mellom 4 og 5 milliarder kroner ut av Torghatten-konsernet. Widerøe er i dag 66 prosent eid av Flyco og konsolidert inn i Flycos konsernregnskap. De resterende aksjene er eid av Fjord1-gruppen der Sævik-familien og Havila-gruppen i fra Fosnavåg er helt sentrale.

Torghatten vil falle ytterligere nedover på listen. Kort tid etter at EQT overtok Torg-

hatten-konsernet forsvant bussvirksomheten ut av selskapet. Dermed forsvant ytterligere nær 3 milliarder kroner i driftsinntekter, 2.200 ansatte og 1.500 busser ut av konsernet.

Torghatten i dag er et konsern med vel 3 milliarder NOK i omsetning og med 1.250 ansatte. Virksomheten er i hovedsak sjøtransport med drift av ferger og hurtigbåt i hele Norge. Bussvirksomheten er en del av Connect Bus som holder til utenfor Oslo og kommer derfor ikke inn på listen over nordnorske selskaper.

Consto - nordnorsk entreprenørentevy

Consto Holding Iertoppselskapet i et konsern med to selvstendige operative forretningsområder, eiendomsutvikling og anleggsvirksomhet. Begge forretningsområder har konsernledelsen plassert i Tromsø. Eiendomsutvikling skjer i Barlindhaug Eiendom AS. Bygg og anleggsvirksomheten skjer i Consto AS som har utviklet seg til å bli Norges fjerde største bygg- og anleggskonsern. I dag har gruppen over 1.300 ansatte

Skatteutvalget, som leverte sin utredning med en rekke forslag til skatteendringer før jul, går inn for å avvike ordningen med CO2-kompensasjon. Et forslag i tråd med skatteutvalget vil ha store konsekvenser for alle smelteverk i landet og tilhørende tusevis av arbeidsplasser. Alcoa fikk eksempelvis 435 millioner kroner i CO2-kompensasjon i 2021. Her fra Alcoa sin fabrikk i Mosjøen. Foto: Alcoa Norway AS

i Norge og Sverige. Inntjeningen i konsernet er tilfredsstillende med en driftsmargin på nær 20 prosent. Det er ikke mange entreprenørbedrifter som kan vise til en slik inntjening.

Innen eiendomsutvikling har selskapet også startet med utvikling av eiendommer utenfor Nord-Norge. På Østlandet har de bygget/utviklet 200 boliger i

Jessheim-området i tillegg til et OBS byggevarerhus. Dette er eid sammen med Profier (Gjelsten-familien) og Coop Norge Eiendom. Barlindhaug Eiendom er også i gang med et større boligprosjekt på Gjøvik. Det er etablert egne kontorer i Trondheim og Bergen for å ivareta virksomheten lokalt i disse områdene.

Nr.	Selskap	Konsernregnskap	Driftsinntekt	Driftsresultat	Ord. res. før skatt	Lønnsomhet	Virksomhetsområde/industri	Daglig leder	Lokalisering
48	EIDSFJORD SJØFARM AS	Nei	1 172 242	352 802	345 767	17,4	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Roger Dagfinn Simonsen	Sortland
49	YVE AS	Ja	1 154 186	-32 393	-39 804	-1,3	Handel med elektrisitet	Anders Johan Kvamme	Narvik
50	BRØDRENE KARLSEN HOLDING AS	Ja	1 152 845	181 936	188 622	11,7	Hovedkontortjenester	Rita Karlsen	Husøy i Senja
51	ARVA AS	Nei	1 151 604	299 361	263 165	5,1	Distribusjon av elektrisitet	Eirin Kjølstad	Bodø
52	ECONOR HOLDING AS	Ja	1 142 982	36 805	22 280	3,5	Hovedkontortjenester	Stewart William Berg	Tromsø
53	KVARØY FISKEOPPDRETT AS	Ja	1 131 905	42 345	29 228	4,0	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Alf Gøran Knutsen	Indre Kvarøy
54	LEONHARD NILSEN & SØNNER AS	Nei	1 116 999	55 910	54 864	8,8	Bygging av bruer og tunneler	Jonas Einar Teltie	Risøyhamn
55	LOFOTEN VIKING AS	Nei	1 112 696	133 246	151 735	26,9	Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	Arne Norval Mathisen	Væroy
56	NERGÅRD SEAFOOD AS	Nei	1 112 584	14 425	12 133	17,7	Engroshandel med fisk, skaldyr og bløtdyr	Jon Ingi Björnsson	Tromsø
57	NORDLY HOLDING AS	Ja	1 100 459	22 317	19 053	4,6	Hovedkontortjenester		Leknes
58	PITANCIA AS	Ja	1 100 459	33 769	33 482	6,7	Hovedkontortjenester	Jim Roger Nordly	Leknes
59	GUNVALD JOHANSEN HOLDING AS	Ja	1 071 095	23 442	17 662	2,7	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Gunnar Hugo Johansen	Bodø
60	KARLSØYBRUKET AS	Nei	1 054 118	99 076	87 692	18,7	Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	Anders Pedersen	Ålesund
61	LKAB NORGE AS	Nei	1 023 693	125 602	70 005	3,9	Lasting og lossing	Marit Waleniussen	Narvik
62	KRÆMER AS	Ja	1 013 687	43 975	36 167	4,2	Hovedkontortjenester	Kay-Hugo Hanssen	Tromsø
63	TED ENDRESEN HOLDING AS	Ja	1 006 988	68 201	47 582	14,5	Hovedkontortjenester		Myre
64	TEKNISK BUREAU ENGROS AS	Ja	999 369	30 904	26 517	7,6	Produksjon av maskiner og utstyr til nærings- og nytelsesmiddelindustri	Oddvar Sigvard Antonsen	Kvaløya
65	HARILA INVEST AS	Ja	979 196	69 217	58 739	9,7	Hovedkontortjenester		Vadsø
66	GIGANTE HAVBRUK AS	Ja	973 969	127 329	113 709	9,5	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Kjell Arild Lorentsen	Bodø
67	SALTENS GRUPPEN AS	Ja	947 764	42 432	36 348	7,4	Hovedkontortjenester	Anders Mjaaland	Bodø
68	KRAEMER MARITIME HOLDING AS	Ja	944 065	28 734	28 779	9,7	Hovedkontortjenester	Kay-Hugo Hanssen	Tromsø
69	KRAEMER MARITIME AS	Nei	913 603	18 249	18 457	9,1	Engroshandel med bredt utvalg av nærings- og nytelsesmidler	Kay-Hugo Hanssen	Tromsø
70	ELEKTRO AS	Ja	908 624	13 677	15 324	2,8	Hovedkontortjenester	Einar Jørgensen	Bodø
71	STIM. AS	Nei	908 462	23 006	21 322	10,0	Engroshandel med sykepleie- og apotekvarer	Jim Roger Nordly	Leknes
72	LUDWIG MACK AS	Ja	894 801	43 115	37 344	11,2	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Harald Brødrup	Tromsø
73	MYRE EIENDOM AS	Ja	876 538	41 980	34 065	14,9	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Ted Robin Endresen	Myre
74	NORDLAKS PRODUKTER AS	Nei	860 467	36 934	118 147	30,6	Frysing av fisk, fiskefileter, skaldyr og bløtdyr	Tomas Tommerås	Stokmarknes
75	WIDERØE GROUND HANDLING AS	Nei	857 855	-4 422	-2 883	-0,5	Andre tjenester tilknyttet lufttransport	Marius Myhre	Bodø
76	POLAR KRAFT AS	Nei	857 661	33 369	31 738	8,5	Handel med elektrisitet	Herold Myrland	Narvik
77	CORRENTE HOLDING AS	Ja	852 935	19 908	14 869	33,0	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Robert Ottesen	Tromsø
78	ICE FISH AS	Nei	852 915	19 679	15 651	41,7	Engroshandel med fisk, skaldyr og bløtdyr	Robert Ottesen	Tromsø
79	MYRE FISKEMOTTAK AS	Nei	849 668	42 865	40 443	27,6	Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	Ted Robin Endresen	Myre
80	KVARØY SALMON AS	Nei	834 963	-11 088	-4 274	7,3	Engroshandel med fisk, skaldyr og bløtdyr	Rune Mikalsen	Indre Kvarøy
81	TROMSØ KOMMUNALE PENSJONSKASSE	Nei	829 122	15 228	51 565	0,8	Pensjonskasser	Erling Høyer-Pettersen	Tromsø
82	ELLINGSEN SEAFOOD HOLDING AS	Ja	824 620	225 256	218 003	13,4	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Line Ellingsen	Skrova
83	WILLIAM EIENDOM AS	Ja	820 238	88 272	72 547	4,7	Hovedkontortjenester	Tomas Norager Haugan	Tromsø
84	FRAM SEAFOOD AS	Nei	808 892	6 150	8 202	6,5	Engroshandel med fisk, skaldyr og bløtdyr	Ole Kristian Kjellbakk	Bodø
85	ELLINGSEN SEAFOOD AS	Nei	806 705	230 227	230 624	20,5	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Line Ellingsen	Skrova
86	KRONSTEINGRUPPEN AS	Ja	789 061	15 618	13 928	5,1	Hovedkontortjenester	Torgeir Arntsen	Sortland
87	SALTEN KRAFTSAMBAND AS	Ja	784 890	397 243	418 054	7,6	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Liina Veerme	Fauske
88	HELSE NORD IKT HF	Nei	784 192	6 592	3 070	1,1	Programmeringstjenester	Oddbjørn Schei	Tromsø
89	NERGÅRD HAVFISKE AS	Nei	768 306	327 209	331 415	23,4	Hav- og kystfiske	Kenneth Holmøy	Tromsø
90	ECONOR AS	Nei	766 346	16 241	15 551	6,9	Oppføring av bygninger	John-Oskar Nyvoll	Tromsø
91	FINNMARK HAVFISKE AS	Nei	750 842	234 520	223 348	18,2	Hav- og kystfiske	Ronny Vågsholm	Ålesund
92	LOVUNDLAKS AS	Nei	748 379	260 315	310 873	23,3	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Jacob Palmer Meland	Lovund
93	MELAND EIENDOM HOLDING AS	Ja	748 329	258 538	403 962	20,9	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Kjetil Fjellgaard	Lovund
94	BOMPENGESELSKAP NORD AS	Ja	745 606	86 787	143	2,0	Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	Erling Adelstein Bortne	Narvik
95	NORDKRAFT AS	Ja	739 982	130 553	139 598	3,8	Handel med elektrisitet	Eirik Frantzen	Narvik
96	HARILA AS	Nei	736 069	31 792	31 687	18,7	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	Glenn Tore Brevik Harila	Vadsø
97	THE QUARTZ CORP AS	Nei	732 422	120 734	115 555	16,0	Produksjon av ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted	Thomas Jean Marie Olivier Guillaume	Drag
98	FERROGLOBE MANGAN NORGE AS	Nei	726 093	25 054	12 100	3,3	Produksjon av ferrolegeringer	Roar Bustnes	Mo i Rana
99	SPAREBANK 1 HELGELAND	Ja	715 000	328 000	264 000	0,9	Bankvirksomhet ellers	Hanne Nordgaard	Mo i Rana

Utlandet dominerer

En rekke av de største bedriftene har utenlandske eiere. Dette gjelder Alcoa Norway som er 100 prosent eid av det amerikanske Alcoa-konsernet. Biomar på Øksnes i Vest-erålen, som er en gigant innen fiskefôr, er eid av danske interesser. BioMar ble grunnlagt av en gruppe danske fiskeoppdrettere i 1962 og er i dag eid av Schouw & Co som er notert på børsen i København der gruppen er verdsatt til i underkant av 20 milliarder norske kroner. Biomar er den største investeringen til Schouw & Co og står for over halvparten av den samlede omsetningen i konsernet.

Torghatten er eid av EQT som har hovedsete i Stockholm. Det norske investeringselskapet Nysnø har en mindre eierandel i Torghatten gjennom eierskap i Hati Holdco AS. Det er Hati Holdco som sitter på alle aksjene i Torghatten. EQT ble grunnlagt i 1994 og investerer globalt. EQT har over 2.200 milliarder kroner under forvaltning.

Sjømat-konsernet Cermaq driver hovedsakelig med oppdrett av laks og ørret. Selskapet er et heleid datterselskap av japanske Mitsubishi Corporation, og et av verdens største innen lakseoppdrett.

Celsa er et internasjonalt stålselskap med hovedkvarter i Barcelona i Spania. Det er over 8.000 ansatte i konsernet.

Slår vi sammen selskaper som har konsernrelasjon og er en del av samme konsern ser de 10 største nordnorske selskapene ut som følger:

- 1 ALCOA NORWAY ANS
- 2 CONSTO HOLDING AS
- 3 BIOMAR AS
- 4 TORGHATTEN AS / HATI HOLDCO AS
- 5 TROMS KRAFT AS / TROMS HOLDING AS

- 6 FLYCO AS / WIDERØE AS
- 7 ASKO NORD AS
- 8 NERGÅRD AS
- 9 CERMAQ NORWAY AS
- 10 CELSA ARMERINGSSTÅL AS

Halvparten av de 10 største nordnorske selskapene har utenlandske eiere. Disse 5 selskapene omsatte for i underkant av 33 milliarder kroner i 2021. Det utgjorde 55 prosent av den samlede omsetningen til de 10 største selskapene der de med konsernrelasjon er slått sammen.

De 300 største virksomhetene i i Nord Norge

Nr.	Selskap	Konsern-regnskap	Drifts-inntekt	Drifts-resultat	Ord. res. før skatt	Lønn-somhet	Virksomhetsområde/industri	Daglig leder	Lokalisering
100	PRESTFJORD AS	Nei	711 326	146 577	126 419	6,0	Hav- og kystfiske	Knut Roald Holmøy	SORTLAND
101	VARANGER KRAFT AS	Ja	711 223	109 297	70 631	4,3	Distribusjon av elektrisitet	Terje Skansen	VADSØ
102	SKS PRODUKSJON AS	Nei	693 120	362 629	349 955	14,4	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Liina Veerme	FAUSKE
103	NORLAND HAVFISKE AS	Nei	689 163	182 651	177 312	16,4	Hav- og kystfiske	Ronny Vågsholm	ÅLESUND
104	NOFIMA AS	Nei	676 994	1 075	1 725	1,0	Annen forskning og annet utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	Øyvind Fylling-Jensen	TROMSØ
105	HELGELAND KRAFT STRØM AS	Nei	670 979	57 622	51 255	18,5	Handel med elektrisitet	Arild Inge Markussen	MOSJØEN
106	STÅLE NILSEN SEAFOOD AS	Nei	666 704	22 872	18 516	21,7	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Ståle Ovdal Nilsen	MYRE
107	SJØFRISK NORGE AS	Nei	662 658	28 449	28 252	25,8	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Gunvor Jørgenvåg Collier	LEKNES
108	GUNVALD JOHANSEN BYGG AS	Nei	650 716	-26 911	-21 251	-8,0	Oppføring av bygninger	Lars-Fredrik Solberg	BODØ
109	SYKEHUSAPOTEK NORD HF	Nei	648 493	14 902	15 226	8,7	Engroshandel med sykepleie- og apotekvarer	Hilde Gustavsen Erstad	TROMSØ
110	LINEA AS	Nei	645 703	114 533	86 558	5,5	Distribusjon av elektrisitet	Steinar Johansen Benum	MOSJØEN
111	BODØ PENSJONSKASSE	Nei	613 484	18 210	33 815	0,7	Pensjonskasser	Hans Petter Horsgaard	BODØ
112	HURTIGRUTEN SJØ AS	Nei	595 311	321	13	0,2	Utleie av arbeidskraft	Jonas Wessel	KIRKENES
113	LOFOTPRODUKT AS	Nei	585 761	7 943	7 121	6,7	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Øystein Arctander Rist	LEKNES
114	DALMO HOLDING AS	Ja	585 608	25 438	9 603	5,3	Hovedkontortjenester	Wiggo Dalmo	MO I RANA
115	KERNEL AS	Ja	583 728	22 683	21 824	2,5	Hovedkontortjenester	Kolbjørn Haarr	BODØ
116	PILAR ENTREPRENØR AS	Nei	581 942	5 247	5 766	3,9	Oppføring av bygninger	Vegard Berg-Johansen	TROMSØ
117	EVRY CARD SERVICES AS	Nei	579 168	82 041	76 208	23,6	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Mario Blazevic	MO I RANA
118	SULLAND TROMSØ AS	Nei	575 643	27 212	26 438	21,3	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	Anne Kathrine Gjerdrum	TROMSØ
119	HANSETH GRUPPEN AS	Ja	571 148	45 900	42 885	17,4	Hovedkontortjenester	Per Reinert Gårseth	BODØ
120	RAISE GRUPPEN HOLDING AS	Ja	570 492	-24 799	-33 903	-5,2	Hovedkontortjenester		MISVÆR
121	WORLD AS	Ja	570 492	-25 006	-33 993	-5,2	Uoppdelt eller utilstrekkelig oppgitt virksomhet		MISVÆR
122	SVEVIA NORGE AS	Nei	570 236	-2 213	-2 633	-1,2	Bygging av veier og motorveier	Lars Reitan	MOSJØEN
123	FLAKSTADVÅG LAKS AS	Nei	568 323	155 557	153 607	28,5	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Roy Alapnes	FLAKSTADVÅG
124	KLO HOLDING AS	Ja	562 740	107 567	106 719	15,9	Hovedkontortjenester	Arne Erling Karlsen	MYRE
125	KAPNORD AS	Ja	561 065	52 551	40 025	13,1	Hovedkontortjenester	Eirik Sjørgård	BODØ
126	CELSA NORDIC AS	Ja	560 494	60 241	56 822	16,7	Hovedkontortjenester	Ignacio Perez Nivelá	MO I RANA
127	PER MOLUND INVEST AS	Ja	547 903	28 936	22 417	12,9	Hovedkontortjenester	Per Ivar Molund	TROMSØ
128	NORDASFALT AS	Ja	546 752	23 690	22 244	9,0	Bygging av veier og motorveier	Kevin Åsli Slettnyr	BODØ
129	TEKNISK BUREAU AS	Nei	542 501	13 678	22 098	11,4	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	Anita Jacobsen	TROMSØ
130	BABCOCK SCANDINAVIAN AIRAMBULANCE AS *)	Nei	568 407	-2 553	-39 976	1,6	Ambulanstjenester	Marius Martin Hansen	TROMSØ
131	ITEAM AS	Ja	536 598	8 800	3 095	2,7	Forvaltning og drift av IT-systemer	Lars Ivar Simonsen	NARVIK
132	MIMIR HOLDCO AS	Ja	536 598	8 529	2 824	2,6	Hovedkontortjenester		NARVIK
133	BODØ ENERGI AS	Ja	522 197	-15 592	53 025	3,6	Hovedkontortjenester	Monica Hansen Fjellstad	BODØ
134	MIKALSEN-INVEST AS	Ja	518 741	6 374	4 732	6,5	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Kjersti Mikalsen Olsrud	HAMMERFEST
135	SCANFISH NORWAY AS	Nei	518 741	6 374	4 732	6,5	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Rune Mikalsen	HAMMERFEST
136	COAST TROMSØ AS	Nei	513 436	6 889	6 143	20,9	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Morten Hermansen	TROMSØ
137	PERFECT TEMPERATURE GROUP AS	Ja	512 040	26 904	18 181	11,8	Hovedkontortjenester	Terje Arnesen	TROMSØ
138	NORDIC LAST OG BUSS AS	Nei	508 510	30 114	28 748	15,6	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	Per Gunnar Strømberg Rasmussen	SVOLVÆR
139	BRØDRENE KARLSEN AS	Nei	500 803	5 790	4 995	11,8	Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	Rita Karlsen	HUSØY I SENJA
140	CONCEPT EIENDOM AS	Ja	500 282	35 247	10 041	4,5	Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	Johnny Viggo Bårdsen	FINNSNES
141	INSULA PRODUKSJON AS	Nei	497 512	-21 026	-31 673	-6,7	Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	Jan Brevik	LEKNES
142	BEVI FOOD AS	Nei	482 258	45 285	42 463	25,7	Engroshandel med papir og papp	Jon Kåre Halstensen	BÅTSFJORD
143	SISO ENERGI AS	Nei	480 551	340 298	240 988	8,1	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Ronald Per Amundsen	STRAUMEN
144	HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS	Nei	480 290	212 406	178 864	8,2	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Torkil Nersund	MOSJØEN
145	ODD HOLDING AS	Ja	474 165	-41 182	-27 233	-1,6	Eiendomsforvaltning		SJØVEGAN
146	KLEIVA FISKEFARM AS	Nei	472 722	11 652	14 657	2,9	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Marius Arvesen	ENGENES
147	OLAV AAKRE AS	Nei	471 351	12 670	12 734	17,3	Engroshandel med frukt og grønnsaker	Cato Lyshaug	OSLO
148	LOFOTKRAFT AS	Ja	469 513	108 362	162 521	9,0	Hovedkontortjenester	Arnt Marelius Winther	SVOLVÆR
149	NORFRA AS	Ja	469 136	16 627	17 433	17,2	Hovedkontortjenester	Björg Helen Nøstvold	TROMSØ
150	NORGES SJØMATRÅD AS	Nei	466 813	28 497	31 244	8,1	PR og kommunikasjonstjenester	Christian Chramer	TROMSØ
151	NORTHERN LIGHTS HOLDING AS	Ja	463 491	122 038	119 373	23,5	Hovedkontortjenester		GROVFJORD
152	LETSEA AS	Nei	457 675	31 947	20 591	12,1	Annen forskning og annet utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	Kristian Johnsen	SANDNESSJØEN
153	NORFRA EKSPORT AS	Nei	451 464	10 127	12 152	53,7	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Björg Helen Nøstvold	TROMSØ
154	SALAKS AS	Nei	446 093	7 631	12 043	2,0	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Odd Geir Bekkeli	SJØVEGAN
155	EGIL KRISTOFFERSEN & SØNNER AS	Ja	443 440	71 453	862 077	57,9	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Eva Maria Kristoffersen	STRAUMSJØEN
156	SIGNAL BREDBÅND AS	Nei	441 312	37 165	16 641	2,6	Kabelbasert telekommunikasjon	Ole Johnny Johansen	BODØ
157	NORGES ARKTISKE STUDENT-SAMSKIPNAD	Ja	441 293	37 123	24 779	2,3	Aktiviteter i andre interesseorganisasjoner ikke nevnt annet sted	Hans Petter Kvaal	TROMSØ
158	ERLING LUNDBERGS HOLDING AS	Ja	440 228	77 717	103 156	9,6	Hovedkontortjenester	Geir Lundberg	GRATANGEN
159	DIPS AS	Nei	435 670	59 200	59 674	16,7	Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi	Kolbjørn Haarr	BODØ
160	TROMS KRAFT PRODUKSJON AS	Nei	427 667	240 624	225 399	13,6	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Helge Mikal Eklund	TROMSØ
161	RUSANES FABRIKKER AS	Nei	425 588	13 725	13 643	12,4	Produksjon av monteringsferdige hus	Kenneth Joakim Strømsnes	RØKLAND
162	SERVICENORD ENGROS AS	Nei	425 571	11 009	10 914	12,1	Engroshandel med bredt utvalg av nærings- og nytelsesmidler	Ole Tom Andreassen	HARSTAD
163	B & E INVEST AS	Ja	422 887	13 723	18 934	4,2	Hovedkontortjenester	Skule Elvevold	TROMSØ
164	EIENDOMSGRUPPEN AS	Ja	422 887	25 657	31 688	5,0	Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	Ted Erik Larsen	TROMSØ

Nr.	Selskap	Konsern-regnskap	Drifts-inntekt	Drifts-resultat	Ord. res. før skatt	Lønn-somhet	Virksomhetsområde/industri	Daglig leder	Lokalisering
165	AURORA AS	Ja	420 183	8 095	-1 559	7,5	Hovedkontortjenester	Hans-Ove Semmingsen	FINNSNES
166	STELLA POLARIS AS	Ja	420 183	8 110	-1 544	7,5	Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	Arnfinn Semmingsen	FINNSNES
167	GILDESKÅL FORSKNINGSSSTASJON AS	Nei	417 858	96 511	93 192	17,0	Tjenester tilknyttet hav- og kystbasert akvakultur	Roy-Arne Eilertsen	INNDYR
168	ARNØY LAKS AS	Ja	414 349	69 797	67 530	15,3	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Håvard Høgstad	LAUKSLETTA
169	ENTREPRENØR HARALD NILSEN AS	Nei	411 742	27 564	29 769	17,9	Oppføring av bygninger	Halvdan Heggheim	ALTA
170	HARALD NILSEN HOLDING AS	Ja	411 742	27 545	46 951	25,0	Hovedkontortjenester	Halvdan Heggheim	ALTA
171	STELLA POLARIS NORWAY AS	Nei	407 060	227	-619	20,1	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Christian Bue Nordahl	TROMSØ
172	ØIJORD & AANES AS	Ja	403 252	63 409	59 855	12,1	Eiendomsforvaltning	Anne Paasche Jakobsen	MO I RANA
173	WIDERØE TECHNICAL SERVICES AS	Nei	399 900	6 401	6 366	6,6	Reparasjon og vedlikehold av luftfartøyer og romfartøyer	Hans Petter Gregersen	BODØ
174	GRATANGLAKS AS	Nei	397 560	57 826	58 972	10,6	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Tore Lundberg	GRATANGEN
175	HAALAND HOLDING AS	Ja	396 464	27 718	49 347	6,3	Hovedkontortjenester	Espen Haaland	MO I RANA
176	SEAFOOD INVEST AS	Ja	394 516	74 648	73 504	17,3	Hovedkontortjenester		LEKNES
177	NORTHERN LIGHTS SALMON AS	Nei	388 275	105 851	106 220	31,3	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Marianne Bendiksen	GROVFJORD
178	LE-GRUPPEN AS	Ja	385 846	11 363	10 146	5,9	Uoppbygg eller utilstrekkelig oppgitt virksomhet	Magnar Marius Lorentzen	LEKNES
179	GUNVALD JOHANSEN HANDEL AS	Nei	384 631	34 716	35 602	24,4	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	Øystein Sjøteig	BODØ
180	PEAB UTBYGGING AS	Nei	384 188	48 798	46 386	9,4	Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers		TROMSØ
181	NERGÅRD SILD AS	Nei	381 804	21 797	20 548	13,1	Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	Oddgeir Simonsen	SENJAHOPEN
182	WILSGÅRD FISKEOPPDRETT AS	Ja	381 419	-4 314	-6 248	-0,5	Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	Fredd-Jarle Wilsgård	TORSKEN
183	MACKS ØLBRYGGERI AS	Nei	372 978	42 833	35 646	11,0	Produksjon av øl	Roger Karlsen	TROMSØ
184	EIMSKIP NORWAY AS	Nei	369 479	4 838	89 570	43,1	Spedisjon	Lara Konradsdottir	TROMSØ
185	LOFOTEN SJØPRODUKTER AS	Nei	369 196	72 164	72 267	17,1	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Roger Mosseng	LEKNES
186	HÁLOGALAND KRAFT NETT AS	Nei	363 776	43 795	35 489	3,8	Distribusjon av elektrisitet	Øyvind Strøm	HARSTAD
187	MO INDUSTRIPARK AS	Ja	363 222	41 201	22 684	3,5	Produksjon av industrigasser	Arve Ulriksen	MO I RANA
188	FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS FORSKNINGSFINANSIERING AS	Nei	362 793	27 191	33 871	4,7	Annen forskning og annet utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	Geir Verner Andreassen	TROMSØ
189	BOLIGBYGGELAGET NOBL	Ja	362 687	28 050	29 755	8,3	Boligbyggelag	Mona Liss Paulsen	BODØ
190	ØYFISK AS	Nei	362 015	113 280	108 532	21,7	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Gunnar Henry Jarl Klo	MYRE
191	HARSTAD KOMMUNALE PENSJONSKASSE	Nei	361 957	-14 909	9 190	0,3	Pensjonskasser	Erling Høyer-Pettersen	OSLO
192	STANGNES INVEST AS	Ja	361 628	87 452	87 144	55,7	Hovedkontortjenester	Jørn Knut Johansen	HARSTAD
193	FRABENE AS	Nei	358 997	19 324	11 423	4,3	Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	Roger Fagerheim	TROMSØ
194	ØSTBØ AS	Nei	355 579	24 531	23 572	13,0	Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	Anders Mjaaland	BODØ
195	SYKEHUSINNKJØP HF	Nei	350 336	-142	-1	0,0	Annen forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	Bente Hayes	VADSØ
196	HELGELAND PLAST AS	Nei	346 881	-582	-3 191	-0,3	Produksjon av halvfabrikater av plast	Freddy Bakken Braseth	MO I RANA
197	SULLAND BODØ AS	Nei	341 943	18 948	19 496	26,8	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsyklar	Henning Arnesen	BODØ
198	NOFI AS	Ja	341 929	19 013	15 947	5,5	Reparasjon av annet utstyr	Torgrim Rørtveit	KVALØYA
199	RØRTVEIT HOLDING AS	Ja	341 929	18 967	15 920	5,5	Hovedkontortjenester		TROMSØ
200	M NORDVIK AS	Nei	341 686	-18 117	-18 819	-28,8	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsyklar	Chriss Espen Marken	BODØ
201	ØKSNES ENTREPRENØR EIENDOM AS	Ja	340 757	2 483	-1 442	1,2	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Barry Martin Olsen	MYRE
202	JAKO HERØY AS	Ja	340 504	91 042	89 155	17,7	Kjøp og salg av egen fast eiendom		HERØY
203	HÁLOGALAND RESSURSSKAP IKS	Ja	339 781	29 954	28 108	7,0	Innsamling av ikke-farlig avfall	Eirik Johansen	NARVIK
204	SELØY SJØFARM AS	Nei	339 364	90 256	85 649	19,1	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Jan Erik Jakobsen	HERØY
205	POWEROFFICE AS	Nei	332 895	132 188	133 350	51,9	Utgivelse av annen programvare	Lise Margrethe Mentzoni	BODØ
206	BIRGER JR AS	Ja	331 969	171 139	161 381	11,1	Hovedkontortjenester		BODØ
207	DAHL FISKERI AS	Nei	331 969	171 571	148 240	10,5	Hav- og kystfiske	Richard Larsen	BODØ
208	CONSTO ANLEGG NORD AS	Nei	331 827	21 923	15 052	6,3	Grunnarbeid	Fredrik Alver Okkenhaug	TROMSØ
209	SN GRUPPEN AS	Ja	330 444	21 578	18 917	9,0	Hovedkontortjenester		SANDNESSJØEN
210	TGJ MANAGEMENT AS	Ja	329 187	-12 630	-16 584	-5,0	Hovedkontortjenester		MO I RANA
211	FALCH SVOLVÆR AS	Ja	328 376	-8 353	-1 669	2,9	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Erling Santi Falch	SVOLVÆR
212	TRAASDAHL EIENDOM AS	Ja	324 397	29 945	26 979	15,7	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Bjørn Cato Traasdahl	TROMSØ
213	MOMEK SERVICES AS	Nei	322 574	11 341	8 527	8,1	Bearbeiding av metaller	Roger Skatland	MO I RANA
214	GEM HOLDING AS	Ja	318 516	-20 829	-18 018	-6,7	Hovedkontortjenester		TROMSØ
215	IRIS SALTEN IKS	Ja	318 149	22 953	25 878	6,3	Innsamling av ikke-farlig avfall	Bjørn Ove Mowm	BODØ
216	ARONNES EIENDOM AS	Ja	317 470	10 605	16 857	13,7	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Ole Steinar Østlyngen	ALTA
217	NORDLAKS SMOLT AS	Nei	314 552	71 553	62 877	6,4	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Øivind Skjevling	INNHAVET
218	VERVET AS	Nei	314 368	81 107	78 190	8,1	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Bård Sverdrup	TROMSØ
219	HAALAND AS	Ja	313 542	-13 224	-16 804	-4,7	Elektrisk installasjonsarbeid		MO I RANA
220	HELGELAND SMOLT AS	Nei	311 082	46 196	41 961	5,8	Produksjon av yngel og settefisk i ferskvannsbasert akvakultur	Tor-Arne Gransjøen	NYGÅRDSJØEN
221	AS BÅTSFJORBROKET	Nei	311 078	14 288	11 807	10,4	Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	Ketil Pettersen	BÅTSFJORD
222	BILTREND TROMSØ AS	Nei	310 052	11 744	9 816	7,9	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsyklar	Per Ivar Molund	TROMSØ
223	ALTA MOTORSENTER AS	Nei	309 579	5 868	5 512	8,5	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsyklar	Ole Steinar Østlyngen	ALTA
224	ØKSNES ENTREPRENØR AS	Nei	309 569	2 912	1 050	2,0	Oppføring av bygninger	Barry Martin Olsen	MYRE
225	FROST KRAFTENTREPRENØR AS	Nei	308 132	-29 734	-29 870	-17,1	Bygging av anlegg for elektrisitet og telekommunikasjon	Sven-Erik Sørensen Holsbø	BODØ
226	LIAN'S AS	Ja	304 421	15 176	14 617	10,9	Hovedkontortjenester	Guri Lian	BARDUFOSS
227	PERPETUUM AS	Ja	302 858	77 415	76 170	26,9	Hovedkontortjenester	Are Lorentsen	TROMSØ
228	NORTH COAST AS	Ja	302 242	21 268	20 370	30,2	Hovedkontortjenester		HUSØY I SENJA
229	SUFI AS	Ja	301 939	27 153	23 214	12,9	Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	Ståle Olsen	SUND I LOFOTEN
230	ALTA KRAFTLAG SA	Ja	297 085	39 081	43 411	10,2	Distribusjon av elektrisitet	Per-Erik Ramstad	ALTA
231	BR KARLSEN SALES AS	Nei	296 159	311	296	0,6	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Rita Karlsen	HUSØY I SENJA
232	MARINE SUPPLY AS	Nei	295 709	-8 737	-6 250	-3,4	Engroshandel med drivstoff og brensel	Erik Mathisen	TROMSØ
233	ANLEGG NORD AS	Nei	292 749	915	-160	0,9	Grunnarbeid	Ståle Kjellmann	ALTA
234	SAGA FISK AS	Nei	292 010	-12 440	-15 119	-6,8	Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	Nora Margrethe Nygaard Falch	SVOLVÆR
235	KURTH OLSEN & SØNNER AS	Ja	291 251	78 353	84 899	19,1	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Åse Marie Valen Olsen	HAMNVIK
236	SØRROLLNESFISK AS	Nei	291 251	78 540	78 966	22,1	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Åse Marie Valen Olsen	HAMNVIK
237	DRONNINGEN UTVIKLING AS	Nei	286 436	69 020	69 030	52,6	Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers		BODØ
238	NERGÅRD FISK AS	Nei	285 167	-11 321	14 539	5,8	Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	Oddgeir Simonsen	SENJAHOPEN
239	LNS SPITSBERGEN AS	Nei	284 515	30 519	29 132	10,6	Grunnarbeid	Frank Robert Jakobsen	LONGYEARBYEN
240	STORE NORSE SPITSBERGEN KULKOMPANI AS	Ja	283 503	-182 413	-186 346	-15,4	Hovedkontortjenester	Jan Morten Schjelderup Ertsaas	LONGYEARBYEN
241	LYDER FISK AS	Ja	282 797	15 641	13 237	24,7	Hav- og kystfiske	Svein Vegar Lyder	HAMMERFEST
242	AS BULLDOZER MASKINLAG	Ja	281 796	14 563	9 596	5,0	Hovedkontortjenester	Oddbjørn Toften	Sortland
243	Sortland Entreprenør AS	Nei	277 513	17 436	17 438	24,9	Oppføring av bygninger	Andreas Vollan Einejord	Sortland
244	AKVAFUTURE AS	Nei	274 350	32 665	12 832	6,2	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Thomas Myrholm	BRØNNØYSUND
245	BARENTS NETT AS	Nei	273 633	41 956	20 289	2,8	Distribusjon av elektrisitet	Jens Roald Betsi	VADSØ
246	TRAASDAHL AS	Nei	273 623	9 251	8 222	17,7	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsyklar	Johnny Stensen	TROMSØ
247	JARO AS	Nei	273 362	16 864	16 073	12,2	Produksjon av betongprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet	Ole Marius Thomassen	ALTA
248	RØM HOLDING AS	Ja	271 695	-34 563	-36 220	-12,8	Hovedkontortjenester	Rune Øien Madsen	TROMSØ
249	ROALD MADSEN AS	Nei	270 405	-29 034	-29 370	-13,7	Grunnarbeid	Rune Øien Madsen	TROMSØ
250	LOFOT ENTREPRENØR AS	Nei	269 011	11 054	12 012	10,3	Oppføring av bygninger	Alf Lie	LEKNES
251	REMIKS MILJØPARK AS	Ja	268 239	25 176	20 725	6,0	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Britt Hege Mathisen Limo	TROMSØ
252	HARSTAD MASKIN AS	Nei	267 832	15 744	15 144	11,1	Grunnarbeid	Elisabeth Vollstad Moe	HARSTAD
253	SPAREBANK 1 FINANS NORD-NORGE AS	Nei	266 885	201 827	366 452	2,7	Annen kredittgivning	Niclas Aafos	TROMSØ
254	JOHNSEN & CO AS	Ja	266 273	-5 864	-5 832	-3,5	Butikkhandel med audio- og videoutstyr	Jan-Eirik Johnsen	BØ I VESTERÅLEN
255	NORD-SALTEN KRAFT HOLDING AS	Ja	265 948	56 117	49 979	4,6	Hovedkontortjenester	Klaus Henrik Hvassing	ULSVÅG
256	HUMAN CARE BO AS	Nei	265 790	29 422	26 528	7,1	Omsorgsinstitusjoner ellers	Mona Gunhild Vangnes Lien	KRISTIANSAND S
257	HAMMERFEST INDUSTRIFISKE AS	Nei	265 607	88 414	88 570	43,0	Hav- og kystfiske	Ronny Vågsholm	ÅLESUND
258	TOMMA LAKS AS	Nei	265 322	89 216	89 606	44,6	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Dag Ivar Dahl	LOVUND
259	LIAN'S CARAVAN & FRITID AS	Nei	263 807	12 915	12 794	11,4	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsyklar	Hege Lian	BARDUFOSS
260	HARSTAD MASKIN HOLDING AS	Ja	262 407	15 666	14 684	9,5	Hovedkontortjenester		HARSTAD
261	ARNE SJULE AS	Nei	262 013	10 252	10 447	16,0	Engroshandel med bredt utvalg av nærings- og nytelsesmidler	Ole-Tom Sjule	MO I RANA
262	SKARSFJORDEN HOLDING AS	Ja	257 465	114 187	80 948	11,1	Hovedkontortjenester	Egil Sørheim	HALSA
263	SØRHEIM HOLDING AS	Ja	257 123	114 015	80 744	11,1	Hovedkontortjenester	Egil Sørheim	HALSA
264	YMBER AS	Ja	256 651	46 478	36 604	3,0	Hovedkontortjenester	Erling Stene Martinsen	SØRKJOSEN
265	HEPRO AS	Nei	251 011	2 141	2 553	5,5	Produksjon av medisinske og tanntekniske instrumenter og utstyr	Geir Tore Jakobsen	ROGNAN
266	ELMEA AS	Nei	250 281	82 344	64 653	4,3	Distribusjon av elektrisitet	Pål Reinold Martinussen	SVOLVÆR
267	NORSEA POLARBASE AS	Nei	249 403	54 709	56 273	42,0	Forsyningsbaser	Ketil Holmgren	RYPEFJORD
268	NORDSTJERNA HOLDING AS	Ja	246 981	48 117	49 908	23,6	Hovedkontortjenester	Håkon Nilsen	STOKMARKNES

De 300 største virksomhetene i i Nord Norge

Nr.	Selskap	Konsern-regnskap	Drifts-inntekt	Drifts-resultat	Ord. res. før skatt	Lønn-somhet	Virksomhetsområde/industri	Daglig leder	Lokalisering
269	STUPFORSMO AS	Ja	246 409	1 072	479	5,0	Annen forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	Ørjan Skonseng	MO I RANA
270	ELEKTRO BODØ AS	Nei	245 764	821	1 716	1,4	Elektrisk installasjonsarbeid	Einar Jørgensen	BODØ
271	CAPE FISH GROUP AS	Ja	245 711	30 005	28 726	16,9	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Bjørn Ronald Olsen	HONNINGSVÅG
272	HELSESERVICE ENGROS AS	Nei	244 602	52 036	51 974	47,3	Engroshandel med sykepleie- og apotekvarer	Camilla Skog Rodal	STOKMARKNES
273	HOKLAND HOLDING AS	Ja	244 438	7 877	3 315	3,4	Hovedkontortjenester	Petter Karlens Borgen	HARSTAD
274	EIENDOMSMEGLER 1 NORD-NORGE AS	Nei	243 719	35 247	37 425	38,6	Eiendomsmegling	Kristin Amundsen	TROMSØ
275	AKVA GROUP LAND BASED SØMNA AS	Nei	243 321	-5 931	-4 491	-4,0	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr	Arnt-Magne Vollan	SØMNA
276	FAGERNES HANDELSSTED HOLDING AS	Ja	242 994	23 910	23 417	13,3	Hovedkontortjenester	Jens Petter Opshaug	NARVIK
277	UNIVERSITETSSENTERET PÅ SVALBARD AS	Ja	242 259	6 650	7 025	4,9	Undervisning ved universiteter	Jøran Idar Moen	LONGYEARBYEN
278	BPS NORD - HÁLOGALANDSBRUA AS	Nei	241 344	25 499	0	3,7	Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	Erling Adelstein Bortne	NARVIK
279	ANDRÉ AS	Ja	240 973	24 897	20 879	7,9	Hovedkontortjenester		BODØ
280	SOMMEREIENDOM HOLDING AS	Ja	240 466	15 621	16 330	14,1	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Bård Sommerseth	NARVIK
281	SVOLVÆR SEAFOOD AS	Nei	240 059	3 836	2 343	29,6	Engroshandel med fisk, skaldyr og bløtdyr	Steinar Dahl	SVOLVÆR
282	MOLDJORD BYGG OG ANLEGG AS	Nei	239 612	-2 167	-2 236	-2,6	Oppføring av bygninger	Finn Ingar Nikolaisen	MOLDJORD
283	MOLDJORD HOLDING AS	Ja	239 612	-593	-665	0,3	Hovedkontortjenester	Finn Ingar Nikolaisen	MOLDJORD
284	MÅLSELV MASKIN & TRANSPORT AS	Nei	238 422	40 269	41 512	20,3	Grunnarbeid	Erik-Anders Heiin	KARLSTAD
285	ØKSHEIM R AS	Ja	238 330	31 619	34 284	6,2	Hovedkontortjenester	Ivar Andreas Forn	ROGNAN
286	SOMMERSETH AS	Nei	238 043	11 701	11 337	20,9	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	Bård Sommerseth	NARVIK
287	KURAAS AS	Nei	237 990	18 362	17 001	27,9	Produksjon av kjøtt- og fjørfevarer	Ole Kuraas	NARVIK
288	TECTO AS	Ja	236 002	-11 450	-10 088	-5,1	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Kenneth Walter Strifeldt	ALTA
289	SANDHEI HOLDING AS	Ja	234 476	14 201	13 317	15,0	Uoppgitt eller utilstrekkelig oppgitt virksomhet	Johannes Sandhei	MO I RANA
290	NOTABENE ENGROS AS	Nei	233 284	12 404	12 714	15,1	Engroshandel med papir og papp	Børre Simonsen	NARVIK
291	BAKEHUSET NORD-NORGE AS	Nei	233 267	6 583	6 204	6,5	Produksjon av brød og ferske konditorvarer	Inge Forsaa	TROMSØ
292	HAMMERFEST ENERGI HOLDING AS	Ja	232 901	27 102	25 632	4,3	Hovedkontortjenester	Gudrun Botnen Rollesen	HAMMERFEST
293	SPAREBANK 68 GRADER NORD	Nei	232 021	104 038	139 182	1,0	Bankvirksomhet ellers	Tore Karlsen	LEKNES
294	SOLNESSET EIENDOM AS	Ja	230 299	32 537	29 815	25,2	Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	Tom Ivar Mathisen	TROMSØ
295	EDELFAARM AS	Nei	230 153	39 021	33 020	7,2	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Alice Øksheim	ROGNAN
296	BALLANGEN SJØFARM AS	Nei	229 724	93 740	97 746	21,2	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Erik Sommerli	BALLANGEN
297	TECTO ENTREPRENØR AS	Nei	229 055	-14 945	-15 359	-21,6	Oppføring av bygninger		ALTA
298	CAPE FISH SALES AS	Nei	228 468	-1 396	-1 396		Engroshandel med fisk, skaldyr og bløtdyr	Bjørn Ronald Olsen	HONNINGSVÅG
299	SEAWORKS AS	Nei	227 688	8 652	4 368	4,4	Innenriks sjøfart med gods	Jan Arild Paulsen	HARSTAD
300	MYKLEVOLD HOLDING AS	Ja	227 034	7 608	5 894	4,7	Uspesifisert engroshandel	Ben Kyrre Myklevold	NARVIK

Kilde: Forvalt

*) Avvikende regnskapsår. Tall for deler av 2022 **) eier 60 prosent av Troms Kraft

) Eier 100 % av Troghatten Group *) eier 67 % av Widerøe gjennom WF Holding

De 20 de mest lønnsomme - driftsmargin

Nr.	Nr. i stor tabell	Selskap	Konsern-regnskap	Drifts-inntekt	Drifts-resultat	Drifts-margin	Ord. res. før skatt	Års-resultat	Tot. rentabilitet	Virksomhetsområde	Daglig leder	Lokalisering
1	253	SPAREBANK 1 FINANS NORD-NORGE AS	Nei	266 885	201 827	75,6	366 452	275 011	2,7	Annen kredittgivning	Niclas Aafos	TROMSØ
2	143	SISO ENERGI AS	Nei	480 551	340 298	70,8	240 988	58 232	8,1	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Roald Per Amund Amundsen	STRAUMEN
3	16	SPAREBANK 1 NORD-NORGE	Ja	3 739 000	2 559 000	68,4	2 794 000	2 227 000	2,1	Bankvirksomhet ellers	Liv Bortne Ulriksen	TROMSØ
4	160	TROMS KRAFT PRODUKSJON AS	Nei	427 667	240 624	56,3	225 399	98 959	13,6	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Helge Mikal Eklund	TROMSØ
5	102	SKS PRODUKSJON AS	Nei	693 120	362 629	52,3	349 955	163 675	14,4	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Liina Veerme	FAUSKE
6	207	DAHL FISKERI AS/BIRGER JR AS	Nei	331 969	171 571	51,7	148 240	114 538	10,5	Hav- og kystfiske	Richard Larsen	BODØ
7	87	SALTEN KRAFTSAMBAND AS	Ja	784 890	397 243	50,6	418 054	282 132	7,6	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Liina Veerme	FAUSKE
8	99	SPAREBANK 1 HELGELAND	Ja	715 000	328 000	45,9	264 000	207 000	0,9	Bankvirksomhet ellers	Hanne Nordgaard	MO I RANA
9	38	RANA GRUBER ASA	Ja	1 668 429	763 088	45,7	759 745	592 048	70,6	Bryting av jernmalm	Gunnar Moe	MO I RANA
10	293	SPAREBANK 68 GRADER NORD	Nei	232 021	104 038	44,8	139 182	115 697	1,0	Bankvirksomhet ellers	Tore Karlsen	LEKNES
11	262	SKARSFJORDEN HOLDING AS/SØRHEIM HOLDING AS	Ja	257 465	114 187	44,4	80 948	51 459	11,1	Hovedkontortjenester	Egil Sørheim	HALSA
12	144	HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS	Nei	480 290	212 406	44,2	178 864	81 980	8,2	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	Torkil Nersund	MOSJØEN
13	89	NERGÅRD HAVFISKE AS	Nei	768 306	327 209	42,6	331 415	258 502	23,4	Hav- og kystfiske	Kenneth Holmøy	TROMSØ
14	296	BALLANGEN SJØFARM AS	Nei	229 724	93 740	40,8	97 746	77 074	21,2	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Erik Sommerli	BALLANGEN
15	205	POWEROFFICE AS	Nei	332 895	132 188	39,7	133 350	104 012	51,9	Utgivelse av annen programvare	Lise Margrethe Mentzoni	BODØ
16	12	CERMAQ NORWAY AS	Nei	5 981 925	2 192 102	36,6	2 193 471	1 717 981	24,2	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	John Gunnar Glørstad	NORDFOLD
17	92	LOVUNDLAKS AS	Nei	748 379	260 315	34,8	310 873	256 191	23,3	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Jacob Palmer Meland	LOVUND
18	93	MELAND EIENDOM HOLDING AS	Ja	748 329	258 538	34,5	403 962	350 849	20,9	Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Kjetil Fjellgaard	LOVUND
19	258	TOMMA LAKS AS	Nei	265 322	89 216	33,6	89 606	69 871	44,6	Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	Dag Ivar Dahl	LOVUND
20	257	HAMMERFEST INDUSTRIFISKE AS	Nei	265 607	88 414	33,3	88 570	69 084	43,0	Hav- og kystfiske	Ronny Vågsholm	RYPEFJORD

Lønnsomhet

Totalkapitalrentabiliteten i et foretak er et mål på avkastningen på selve eiendelene. Et viktig nøkkeltall ved lønnsomhetsberegning. Et rimelig nivå er 10-15%, men bør ligge over det selskapet betaler for sine lån.

ORS: Ordinært resultat før skattekostnad
FK: Finanskostnader
SGE(X): Sum gjeld og egenkapital i år (x)
SGE(X-1): Sum gjeld og egenkapital i år (x-1)

Beregningsmodell

$$\frac{(ORS + FK) * 100}{(SGE(x-1) + SGE(x))/2} = \text{Lønnsomhet}$$

VI KAN BÆREKRAFT

Asplan viak er ledende på bærekraft og ombruk.

Vi dekker bl.a. oppdrett, bygg, transport og infrastruktur. Spør oss om materialrådgiving, ombrukskartlegging, klimagassregnskap, livsløpsanalyser (LCA) og sertifiseringer (BREEAM/CEEQUAL).

asplanviak.no

Grafisk design for print og web

logoer
bannere
annonser
brosjyrer
flyere
nyhetsbrev
avisombrekking

tlf. 911 69 930
post@aadx.no
www.aadx.no

Eiendomsforvaltning, renhold og vaktmestertjenester. Frakt- og budtjenester i Hammerfest og omegn.

tove@ditt-bud.no - tlf. 476 66 200 - Isrenna 2, 9610 RYPEFJORD

Banker og kraft: Mest lønnsomme

Banker og kraftselskaper skiller seg ut på inntjeningstoppen i Nord-Norge. Disse to bransjene innehar de 5 øverste plassene på lønnsomhetslisten vår.

Av – Knut Ørjasæter

Alle selskaper på de 7 øverste plassene tjener mer enn 50 øre på drift per krone de omsetter. Den eneste av disse som ikke tilhører bank eller kraft bransjen, er Dahl Fiskeri AS på 6. plass.

I fiskeribransjen kan regnskaps-tallene svinge mye og bli svært gode dersom et fartøy eller andre aktiva selges ut. Aktiva er ofte bokført til langt under faktiske verdier. De gode tallene for Dahl Fiskeri skyldes salget av en kolmulekonsesjon i 2021. Det ga selskapet en gevinst på nær 140 millioner kroner. Pengene fra salget og overskudd fra driften ellers ble brukt til å betale ned 160 millioner kroner i gjeld. Samtidig dro konsesjons-salget driftsinntektene opp slik at de ble 60 prosent høyere enn året før og ga et driftsresultat som endte på 51,7 prosent av driftsinntektene.

Ikke overraskende

Det er ikke overraskende at nettopp kraftselskaper er høyt oppe på listen over selskaper med høyest driftsmargin. Det koster lite å produsere strøm i eldre nedskrevne kraftverk. Med gode priser på salg av strøm blir inntjeningen svært god selv om strømprisene i Nord-Norge ikke er tilnærmet på nivåer en ser sørpå. Fem kraftselskaper finnes i oversikten vår av topplassering med hensyn til gode driftsmarginer.

Banker vil også naturlig ligge høyt oppe på en liste som den vi har laget. Bakgrunnen er at banker har en stor totalbalanse der de tjener penger på marginer mellom det de betaler for penger de låner inn, som blant annet er renter på penger innskyltere får på innskudd, og det bankene får inn på renter for penger de låner ut. I tider med stigende renter vil bankene ofte være raske med å sette opp rentene til låntagere og ikke fullt så raske å gi de som har penger i bankene bedre vilkår. Det gir bankene god inntjening i tider med stigende renter. Det er 4 banker blant de 20 med best driftsmargin i Nord-Norge.

Det er ulike måter å vurdere lønnsomhet i et selskap og i ulike bransjer. Den enkleste måten er å se på driftsmarginen, altså hvor mye selskapet sitter igjen med i prosent av omsetningen etter at alle driftsrelaterte kostnader er trukket fra. Det er det vi har brukt til å rangere de mest lønnsomme nordnorske selskapene. Denne måten å regne lønnsomhet på gjør at banker kommer godt ut.

En annen måte å se på lønnsomhet er å se nærmere på hvor godt samlede verdier (total kapital -gjeld +egenkapital) forrenter seg i løpet av et år. Det er også kalt totalrentabilitet. Legger en betraktninger rundt totalrentabilitet til grunn, bør denne være vesentlig høyere enn den renten det er mulig å få ved det som oppfattes som sikre rentebærende investeringer, som eksempelvis stats-obligasjoner.

Bankene gjør det ikke like godt sammenliknet med andre bransjer om totalrentabilitet legges til grunn. Det skyldes at bankenes samlede balanse er svært høy sammenliknet med andre bransjer. Konsulentbransjen er normalt en bransje med lav samlet balanse. Dette fordi en ikke trenger store, tunge invest-

eringer som slår ut i balanse-regnskapet for å drive et kontor. Power-Office som driver med salg og drift av regnskapssystemer tilhører denne kategorien selskaper og er det selskapet som har nest best totalrentabilitet på listen vår av de nordnorske bedriftene med best driftsmargin.

Det er illustrerende at Sparebank 1 Finans Nord-Norge som topper listen har en totalbalanse på nær 8 milliarder kroner mot 320 millioner kroner i Power-Office. En bør også være oppmerksom på at med store skjulte verdier i form av lave bokførte verdier av anleggsmidler/rettigheter som har en mye høyere faktisk-/markedsverdi, vil bruk av totalrentabilitet gi et skjevt bilde og for høy lønnsomhet/forrentning enn dersom faktiske verdier hadde blitt lagt til grunn.

Rana Gruber AS med totalrentabilitet på over 70 prosent troner øverst over de med best driftsmargin og best totalrentabilitet. Gode priser på malm etter koronanedstengning og godt nedskrevne anleggsmidler er viktige forklaringer.

Ved siden av Dahl Fiskeri er det to andre selskaper som driver med havfiske på lønnsomhetstoppen, Nergård Havfiske og Hammerfest Industrifiske. Hammerfest Industrifiske er en del av Lerøy-gruppen.

Gode tider for oppdrettsnæringen gjør at fire oppdretts-selskaper har kommet med på lønnsomhetstoppen. Tomma Laks AS som blant annet har Nova Sea AS inne på eiersiden, skiller seg positivt ut med imponerende 44,6 prosent i total-

rentabilitet. Det er ingen andre oppdretts-selskaper som kommer i nærheten av Tomma Laks sine inntjeningstall. Tomma Laks har to konsesjoner og økte omsetningen fra 73 millioner kroner i 2020 til 265 millioner kroner i 2021. Nova Sea er for øvrig den som tar i mot det meste av laksen som Tomma Laks produserer.

► *Det er ulike måter å vurdere lønnsomhet i et selskap og i ulike bransjer.*

MARINE KRANER
SALG OG SERVICE
Aluminium

Bjarne Hopen Verksted AS
7970 Kolvareid

Mob: 917 12 802 - bjarne@bhverksted.no

Underveis siden 1961

Infrastruktur skapt for å vare

Norskprodusert veikulvert

Bru ferdig på 6 timer

lett å installere-
kvalitet
evigvarende

Haplast AS har produsert høykvalitets vann og avløpskummer, trykkrør, overvannsrør og store tanker i Norge siden 1961. Vi produserer også PE veirør i opptil 3,0 m innvendig diameter. Rørene har muffer, tetting og spissende, som gjør monteringen enkel og sikrer en varig tett skjøl.

Ett sikkert valg når infrastruktur skal bygges for fremtiden.

Mer om Haplast as finner du på haplast.no

Du finner oss også på Facebook og YouTube

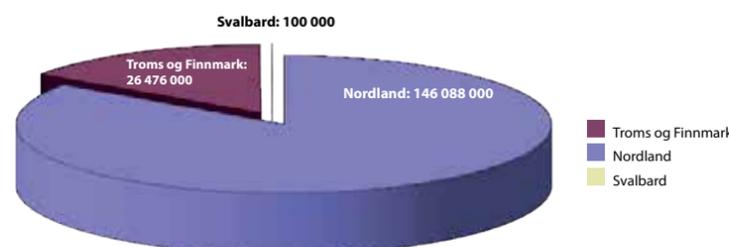

Rørprodusent siden 1961

Bevilgningene fra Innovasjon Norge siste periode

Totalt 172,6 millioner kroner ble bevilget til nordnorsk næringsliv i positive vedtak fra 19. desember 2022 til 23. februar 2023.

Se i tabellene hvem som har fått hva, og hvor mye.

Tildelinger Nordland siste periode

Selskap	Kommune	Virkemiddel/Kategori	Underkategori	Innvilget beløp	Innvilget dato	Næringshovedområde	Næring	Lån-Tilskudd-Garanti	Tilskudd
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Bodø	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	15 000 000	19.12.22	L - Omsetning og drift av fast eiendom	68.209 Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Tilskudd	15 000 000
BENT HÅVARD DYPAUNE	Bronnøy	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	25 000 000	19.12.22	L - Omsetning og drift av fast eiendom	68.209 Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Tilskudd	25 000 000
JOHANSEN SIGURD	Bodø	Risikolån og garantier	Landsdekkende innovasjonslån	60 000 000	19.12.22	L - Omsetning og drift av fast eiendom	68.209 Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Lån	0
SKIPNES REMI	Bodø	Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	700 000	19.12.22	A2 - Fiske/oppdrett	03.111 Hav- og kystfiske	Lån	0
DELITEK MARIN AS	Øksnes	Oppstartstilskudd	Distriktsrettet etablerertilskudd	100 000	19.12.22	G - Varehandel - reparasjon av motorvogner	47.911 Postordre-/Internetthandel med bredt vareutvalg	Tilskudd	100 000
GUNN KARIN SKOGSTAD MONSEN	Gildeskål	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	1 200 000	19.12.22	Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	1 200 000
FORENINGEN COD CLUSTER	Øksnes	Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	1 500 000	11.01.23	A2 - Fiske/oppdrett	03.111 Hav- og kystfiske	Lån	0
HÅVARD KYSTFISKE AS	Røst	Distriktsutviklingstilskudd	Investeringstilskudd	950 000	12.01.23	C - Industri	10.202 Frysing av fisk, fiskefileter, skaldyr og bløtdyr	Tilskudd	950 000
SJØLIV AS	Vågan	Risikolån og garantier	Distriktsrettede risikolån	1 330 000	12.01.23	C - Industri	10.202 Frysing av fisk, fiskefileter, skaldyr og bløtdyr	Lån	0
SENSE OF NORTH AS	Rana	Landbrukstilskudd	Andre landbrukstilskudd	90 000	13.01.23	A1 - Jordbruk/skogbruk	01.410 Melkeproduksjon på storfe	Tilskudd	90 000
BYGGCON HELGELAND AS	Rana	Risikolån og garantier	Landsdekkende risikolån	1 500 000	13.01.23	P - Undervisning	85.599 Annen undervisning ikke nevnt annet sted	Lån	0
HELGELAND TREFOREDING AS	Vefsn	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	950 000	19.01.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	950 000
VEGAR JACOBSEN	Alstahaug	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	120 000	19.01.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	120 000
BYARCTIC AS	Rødøy	Distriktsutviklingstilskudd	Regional omstilling	80 000	19.01.23	O - Off. administrasjon og forsvar, trykdeordninger	84.110 Generell offentlig administrasjon	Tilskudd	80 000
LINDA BREIVIK	Sortland - Suortá	Klynger og nettverk	Klyngeprogrammet	6 000 000	20.01.23	S - Annen tjenesteyting	94.120 Yrkessammenslutninger	Tilskudd	6 000 000
LOS ANALYTICS AS	Bodø	Oppstartstilskudd	Landsdekkende etablerertilskudd	599 000	23.01.23	J - Informasjon og kommunikasjon	62.020 Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi	Tilskudd	599 000
ANDØY KOMMUNE	Andøy	Innovasjonstilskudd	Mentortjenesten	31 500	23.01.23	J - Informasjon og kommunikasjon	62.020 Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi	Tilskudd	31 500
LOFOTEN FILM COLLECTIVE AS	Vågan	Oppstartstilskudd	Landsdekkende etablerertilskudd	100 000	24.01.23	C - Industri	31.090 Produksjon av møbler ellers	Tilskudd	100 000
LOFOTEN FILM COLLECTIVE AS	Vågan	Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	7 500 000	27.01.23	A2 - Fiske/oppdrett	03.111 Hav- og kystfiske	Lån	0
MYKLEFISK AS	Flakstad	Oppstartstilskudd	Landsdekkende etablerertilskudd	700 000	27.01.23	A2 - Fiske/oppdrett	03.213 Tjenester tilknyttet hav- og kystbasert fiskeoppdrett	Tilskudd	700 000
PINOVA AS	Narvik	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	80 000	30.01.23	A1 - Jordbruk/skogbruk	01.410 Melkeproduksjon på storfe	Tilskudd	80 000
PINOVA AS	Narvik	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	500 000	01.02.23	X - Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	500 000
SOLFJELD DAG	Dønna	Oppstartstilskudd	Landsdekkende etablerertilskudd	600 000	06.02.23	M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	72.190 Annen forskning og annet utviklingsarbeid innen naturvitenskap	Tilskudd	600 000
RESEATS AS	Hemnes	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	200 000	07.02.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	200 000
RÅNES FISKERI AS	Bodø	Oppstartstilskudd	Landsdekkende etablerertilskudd	100 000	08.02.23	L - Omsetning og drift av fast eiendom	68.209 Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Tilskudd	100 000
IMO MARE AS	Alstahaug	Risikolån og garantier	Landsdekkende garantier	0	08.02.23	N - Forretningsmessig tjenesteyting	80.200 Tjenester tilknyttet vaktjenester	Garanti	0
MOMEK ROBOTICS AS	Rana	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	1 267 500	10.02.23	E - Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	38.320 Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	Tilskudd	1 267 500
INDUVITA AS	Bodø	Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	4 000 000	14.02.23	A2 - Fiske/oppdrett	03.111 Hav- og kystfiske	Lån	0
KJETIL NIKOLAISEN	Vega	Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	7 500 000	14.02.23	A2 - Fiske/oppdrett	03.111 Hav- og kystfiske	Lån	0
HELGELAND PLASTTERMINAL AS	Lurøy	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	300 000	15.02.23	P - Undervisning	85.421 Undervisning ved universiteter	Tilskudd	300 000
HK MANAGEMENT AS	Narvik	Landbrukstilskudd	Andre landbrukstilskudd	90 000	21.02.23	A1 - Jordbruk/skogbruk	01.500 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon	Tilskudd	90 000
TRYGT HJEM AS	Rana	Lavrisikolån	Lavrisikolån fiskeflåte	6 000 000	21.02.23	A2 - Fiske/oppdrett	03.111 Hav- og kystfiske	Lån	0
SKIPNES REMI	Bodø	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	2 000 000	23.02.23	M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	70.220 Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning	Tilskudd	2 000 000
				146 088 000					56 058 000

Tildelinger Svalbard siste periode

Selskap	Kommune	Virkemiddel/Kategori	Underkategori	Innvilget beløp	Innvilget dato	Næringshovedområde	Næring	Lån-Tilskudd-Garanti	Tilskudd
SVALBARD BRENNERI AS	Svalbard	Oppstartstilskudd	Distriktsrettet etablerertilskudd	100 000	19.12.22	C - Industri	10.830 Bearbeiding av te og kaffe	Tilskudd	100 000
				100 000					100 000

Tildelinger Troms og Finnmark siste periode

Selskap	Kommune	Virkemiddel/Kategori	Underkategori	Innvilget beløp	Innvilget dato	Næringshovedområde	Næring	Lån-Tilskudd-Garanti	Tilskudd
SMUK PRODUCTION AS	Nesseby	Landbrukstilskudd	Utviklingsprogr. for landbruks- og reindriftbasert vekst	1 160 000	13.01.23	G - Varehandel- reparasjon av motorvogner	47.990 Detaljhandel utenom utsalgssted ellers	Tilskudd	1 160 000
KATHINKA MIA WIGELIUS	Tana	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	704 000	18.01.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	704 000
KATHINKA MIA WIGELIUS	Tana	Lavrisikolån	Lavrisikolån landbruk	955 000	18.01.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Lån	0
NIBIO - NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI	Tromsø	Landbrukstilskudd	Utviklingsprogr. for landbruks- og reindriftbasert vekst	450 000	18.01.23	M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	72.190 Annen forskning og annet utviklingsarbeid innen naturvitenskap	Tilskudd	450 000
NTU ARTIC AS	Hammerfest	Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	620 000	19.01.23	M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	70.220 Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgiving	Tilskudd	620 000
NILS PETTER BLOMSTERENG	Kåfjord	Lavrisikolån	Lavrisikolån landbruk	4 050 000	19.01.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Lån	0
CINDERELLA ECO PRODUCTION AS	Lyngen	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	2 300 000	26.01.23	C - Industri	22.230 Produksjon av byggevarer av plast	Tilskudd	2 300 000
BUKTA TROMSØ OPEN AIR FESTIVAL	Tromsø	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	198 000	27.01.23	R - Kultur, underholdning og fritidsaktiviteter	90.020 Tjenester tilknyttet underholdningsvirksomhet	Tilskudd	198 000
QVÆNBRYGG AS	Vadsø	Distriktsutviklingstilskudd	Investeringstilskudd	285 000	31.01.23	C - Industri	11.050 Produksjon av øl	Tilskudd	285 000
QVÆNBRYGG AS	Vadsø	Risikolån og garantier	Distriktsrettede risikolån	310 000	31.01.23	C - Industri	11.050 Produksjon av øl	Lån	0
HIGH NORTH DEVELOPMENT GROUP AS	Sør-Varanger	Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	1 500 000	31.01.23	L - Omsetning og drift av fast eiendom	68.209 Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	Tilskudd	1 500 000
QVÆNBRYGG AS	Vadsø	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	35 000	31.01.23	C - Industri	11.050 Produksjon av øl	Tilskudd	35 000
NORINNOVA AS	Tromsø	Klynger og nettverk	Bedriftsnettverk	220 000	01.02.23	M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	70.220 Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgiving	Tilskudd	220 000
VARANGER VIEW AS	Vardø	Distriktsutviklingstilskudd	Investeringstilskudd	900 000	02.02.23	I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	55.202 Drift av ferieleiligheter	Tilskudd	900 000
VARANGER VIEW AS	Vardø	Innovasjonstilskudd	Mentortjenesten	31 500	02.02.23	I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	55.202 Drift av ferieleiligheter	Tilskudd	31 500
VARANGER VIEW AS	Vardø	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	52 500	02.02.23	I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	55.202 Drift av ferieleiligheter	Tilskudd	52 500
VISIT TROMSØ-REGION AS	Tromsø	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	200 000	02.02.23	N - Forretningsmessig tjenesteyting	79.901 Turistkontorvirksomhet og destinasjonsselskaper	Tilskudd	200 000
ANDERS J. H. EIRA	Kautokeino	Landbrukstilskudd	Utviklingsprogr. for landbruks- og reindriftbasert vekst	200 000	07.02.23	A1 - Jordbruk/skogbruk	01.490 Husdyrhold ellers	Tilskudd	200 000
BJØRN ROGER BERG	Harstad	Lavrisikolån	Lavrisikolån landbruk	700 000	09.02.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Lån	0
SMÅK NORDNORSK MATFESTIVAL AS	Alta	Landbrukstilskudd	Utviklingsprogr. for landbruks- og reindriftbasert vekst	340 000	10.02.23	R - Kultur, underholdning og fritidsaktiviteter	90.020 Tjenester tilknyttet underholdningsvirksomhet	Tilskudd	340 000
SMÅK NORDNORSK MATFESTIVAL AS	Alta	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	255 000	10.02.23	R - Kultur, underholdning og fritidsaktiviteter	90.020 Tjenester tilknyttet underholdningsvirksomhet	Tilskudd	255 000
TORFINN SVENKERUD MOTRØEN	Bardu	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	995 000	10.02.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	995 000
TORFINN SVENKERUD MOTRØEN	Bardu	Lavrisikolån	Lavrisikolån landbruk	595 000	10.02.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Lån	0
SURGE REALITY AS	Harstad	Oppstartstilskudd	Landsdekkende etablerertilskudd	100 000	10.02.23	J - Informasjon og kommunikasjon	62.020 Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi	Tilskudd	100 000
DAG-IDAR NILSEN	Målselv	Landbrukstilskudd	Andre landbrukstilskudd	560 000	13.02.23	A1 - Jordbruk/skogbruk	01.451 Sauehold	Tilskudd	560 000
VARANGER KRAFTHYDROGEN AS	Berlevåg	Distriktsutviklingstilskudd	Investeringstilskudd	5 900 000	21.02.23	C - Industri	20.110 Produksjon av industrigasser	Tilskudd	5 900 000
IN ARKTIS	Troms og Finnmark	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	300 000	21.02.23	K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet	64.920 Annen kredittgivning	Tilskudd	300 000
JAN ERIK NIKOLAISEN	Sørreisa	Landbrukstilskudd	Fylkesvise investerings- og bedriftsutviklingsmidler	2 060 000	22.02.23	Uspesifisert	Uspesifisert	Tilskudd	2 060 000
BÅTSFJORD HANDELSTANDS FISKERIGRUPPE	Båtsfjord	Distriktsutviklingstilskudd	Bedriftsutviklingstilskudd	500 000	23.02.23	S - Annen tjenesteyting	94.110 Næringslivs- og arbeidsgiverorganisasjoner	Tilskudd	500 000
				26 476 000					19 866 000

Landtransport

Vi har et godt utbygd nettverk for transport med jernbane samt stykkgods- og partigods.

Sjøtransport

Nord-Norsk Spedisjon AS har tilbud på alle typer sjøtransporter.

Flyfrakt

Markedet for fersk fisk og sjømat er økende. Til fjerntliggende markeder som USA og Østen er fly eneste mulighet.

Spesialtransporter

Nord-Norsk Spedisjon AS har siden oppstarten i 1988, utført spesialtransporter av ulike slag.

Nord-Norsk Spedisjon tilbyr tjenester innenfor:

- Spedisjon og fortolling
- Landtransport
- Flyfrakt
- Spesialtransport
- Sjøtransport

I tillegg bidrar vi, i samarbeid med kunde, til utvikling av verdikjede og Supply Chain Management.

nord-norsk
SPEDISJON

Fagernesveien 2 • Postboks 321 • 8514 NARVIK
www.nnsped.no

Spedisjon og fortolling

Effektive grensepasseringer er en forutsetning for effektive internasjonale transporter!

Odd Willy Karlsen
Speditør
Mob: +47 90 62 35 73
E-post: owk@nnsped.no

Kjell Norbakken
Speditør
Mob: +47 46 64 19 00
E-post: kn@nnsped.no

NORDNORSK
RAPPORT

NORD-NORGES NÆRINGSLEVESAVIS

Abonner på Nordnorsk Rapport!

KAMPANJE:

40 % rabatt på helårsabonnement

~~1600,-~~ 960,-

Bestill på: abo@nnrapport.no

VI SKAPER FREMTIDENS OLJE- OG GASSHUB I NORSKEHAVET

Vi skal doble volumene og ta Skarv-området til 2040-tallet

Produksjonen fra Skarv startet opp for ti år siden. Nå er gassproduksjonen fra Skarv-området rekordhøy etter oppstart av nye brønner og oppgradering av kapasiteten på Skarv produksjonsskip.

Gjennom en samordnet utbygging av tre nye felt i området - Skarv satellittprosjekt (SSP) - skal Skarv forbli en sentral leverandør av gass til Europa i mange år til.

Vi er stolte over det vi har fått til sammen med våre lisenspartnere, alliansepartnere og nære samarbeidspartnere på Helgeland. Sammen bidrar vi til at Skarv blir fremtidens olje- og gasshub i Norskehavet.

LISENSPARTNERE

